Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (1207) 1973 KOVO - MARCH 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Pavojai ir užuovėjos

Mūsų jaunimo gyvenime, kaip ir visais laikais, reiškiasi įvairios tendencijos. Jas pastebime gimstančiuose ir mirštančiuose sąjūdžiuose, iškylančiose ir dingstančiose idėjose, atsirandančiose ir išnykstančiose formose. Pastarajame dešimtmetyje buvom liudininkais visos eilės naujų jaunimo sąjūdžių, pasireiškusių radikaliomis idėjomis ir nemažiau radikaliomis priemonėmis, bet gana greitai netekusių pirminės reikšmės ir energijos. Taip, anie radikalieji sąjūdžiai gerokai išblėso, tačiau jie paliko tam tikrus pėdsakus, kitaip tariant, padarė įtakos jaunajai kartai. Dar ir dabar toji įtaka tebėra jaučiama kaikuriuose jaunimo sluogsniuose. Ypač tebėra gyva radikalumo dvasia, randanti vis naujas formas. Ją kursto daugiausia vadinamoji liberalinė kairė, turinti savo atstovų ypač universitetuose. Dėlto nenuostabu, kad net ir labai padorūs jaunuoliai, užaugę šeimų tradicijose, universitetų atmosferoje pasikeičia, nes pasiduoda tai liberalinei dvasiai, kuri veda tolyn nuo šeimos, nuo tradicijų, nuo įprastinių principų į vis didesnį savarankiškumą, bet neduoda naujų pagrindų, laiduojančių moralinę bei intelektinę jaunuolių ateitį. **Dabartinė laiko dvasia išveda jaunuolį iš namų, parodo didelius plotus ir palieka. Pradžioje toks jaunuolis džiaugiasi nauja laisve, atrastais plotais, bet netrukus pastebi, kad tie plotai tušti, kad ta laisvė jokio turinio neduoda, kad tai savotiška gyvenimo dykuma.**

* * *

Nuo minėtų vilionių bei įtakų anaiptol nėra laisvas ir lietuvių išeivijos jaunimas. Jei vyresnioji karta stovi nuošaliai nuo visų dabarties jaunimo įtakų, tai jaunoji karta plaukte plaukia bendroje viso krašto gyvenimo srovėje. Atlaikyti šeimoms laiko dvasios įtaką yra beveik neįmanoma, nes jų pajėgumas gyvenamoje aplinkoje yra gerokai susilpnintas. Atlaiko tik tos šeimos, kurių atsparumas yra didesnis už besiskverbiančias įtakas. Joms į talką ateina kiti veiksniai — krikščioniškoji Bendrija, iš dalies mokykla, organizacija, mūsų atveju — lietuviškos jaunimo organizacijos. Nekartą esame rašę, kad pagrindinės lietuvių jaunimo organizacijos, galinčios būti moralinėmis atramomis, tėra ateitininkai ir skautai. **Jų uždavinys šiuo metu ir yra telkti jaunimą apie pagrindines gyvenimo vertybes, duoti jaunuolio gyvenimui turinį, žiesti tvirtą charakterį per savanorišką veiklą, ruošti praktiniam ateities gyvenimui.** Pramoga šiom organizacijom, kaip ir visom kitom jaunimo organizacijom, yra būtina, tačiau ji yra antraeilis dalykas, tarnaująs pagrindiniam uždaviniui. Kol šios lietuvių jaunimo organizacijos yra pajėgios, tol jos gali būti gaivi oazė mūsų jaunuoliams-ėms. Bendradarbiaudamos su šeimomis, jos gali būti užuovėja negatyvioje laiko dvasioje besiblaškančiam jaunimui.

* * *

Nors ateitininkai ir skautai savo pagrindinėm linijom sutampa, tačiau praktine veikla gerokai skiriasi. Vieniem ir kitiem rūpi Dievas ir tėvynė, tačiau kelias į šias didžiąsias vertybes nėra vienodas. Tuo būdu jaunimas gali rinktis vieną ar kitą organizaciją pagal savo arba kartais tėvų nusistatymą. Ir juo laisviau jaunimas jungiasi į kurią organizaciją, juo maloniau dalyvauja jos veikloje. **Šiuo metu svarbiausia ne kas kurią organizaciją renkasi, bet ar pasirinktoji organizacija atlieka savo uždavinį. Jei ne, gali tapti ne auklėjimosi, bet negatyvinės veiklos mokykla. Dėlto ne tiktai tėvai, bet ir visuomenė laukia iš mūsų lietuviškųjų organizacijų, kad būtų tikromis užuovėjomis nuo tykojančių pavojų.** To siekiant, reikia, kad ir ateitininkai, ir skautai išlaikytų ne tiktai taktinę, bet ir idėjinę pusiausvyrą, kuri yra taip svarbi žmogaus formavimui. Praktiniamę gyvenime tai nėra lengvas uždavinys. Pvz. skautavime stipriai pabrėžiama žaismingė, praktinė pusė, žymiai silpniau idėjinė bei religinė. Pavarčius jų vadovų paruoštus skautavimo vadovėlius, tai aiškiai krinta į akis. Religiniam pradui skirta labai nežymi vieta. Ateitininkų veikloje stipriau pabrėžiama idėjinė pusė, bet kartais stokoja praktinių dalykų. Neužmirštamas religinis pradas, bet kartais permažai dėmesio tenka lietuviškumui. Vadovai, užuot skyrę savo dėmesį neaiškiem naujiem sąjūdžiam, turėtų laikytis nustatyto organizacijos kelio ir padaryti jį patrauklų bei prasmingą išeivijos jaunimui. **Pr. G.**

Kanados įvykiai

SUMAŽĖJO BEDARBIŲ SKAIČIUS

Kanados statistikos duomenimis, vasario mėnesį bedarbių skaičius sumažėjo 33.000 iki 655.000. Be darbo buvo 482.000 vyrų ir 173.000 moterų. Didžiausią grupę — net 279.000 sudarė 14-24 metų amžiaus jaunuoliai ir jaunuolės. Nedarbo sumažėjimas nežymus. Bedarbių skaičius didesnis už praėjusius metus, kai vasaryje Kanada turėjo 627.000 bedarbių. Darbų skaičius, tiesa, yra padidėjęs: š.m. vasaryje dirbo 8.283.000 kanadiečių, 1972 m. vasaryje — 7.928.000. Nepasitenkinimą parlamente sukėlė spaudoje paskelbtas pranešimas apie darbo ministerio pavaduotojo J. M. Desroches slaptą instrukciją valstybinėms darbo įstaigoms darbus pirmiausia parūpinti nedarbo draudą gaunantiem asmenim, antron vieton įrikiuojant gerovės pašalpų gavėjus, trečion — jokios paramos negaunančius asmenis. Kilus triukšmui federaciniame parlamente, darbo ministeris R. Andras teisinosi, kad jo nesuprato pavaduotojas J. M. Desroches. Ši instrukcija turi būti taikoma tik vietinės iniciatyvos LIP programos darbams, kurių projektus pasiūlo patys bedarbiai. Atrenkant projektus, pirmenybė teikiama nedarbo pašalpą gaunantiem asmenim. Darbus turintieji projektų autoriai darbininkų įpareigojami ieškoti nedarbo draudos įstaigose.

Didžiulis nedarbo draudos deficitas privertė darbo ministeriją tikrinti pašalpas gaunančių asmenų kvalifikacijas. Per šių metų pirmąsias 9 savaites buvo patikrinti 62.879 pašalpų gavėjai, kurių net 40.846 teko diskvalifikuoti. Vien tik Toronto ir Hamiltono rajonuose iš 28.000 patikrintų asmenų pašalpos buvo sustabdytos 20.000 bedarbių. Kaikuriuos atvejus, neminėdama pavardžių, išryškino spauda. Pvz. viena draudą gaunanti sekretorė atostogavo Karibų jūros salose, nė nebandydama ieškoti darbo, nes jos vyras turi gerai apmokamą tarnybą. Darbo ministeris R. Andras užtikrino, kad diskvalifikacija nepalies sąžiningų bedarbių, kuriem yra būtina nedarbo draudos pašalpa.

Meksikoje mirė Kanados komunistų partijai 33 metus vadovavęs Tim Buck, 82 metų amžiaus. Jis priklausė partijos steigėjų grupei, kurios pirmasis slaptas posėdis buvo 1921 m. Guelph miestelyje, Ontario provincijoje. T. Buck 1931 m. buvo nuteistas kalėti 5 metus už kompartinę veiklą, kurios tikslas buvo nuversti Kanados vyriausybę. Išleistas iš kalėjimo, 1937 m. tik 254 balsais pralaimėjo rinkimus į Toronto kontrolės tarybą. Jo ir kompartijos pozicijas visiškai susilpnino Molotovo ir Ribbentropo 1939 m.

(Nukelta į 8-tą psl.)

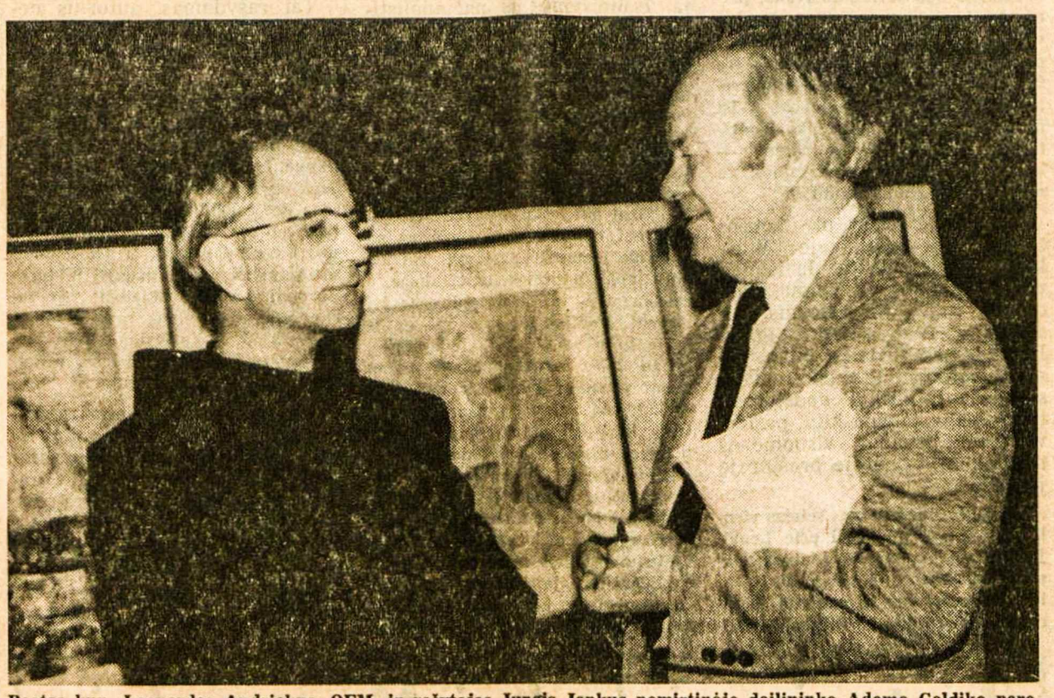

Poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM, ir rašytojas Jurgis Jankus pomirtinėje dailininko Adomo Galdiko parodoje Ročesteryje, kur kovo 3 d. buvo surengtas ir literatūros vakaras. Plačiau žiūr. 7 psl.

Mažoji Lietuva ir Suvalkijos milijonai

"Memeler Dampfboot" priekaištai lietuviams dėl Rytprūsių

J. VAIČELIŪNAS

Mažosios Lietuvos vokiečių, dabar gyvenančių V. Vokietijoje, leidžiamas mėnesinis laikraštis "Memeler Dampfboot" š.m. 2 nr., 24 psl., rašo apie laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangas atkreipti Vakarų pasaulio diplomatų, dalyvaujančių Europos saugumo konferencijoje, dėmesį, kad Mažoji Lietuva — lietuviškieji Rytprūsiai su Karaliaučiumi priklausytų Lietuvai. Esą buvusio Lietuvos pasiuntinio Berlyne K. Škirpos iniciatyva buvo paruoštas memorandumas Vokietijos vyriausybei, kad vokiečiai išmokėtų lietuviams atlyginimą už Stalinui parduotą Suvalkiją, "atsižvelgiant į gerus santykius su Lietuva ateityje." Tie pinigai lietuviams yra reikalingi laisvės kovai vesti. Šie du reikalavimai buvusiems Rytprūsių gyventojams vokiečiams sudarę didelę staigmeną.

Tame laikraštyje rašoma, esą vienu metu V. Vokietijos vyriausybę buvo užplūdusi daugybė prašymų, kad būtų atlyginta už įvairius nacių padarytus nusikaltimus. Vokiečiai labai nustebę, kad su tokiu prašymu ateina ir tremties lietuviai. Lietuviai bus užmiršę, kad Hitleris 1940-41 m. priėmė daug į Vokietiją atbėgusių lietuvių. Jie užmiršę, kad 1944 m. vokiečių kariuomenė gynė Lietuvą nuo bolševikinių ordų, kad ir dabar V. Vokietija lietuviams pabėgėliams daug padedanti.

Suvalkijos milijonai

Kai kalbama apie pinigus, reikia štai ką pasakyti: Hitleris nepardavė Stalinui nė vienos pėdos Izraelio žemės, nė vienas vokiečių kareivis nebuvo įtenges į Izraelį, kad plėštų tą kraštą, o vokiečiai žydams sumokėjo keletą bilijonų dolerių. Izraelis iki 1967 m. nebuvo didesnis už Lietuvą, o ir dabar jis neturi nė 3 milijonų gyventojų. Kodėl vokiečiai buvo labai duosnūs žydams, o neduosnūs lietuviams? Vokiečiai per abu pasaulinius karus iš Lietuvos išplėšė turto už keletą bilijonų dolerių ir išžudė daug lietuvių. Bet jie lietuviams nenori atsilyginti nė simboliškai.

Esą, Hitleris lietuvius priėmė į savo kraštą. O kas sudarė tas sąlygas, kad lietuviai turėjo bėgti į Vokietiją, kad išgelbėtų savo gyvybę? Hitleris atbėgusius lietuvius priėmė naudos sumetimais. Daug į Vokietiją atbėgusių lietuvių buvo įvilkti į vokiečių karių uniformas ar pasiųsti į fabrikus, nes vokiečiams trūko darbo jėgos. Hitleris buvo numatęs į Vokietiją išgabenti per 100.000 lietuvių darbams.

"MD" sako, kad vokiečiai 1944 m. gynė Lietuvą nuo bolševikų. O kas Lietuvą bolševikams atidavė? Ar ne vokiečiai? Vakarų pasaulis nenorėjo bolševikams atiduoti Pabaltijo valstybių. Kai Hitleris susitarė su Stalinu, Pabaltijo valstybės pateko į bolševiku nagus. O pagaliau kaip vokiečiai gynė Lietuvą, jeigu jie neapgynė rytinės Vokietijos? Ir Rytprūsiuose gyvenę vokiečiai dabar gyvena V. Vokietijoje. Dabar jie primena, kad vokiečiai daug padėjo pabėgėliams lietuviams ir dabar padeda. Vokiečiai lietuviams pabėgėliams padėjo, bet jie prieš tai iš Lietuvos pasiėmė visokio turto net už kelis bilijonus dolerių. Ir pačioje Lietuvoje 1941-4 m. gyvenę vokiečiai ėmė visokias gėrybes. Tuo metu Lietuvoje mirgėjo užrašai: "Nur fuer Deutsche". Vokietijoje gyveną lietuviai tokių pirmenybių neturi. Vokietijoje lietuviai turi tas pačias teises, kokias turi ir iš kitų kraštų atvykę žmonės.

Reikia pabrėžti, kad lietuviai vokiečiams padėjo daug žmoniškesniu būdu, negu vokiečiai lietuviams. Lietuviai Vokietijoje neplėšė, kaip darė vokiečiai Lietuvoje. Priešingai. Už vokiečių plėšimus ir žudymus lietuviai vokiečiams rodė nuoširdų žmoniškumą. 1945 m., kai išbadėję Rytprūsių vokiečiai, ypač vaikai, bėgo į Lietuvą, kad nemirtų badu, pusiau badaują lietuviai gelbėjo vokiečių gyvybes, dalindamiesi turimais kukliais ištekliais. Vėliau kaikurie tų vokiečių vaikai, atsigavę lietuviška duona, turėjo progą atvykti į Vokietiją ir lankyti lietuvių gimnaziją. Anot vieno iš jų: "Man lietuviai yra nuoširdesni už vokiečius. Vokiečiai man, vokiečiui, nedavė duonos, o kai nuvykau į karo nuteriotą Lietuvą, lietuviai mane išgelbėjo nuo bado. Tai reikėtų įrašyti į Lietuvos ir Vokietijos istorijas".

Dėl piniginių atlyginimų vienas vokietis pasakė, kad Vokietija nebūtų žydams mokėjusi bilijonų dolerių, jei ne JAV-ės, kur žydų įtaka yra reikšminga. Juk ir amerikiečiai žydams išmoka daug bilijonų dolerių. Vokietija negali pyktis su JAV ir dėlto, kad dabar rytuose įsigalėjęs daug aršesnis Vokietijos priešas, negu jis buvo 1940 m.

Mažoji Lietuva

VLIKas savo memorandume Vakarų pasaulio vyriausybėms primena, kad šiaurės Rytprūsiai rusams buvo pavesti laikinai — iki Taikos konferencijos. Taip pat primena, kad ta Pabaltijo sritis — šiaurės Rytprūsiai arba Mažoji Lietuva istoriniu, etnografiniu, geografiniu ir ūkiniu atžvilgiu priklauso Lietuvai.

"MD", kritikuodamas VLIKo memorandumą, rašo:

Lietuvių reikalavimas yra Brandto rytų politikos pasekmė. Lietuviai padarė išvadas iš mūsų vyriausybės atsisakymo nuo rytinių žemių. Kai mūsiškė Bonnos koalicija (pritariant ar toleruojant reikšmingai parlamentinės opozicijos daliai) pripažįsta dabartinę padėtį Europoj visiem laikam, lietuviai pasirodo kaip politinės toliregystės vyrai. Jie ruošia planus tai dienai (galbūt dar labai tolimai), kai rusai bus priversti apsiriboti Rusija. Tada lenkai, remdamiesi vokiečių atsisakymu rytinių sričių, įskaitant pietų Rytprūsius, norės jas pasilaikyti. Šiaurės Rytprūsiai bus prieinami. Lietuviai jau dabar reiškia savo pretenzijas į tas sritis, nurodydami, kad šiaurės Rytprūsiai yra ne kas kita, kaip Prūsų Lietuva, kuri būsimai Lietuvai esanti gyvybinės reikšmės.

Toliau "MD" pastebi, kad nevienas rytprūsietis iš tokios ateities vizijos pasijuoks. Tačiau priduria, esą negalima užmiršti, kad lietuviai kartą savo viziją jau įvykdė, būtent, įsteigė Lietuvos respubliką ir dargi su Klaipėdos kraštu. Savo tikėjimu į ateities laisvą, vieningą, didesnę Lietuvą lietuviai esą gali būti pavyzdžiu daugeliui menko tikėjimo vokiečių.

Po šių pagyros žodžių "MD" daro šį priekaištą lietuviams:

Mes betgi manome, kad lietuviai savo sąskaitą paruošė be šeimininko. Šiaurės Rytprūsių šeimininkai esame mes, vokiečiai, šio krašto gyventojai. Iš 2,5 milijono rytprūsiečių tebuvo 15.000 lietuvių ir lenkų, o visi kiti buvo vokiečiai. Vieno dalyko lietuviai neturėtų užmiršti: savo ištikimybe tėvynei jie nepralenks rytprūsiečių! Jei Bonna ir atsisakė vokiškų rytinių žemių, ištremtieji savo tėviškės neatsisakė. Tegu dabarties vėjas, kaip ir lietuviams, pučia tiesiai į veidą, bet jis pasikeis ir vėl pūs į mūsų bures.

Nors ir kaip drąsiai atrodytų lietuvių pateiktas Vakarų galybėms reikalavimas šiaurės Rytprūsių, tačiau tai darydami lietuviai praranda savo moralinį kreditą. Juk negalima iš vienos pusės keikti rusiškąjį imperializmą ir iš kitos tuo pačiu metu puoselėti didesnės Lietuvos imperialistinius planus. ... Mes esame nuomonės, kad lietuvių sugrįžimas iš tremties į laisvą tėvynę, jei iš viso jis įvyks, bus galimas tiktai per laisvus ir vokiškus Rytprūsius.

Taigi, pasak "MD", vokiečiai yra šiaurės Rytprūsių — Mažosios Lietuvos šeimininkai. Jei negerai, kad lietuviai žmonišku keliu — su prašymu rankoje — jieško teisių į savo protėvių žemę, ar gali būti gerai, kai vokiečių ordinas kardu ir ugnimi žudė lietuvius-prūsus, užgrobė jų žemę ir dabar sako: "mes čia esame šeimininkai!" Ar imperializmas iš vakarų yra geresnis už imperializmą iš rytų? Praeito karo metų daug vokiečiu Lietuvoje buvo atėmę ūkius iš lietuvių ir sakė: "mes čia esame šeimininkai!" Tai rodo, kad imperializmas yra vienodas — rusiškas ar vokiškas.

Vienas 28 metų amžiaus vokietis, kilęs iš Rytprūsių, dar 1964 m. pasakė: "Aš žinau, kad prieš 700 metų Rytprūsiai buvo Lietuvos dalis ir kad tą kraštą užkariavo vokiečių ordinas. Bet taip gyvenime yra: kas kurį kraštą užkariauja, tas jį laiko savo kraštu. Dabar Rytprūsius savo kraštu laiko rusai. Ir rusai lietuviams nėra geresni už vokiečių ordiną."

Moralinis kreditas

Kai kalbama apie moralinį kreditą, tai vokiečiai jo neturi jau nuo 1938 metų. Jie užėmė

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

ARGENTINOS PREZIDENTO RINKIMUS LAIMĖJO J. PERONO JUSTICIALISTŲ PARTIJOS kandidatas Hector Campora, kurį savo įpėdiniu buvo pasirinkęs pats J. Peronas, nors justicialistai norėjo jaunesnio kandidato. H. Campora, 64 metų amžiaus, yra dantų gydytojas, atsisakęs šios profesijos ir perėjęs politikon dar prieš J. Perono įsigalėjimą. J. Perono viešpatavimo laikais jis buvo parlamento žemųjų rūmų pirmininku. Kai J. Peroną nuvertė kariuomenė, H. Campora dvejus metus buvo kalinamas Buenos Aires ir Ugnies žemės kalėjimuose, kol jam pavyko pabėgti Čilėn. Argentinon jis grįžo, paskelbus visuotinę amnestiją peronistams. Prezidento rinkimuose H. Campora gavo 49% balsų, o jo pagrindinis varžovas Ricardo Balbin — tik 21%. Karinės diktatūros vardu Argentiną valdantis prez. gen. A. Lanusse prieš rinkimus buvo pasižadėjęs skaitytis su rinkėjų valia ir jau oficialiai pripažino H. Camporos pergalę. Prezidento pareigas jis turi perimti gegužės 25 d., bet reikalauja, kad iki tos datos J. Peronas iš Ispanijos grįžtų Argentinon. H. Campora kraštą žada valdyti J. Perono vardu, tačiau pastarasis šios garbės atsisakė ir visą valdžią nori palikti savo įpėdinio H. Camporos rankose. Sprendžiant iš rinkiminio vajaus pažadų, naujasis prez. H. Campora atnaujins diplomatinius ryšius su Kuba, padidins atlyginimus darbininkams, reikalaus laisvės politiniams kaliniams ir stengsis sumažinti amerikiečių kapitalo investacijas, finansinės paramos jieškodamas Europoje.

FINANSINĖ KRIZĖ

Naują finansinę krizę buvo sukėlęs spekuliantų pradėtas JAV dolerių keitimas į kitų kraštų valiutas, nepaisant neseniai paskelbto dolerio nuvertinimo. Dėl šios krizės Paryžiuje buvo sušaukta Europos Bendrosios Rinkos kraštų, JAV, Kanados, Japonijos, Švedijos ir Sveicarijos finansų ministerių konferencija, o Briusely atskirus poėdžius turėję Bendrosios Rinkos šeši kraštai — V. Vokietija, Prancūzija, Olandija, Belgija, Liuksemburgas ir Danija nutarė savo piniginius vienetus santykiuose su doleriu reguliuoti pagal bendrą paklausos principą. V. Vokietija už dolerius perkamos markės vertę jau padidino 3%. Atrodo, kad panašiai turės pasielgti ir kiti jos partneriai. Didėjant dolerių pasiūlai, bus didinama minėtų kraštų valiutos vertė, bet tik dolerių spekuliantams. Paryžiaus konferencijos dalyviai taip pat nutarė leisti savo kraštų pinigams vertės pakeitimus paklausos principu. JAV iždo sekr. G. Schultz pažadėjo savo vyriausybės tiesiogines pastangas doleriui stabilizuoti. Iš kitų kraštų pasiskolintais pinigais Amerika pirks savo dolerius ir stengsis sumažinti jų skaičių spekuliacinėje rinkoje. Prancūzija, Belgija ir Olandija sutiko įvesti griežtesnę kontrolę spekuliaciniam kapitalui iš užsienio. Konferencijoj paaiškėjo, kad įvairios valstybės jau turi apie $80 bilijonų, kuriuos ateityje JAV turės atsipirkti.

PREZIDENTO ĮSPĖJIMAS

Prez. R. Niksonas spaudos konferencijoje pranešė, kad Š. Vietnamui buvo pasiųstas specialus raštas, reikalaujantis sustabdyti naujų kariuomenės dalinių siuntimą į P. Vietnamą. Priešingu atveju prez. R. Niksonas rezervuojasi teisę imtis atitinkamų veiksmų. Amerikiečių žvalgybos duomenimis, Ho Chi Minh tiekimo keliu Laose P. Vietnaman kelionę yra pradėję apie 30.000 kariu ir apie 300 tankų bei šarvuočių, nors Paryžiaus taikos sutartis teleidžia pakeisti susidėvėjusius ginklus, draudžia kariuomenės papildymą. Taikos priežiūros komisijos kanadiečiu ir indoneziečių reikalavimą ištirti priešlėktuviniu raketų atgabenimą į P. Vietnamo Khe Sanh vietovę atmetė lenkai ir vengrai, komunistu atstovai šioje komisijoje, bet raketos visdėlto buvo išvežtos iš Khe Sanho ir turbūt paslėptos džiunglėse. Seržantas G. Wallner, vengrų atstovas taikos priežiūros komisijoje, kreipėsi į Australijos ambasadą Saigone, prašydamas politinės globos, ir lėktuvu buvo išsiustas Australijon. Galimas dalykas, tokiu politiniu bėglių Vengrija su Lenkija turės ir daugiau, nors taikos priežiūros komisijon buvo atsiųsti kompartijai ištikimi kariai. Mekongo žemupyje komunistai į budistų šventove įmestom granatom nužudė 17 vienuolių ir maldininkų, sužeidė 88. Tai yra skaudžiausias ligšiolinis taikos pažeidimas, nukreiptas prieš civilius P. Vietnamo gyventojus, įvykdytas prieš pat Kanados užsienio reikalų min. Mitchel Sharpo atskridimą Saigonan.

PASKYRĖ ATSTOVĄ

Prez. R. Niksonas savo vyr. atstovu ryšių įstaigoje Pekinge paskyrė iš pensijos atšauktą 75 metų amžiaus diplomatą D. Bruce, dirbusį diplomatinėje tarnyboje šešių prezidentų valdymo laikais. Paskyrimas buvo praneštas, kai komunistinė Kinija paleido Vietnamo kare virš savo teritorijos numuštus du amerikiečius lakūnus ir Korėjos karo metais virš Mandžiūrijos numuštą CIA žvalgybos agentą J. Downey. Pastarasis jau prisipažino, kad gyvas išliko vien tik dėl turėtų žinių perdavimo kiniečiams.

UŽMEGS RYSIUS

Ispanijos ambasadoriaus P. Cortinos ir Kinijos ambasadoriaus H. Čeno pokalbiai Paryžiuje baigėsi pilnu diplomatinių ryšių užmezgimu. Ispanija atšaukia savo ambasadorių iš Formozos ir vienintele teisėta Kinijos vyriausybe pripažįsta komunistinį režimą Pekinge. Šis antikomunistinės Ispanijos ir komunistinės Kinijos suartėjimas yra aiškus gen. F. Franco diplomatinis spaudimas Sovietų Sąjungai. Jos pradėtam pokalbiui su Ispanija pagrindinė kliūtis tebėra prokomunistinės vyriausybės pilietinio karo metu Sovietų Sąjungon išvežtas Ispanijos auksas.

NORMUOJA MAISTĄ

Dėl pernykščių metų blogo derliaus kaikuriose Sovietų Sąjungos srityse jau pradėjo trūkti maisto gaminių. Vietiniai kompartijos komitetai buvo priversti įvesti sviesto, bulvių ir kitų gaminių normas vartotojams Gorkyje, Astrachanėje bei kitose Pavolgio vietovėse, kur jaučiamas didžiausias maisto trūkumas. Britanijos Londone ekspertų paruošta ir paskelbta studija liudija, kad sovietai jokių normų netaiko savo šnipams — jų skaičius ne tik nemažėja, bet dargi didėja. Sovietų Sąjungos atstovybėse ir ambasadose V. Europoje net 72% visų diplomatų bei tarnautojų dirba sovietų žvalgybai. Per paskutinį dešimtmetį bendras tų visokių Sovietų Sąjungos atstovų skaičius V. Europoje nuo 1.485 buvo padidintas iki 2.146.

NUŽUDĖ GUBERNATORIŲ

Lig šiol nesusekti asmenys gubernatūros sode nušovė Bermudos gubernatorių R. Sharpples, jo padėjėją kpt. H. Sayers ir juos lydėjusį šunį Horsą. Prieš pusmetį panašiose aplinkybėse buvo nužudytas policijos vadas G. Ducket. Ir jo žudikai tebėra nesusekti. Spėjama, kad šiuos žudymus galėjo atlikti tarptautinė narkotikų skleidėjų grupė. Gubernatorius R. Sharples buvo gerokai pagrieztinęs kovą su narkotikų pardavinėtojais ir jiems padidinęs bausmes. Įtarimas taipgi krinta ir ant negrų šovinistinių organizacijų, nors gubernatorius R. Sharples buvo žinomas kaip Bermudos nepriklausomybės šalininkas. Ivyki tiria iš Britanijos atsiusti Scotland Yardo geriausi detektyvai. Policijai suteiktos teisės suimtuosius ir tardomuosius asmenis be jokio oficialaus kaltinimo laikyti 48 valandas. Narkotikų skleidėjai Bermuda buvo pavertę slaptu tiekimo punktu JAV narkomanams. Abiem žmogžudvsčiu atveiais įtaučiama profesiniu žudikų ranka, rūpestingas planavimas ir geras pasiruošimas, nepaliekant jokių įrodymų bei motyvų.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Lietuvoje išleistas** naujausias Šv. Rašto Naujojo Testamento vertimas lietuvių kalba. Tai 638 puslapių knyga su trumpu įvadu į Naująjį Testamentą ir atskirais įvadais kiekvienai evangelijai, apaštalų laiškams bei kitiems apaštalų raštams. Taipgi įdėta Naujojo Testamento chronologijos lentelė, Jėzaus laikų Palestinos žemėlapis, šv. Pauliaus kelionių žemėlapis ir abėcėlinė, dalykinė bei liturginė rodyklė. Ši Naujojo Testamento tekstą iš senovinės graikų kalbos Lietuvoje pastaruoju metu išvertė kun. Česlovas Kavaliauskas, o leidinį redagavo kun. Vaclovas Aliulis. Vertėjas ir redaktorius naudojosi specialistų moksliniais patarimais ir kitų talkininkų teologinėmis, kalbinėmis bei stilistinėmis pastabomis. Išleista tiktai 8,000 egzempliorių, kurių jokiu būdu neužteks 3 milijonams Lietuvos katalikų.

★ **40-tąjį tarptautinį eucharistinį kongresą,** įvykusį Melburno mieste, Australijoje, aprašydamas JAV katalikų savaitraštis "The National Catholic Register" (kovo 4 d.) paminėjo ir lietuvius. Pamaldose, vykusiose Melburno sporto aikštėje, Mišias su kard. Shehan ir kitais vyskupais koncelebravęs ir "ordinaras lietuviams Europoje", o iš JAV atvykusių hierarchų skaičiuje minimas "Lietuvos vyskupas Vincentas Brizgys, kuris gyvena Čikagoje".

★ **Pasaulio religijų dialogas** planuojamas Vatikano 1974 m. Indijoje. Praėjusių metų spalio mėnesį planuotasis dialogas nepavyko, kai trys iš keturių nekrikščioniškų religijų kalbėtojų neatvyko.

★ **Vatikano ir Rytų Vokietijos** atstovai turėjo pirmąjį susitikimą Italijoje. Susitiko Werner Lambertz ir arkiv. Agostino Casaroli. Tai buvęs naudingas, bet neoficialus susitikmas.

★ **Lenkijos astronomo Nikalojaus Koperniko** mokslas bei tikėjimas pop. Pauliaus VI buvo išgirtas laiške kard. Višinskiui, 500 metų nuo jo gimimo sukakties proga. Kopernikas, gimęs 1473 m., turėjo kanonų teisės ir medicinos mokslų laipsnius. Jis buvo Ermlando katedros kanauninkas ir, spėjama, kad prieš savo mirtį buvo įšventintas kunigu. Savo laiku jis apvertė augštyn kojom visą astronomiją, įrodydamas, kad ne žemė, o saulė esanti pasaulio centras.

★ **Natūralistinis apreiškimo supratimas,** pasak Šv. Tomo universiteto profesoriaus kun. Edwin C. Garvey, yra padaręs didelę žalą katalikų tikėjimui ir katechetikai. Ši naujoji natūralistinė teologija, paneigianti tradiciškai suprastą antgamtinį apreiškimą, remiasi žmogaus "gyvenimo patirtimi" kaip vieninteliu apreiškimo šaltiniu ir tikėjimo pagrindu. Kun Garvey labai aiškiai pasisako prieš šią teologiją savo išleistoje knygutėje "Process Theology and Secularization". Ta teologija tvirtinanti, kad Dievo apreiškimas nėra baigtas, kad jis tebevyksta ir kad tiesa bei žmogaus prigimtis toliau tebesikeičia. Todėl kas žmogui buvo nedora vakar, gali būti dora rytoj. Jis pabrėžė, kad religijos mokytojai, kurie šios teologinės linijos nesilaiko, dažniausiai katalikiškose mokyklose nužeminami kaip nepajėgūs perteikti dabarties vaikams tikėjimo tiesų. Jis pabrėžė, kad pagrindinis beveik visų moderniųjų filosofijų principas yra antgamtinio apreiškimo paneigimas. Sugamtinus Dievą, apreiškimas galįs būti tiktai kasdienio "gyvenimo patirtis", kuri pakerta tikėjimą. Šios teologijos puoselėtojų tarpan jis įrikiuoja moralistą Gabriel Moran ir kun. Gregory Bum.

★ **Įstatymo projektas,** reikalaująs, kad žmonės turėtų teisę pasirinkti nužudymą, kai jų liga yra beviltiška, bandomas pravesti Oregono valstijos senate. Portlando arkiv. Robert J. Dwyer ir Baker vysk. Thomas Connoly šį projektą griežtai pasmerkė, pareikšdami, kad katalikiškosios moralės mokslas seniai pripažįsta, jog beviltiškoje padėtyje esančiam ligoniui nebūtina teikti pagalbą, viršijančią normalų gydymą, tačiau jokiu būdu tokioje padėtyje esančio ligonio negalima žudyti.

★ **Kard. Achille Lienart,** buvęs Lille, Prancūzijoje, vyskupas, mirė sulaukęs 89 metų. Jis buvo vienas pažangesnių Bendrijos tėvų II Vatikano santaryboj. Pirmojo pasaulinio karo metu, kaip prancūzų kariuomenės kapelionas, už drąsą kovos lauke buvo apdovanotas "Legion d'Honneur" ir "Croix de Guerre" medaliais. Jis buvo konsekruotas vyskupu 43 m. amžiaus, o 1929 m. Pijaus XI buvo pakeltas kardinolu.

★ **Leidimas eutanazijos** (žudymo iš pasigailėjimo tų, kurie kenčia didelius skausmus arba nebegali savęs prižiūrėti) buvo bandytas pravesti Anglijos lordų rūmuose. Prieš šį įstatymo projektą sukilo visi Anglijos katalikai ir anglikonai. Iš katalikų pusės kard. John Heenan, o iš anglikonų — vysk. Cyril Bowles griežtai pasisakė, pavadindami eutanazijos pravedimą žudymo legalizavimu. Žinoma, lordų rūmai šį eutanazijos projektą atmetė, tačiau tai aiškiai rodo, kad po abortų (negimusių vaikų žudymo) legalizavimo natūraliai seka eutanazijos (paliegėlių ir senelių žudymo) įteisinimas.

★ **Cor Unum,** Vatikano pasaulinė šalpos darbų derinimo agentūra, pareiškė esanti pasiruošusi teikti visapusišką pagalbą ne tiktai Pietų, bet ir Šiaurės Vietnamui.

★ **Romos vyskupijos** valdytojas, popiežiaus vikaras kard. Ugo Poletti, pristatydamas Romos vyskupijos 1972-73 m. metraštį, pareiškė, kad šiame krikščionybės centre yra perdaug šventovių miesto viduryje ir permažai užmiesčiuose. Todėl miesto centre darbuojasi daugiau kunigų nei užmiestyje, kai tuo tarpu turėtų būti priešingai, nes užmiestyje daugiau gyventojų ir jų tarpe pilna įvairiausių socialinių problemų. Kardinolas pranešė, kad netrukus šauks vyskupijos susirinkimą šiom problemoms studijuoti, o dabar atidaręs vyskupijos informacijos sekretoriatą, į kurį gali kreiptis visi tikintieji įvairiais reikalais. Šiuo metu Romos vyskupijoj pastoviai darbuojasi 750 vienuolių kunigų 131 parapijoj ir 424 pasauliečiai kunigai 121 parapijoj. Be to, Romoje dar yra apie 6,000 iš kitur atvykusių studijuoti kunigų, kurie parapijose nesidarbuoja. Kard. Poletti pirmtakas, neseniai miręs kard. Angelo Dell'Acqua, nuolatos kreipdavosi į pastaruosius, prašydamas laisvalaikiais pagelbėti parapijose vietiniams kunigams, tačiau nedaug pagalbos susilaukė.

Kun. J. Stš.

"Rara avis" — retas paukštis

Lenkiškai kalbantieji lietuviai

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Ir visdėlto tai nebuvo balsas tyruose. Kai rugsėjo katastrofa palietė ir Lietuvą, sužlugdydama jos nepriklausomybę ir užbaigė "padalinimo" planus, pasirodė, kad lenkiškai kalbantys lietuviai buvo gausesni nei per aną dvidešimtmetį buvo manoma.

Kad sankirta tarp Kauno ir Vilniaus buvo dirbtinis ir primestas reiškinys, patyrėm anuo sunkiu laikotarpiu, kai tūkstančiai pabėgėlių iš lenkiškosios Lietuvos dalies, gelbėdamiesi nuo sovietinio tvano, perėjo Lenkijos-Lietuvos sieną. Jie buvo taip nuoširdžiai ir taip broliškai priimti, tarytum iš viso nebuvo tos 20 metų trukusios priešiškos propagandos ir abipusių šmeižtų. Visi įžeidimai bei nuoskaudos liko užmiršti, nes reikalas buvo svarbesnis — brolis buvo reikalingas pagalbos. To niekad neturėtume užmiršti.

Taip rašė 1948 m. Škotijoj spausdintoje brošiūroje "Wielka Litwa" J. Węzyk. Ją išleido visuomeninis krikščionių sąjūdis "R. C. S." Jos autorius, prisidengęs slapyvardžiu (grįžo Lenkijon), savo laiku buvo Vilniaus universiteto meno mokslų studentu, politikoj nedalyvavo ir, kaip tūkstančiai kitų, pasidavė vyraujančiom visuomenės nuotaikom. Minėtoje brošiūroje jis rašo:

... Kai 1922 m. Vilniaus seimas vienbalsiai nutarė prijungti prie Lenkijos vadinamąją Vidurio Lietuvą, mūsų tarpe nebuvo nė vieno, kuris nebūtų pritaręs tam sprendimui su didžiausiu entuziazmu. Didžiausia Vilniaus ambicija buvo tapti vaivadijos miestu. Federacijos idėja atrodė esanti nukreipta prieš Lenkiją ir dvelkė išdavyste (28 psl.).

* * *

Porugsėjiniai pergyvenimai ir mąstymai privertė pakeisti aną požiūrį. "Įsitikinau, — rašo autorius, — kad šiandieną atradome kitokią bendrosios mūsų būklės sampratą". Toje brošiūroje autorius pareiškia esąs lenkiškai kalbąs lietuvis ir Didžiosios Lietuvos šalininkas, t.y. trikalbės Lietuvos, kaip Šveicarija. Išsilaisvinęs iš nacionalistinio ribotumo, žavisi jis federacijos idėja ir pina svarstymus, kuriuos galbūt verta pacituoti kaip gana nelauktą "pilkojo žmogaus" balsą:

Žvelgiant lenkišku požiūriu, nebūtų joks nuostolis perleisti Lietuvai kiek galint daugiau žemių, kurios istoriškai bei tradiciškai yra lietuviškos, bet etnine prasme mišrios su lenkiško elemento persvara. Tai nebūtų lenkų pozicijos sumažinimas, o priešingai — tai nauja galimybė jai išplėsti. Politine prasme gal ne iš karto būtų prieita prie federacijos, tačiau būtų nepalyginamai geriau turėti pietuose didesnį ir palankesnį kaimyną nei mažą kauniškę Lietuvą, kuri dėl didelės jėgų disproporcijos užsidaro betkokiem Lenkijos užmojam ir jieško paramos pas jos priešus. Prancūzija nieko nenustojo, kai jos pašonėje atsirado prancūziška-flamandiška Belgija. Didelė Lietuva visuomet bus palankiu ir tikru Lenkijos sąjungininku nepriklausomai nuo to, kokiu pavidalu susiklostys bendras politinis gyvenimas ir abiejų kraštų tarpusavė priklausomybė (28 psl.).

Savo santykius su Lenkija nustatysim drauge su lenkiškai ir gudiškai kalbančiais pliečiais. Jau iš anksto galima tvirtinti, kad unija nebus priimtina. Tačiau federacinė sąjunga gali ir turi patenkinti visas suinteresuotas šalis, ypač, jeigu į tą federaciją, be Lietuvos ir Lenkijos kaip lygiateisių narių, įsijungtų tuo pačiu pagrindu bei teise Ukraina (su atskira dvikalbe Haličo Rusija), Slovakija, Čekija, o vėliau ir Vengrija su Rumunija (29 psl.).

Tai rašydamas, autorius neužmiršo dabartinės tikrovės. Savo brošiūrą jis pradėjo šia prielaida:

1. Visi tolimesni svarstymai yra nereali svajonė, jei Sovietų Sąjunga išlaikys dabartinę savo galybę. Tačiau tikime, kad anksčiau ar vėliau, iš vidaus ar išorės, kilus naujam karui arba destrukciniam vidaus procesui, rytoj ar už 20 metų, — Rusija nustos buvusi imperija. Ir jei tuomet, susidarius naujai situacijai Vidurio Europoj, būsime paklausti: "Ar turite kokį nors planą savo kraštam sutvarkyti?" — privalome tokį planą jau turėti, ir tai visiems priimtiną, aptartą, subrandintą...

Iki šiol toji prielaida neišsipildė. Jei betgi kada nors ji išsipildytų pagal dėsnį "Deus mirabilis, fortuna variabilis" (Dievas nuostabus, likimas įvairus), gera būtų tuo atveju turėti kokį nors savo planą — "visiems priimtiną, aptartą, subrandintą".

Stanford, California
1972 m. spalis

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Nauji planai

Jaukesnėse sąlygose naujoje klebonijoje gyvendamas, klebonas kun. J. Bobinas rūpinosi naujos šventovės statyba. Tai buvo idealas daugelio Montrealio lietuvių katalikų. Nors 1939 m. prasidėjo II D. karas, bet nuo 1936 m. kolonijoj pradėję pūsti palankesni tautinio susiklausymo vėjai palaipsniui laivą nešė į svajotą prieplauką. Gausus apylinkės prancūzų lankymas Šv. Kazimiero šventovės bei finansinė parama pastatė parapiją ant tvirtų kojų. Įvairūs, gausiai lankomi parengimai nešdavo gražaus pelno. Pvz. bingo lošimai, iki arkivyskupas Leger visom parapijom juos uždraudė, duodavo po $120 ir daugiau pelno kas mėnesį.

Nors lėšų naujosios šventovės statybai buvo sutelkta jau nemažai, bet leidimo statyti arkivyskupas nedavė iki 1955 m. Arkiv. P. E. Leger, matyt, prancūzų klebonų įtaigojamas, siūlė Šv. Kazimiero parapijai parduoti turimąjį senąjį sklypą už pirmykštę $15.000 sumą ir keltis į Rosemounto priemiestį, o senąją vietą užleisti Roberto Bellarmino prancūzų parapijai. Naujoji vieta lietuviams būtų kainavusi $75.000-$100.000.

Nepalankūs vėjai

Kun. J. Bobinas sušaukė 1949 m. parapijiečių susirinkimą ir išdėstė arkivyskupo norus. Visi 143 dalyviai vienbalsiai nusprendė Šv. Kazimiero šventovės iš tradicinės vietos niekur nekelti ir pasirašė rezoliuciją parapijos protokolų knygoje. Be to, nutarė prašyti vyskupo leidimo pradėti naujos šventovės statybą senojoj vietoj, kad kertinį akmenį būtų galima pašventinti 1950 m. šv. Tėvo paskelbtais jubilėjiniais. Pinigų šiai statybai jau buvo sutelkta arti $100.000.

Arkivyskupas į visa tai pažiūrėjo nepalankiomis akimis, reiškė lyg ir nepasitenkinimą kun. J. Bobino laikysena. Netrukus jis sumažino Šv. Kazimiero šventovėje sekmadienio Mišių skaičių, palikdamas tik dvejas, vietoje buvusių penkerių, ir tai nepatogiomis valandomis — 8 ir 11 v.r. Be to, jis kaimynystėje įsteigė prancūzu Roberto Bellarmino parapiją (Sherbrook-Delorimier sankryža), kurios laikinėse patalpose buvo leista laikyti sekmadieniais devynerias Mišias.

Nelauktas sprendimas

Bene sunkiausias momentas Šv. Kazimiero parapijai buvo arkivyskupo sprendimas (1951. II. 9) leisti steigti Montrealyje antrą lietuvių katalikų parapiją. Penkiolikai tūkstančių vokiečių ir aštuoniem tūkstančiam vengrų paliko po vieną parapiją, o lietuviam, kurių buvo apie apie 5000, prireikė net dvieju. Naujoji Aušros Vartų parapija buvo įsteigta Verdune, bet riba nustatyta Šv. Lauryno gatvė miesto viduryje.

Po nelaimingo Šv. Kazimiero parapijos susirinkimo 1934 m. prieš kun. J. Bobiną arkivyskupijos kūrijon pasipylė skundai, kurių dalis, sakoma, pasiekusi net Romą. Tačiau teismas 1937 m. teisę pripažino klebonui, o arkivysk. Charbonneau, skundus ištyręs, nieko nedarė. Matyti, rado visus be pagrindo, nes kai iš Lietuvos Amerikon atvykęs Šv. Kazimiero klebonas kun. J. Šimkus 1936 m. pasiprašė atgal parapijon, jo prašymą arkivysk. Charbonneau atmetė.

Savųjų nuotaikos

Karčios tiesos yra K. F. J. žodžiuose "Tėviškės Žiburiuose" (1972. XI. 23): "Viena pagrindinių priežasčių reikia laikyti naujosios ateivijos nesupratimą senosios, o senosios nesupratimą naujosios." Būdingas to nesupratimo pavyzdys buvo "N. Lietuvos redaktoriaus Jono Kardelio suredaguota žinelė (1954 m. 21 nr.), kurioje sakoma, kad Šv. Kazimiero parapija neturinti leidimo naujai bažnyčiai statyti, o jos iždo likimas dar neišspręstas (spėliota — gal pusė bus pavesta naujajai parapijai). Žinutė buvo pakartota sekančiame numeryje: "Dar kartą iš J. E. Montrealio vyskupo kūrijos pasiteiravus, gavau atsakymą: 'Iki šiai dienai Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijai statyti naują bažnyčią leidimas nėra duotas ir jos iždo likimas dar neišspręstas J. E. Montrealio vyskupo." Žinutė laikraštin dedama "prašant asmenims, kurie ją gavo iš vyskupo kūrijos."

Leidimas statyti

Šv. Kazimiero parapijiečiai ir gal daugelis kitų vargu ar džiaugėsi tokiu arkivyskupo sprendimu. Kai jubilėjiniais 1950 m. arkivyskupas tris kartus atmetė Šv. Kazimiero parapijos komiteto prašymą leisti pradėti statyti naują šventovę, vienas komiteto narių — J. Vaišvila pareiškė: "Tai plėšia iš mūsų širdžių tikėjimą!" Tais pačiais metais "NL" redaktorius J. Kardelis man pareiškė: "Kun. Bobino dienos jau suskaitytos!" Aš (Vyt. Širvydas) parašiau arkivyskupui anglų kalba laišką, kuriame išdėsčiau Šv. Kazimiero parapijiečių ir aplamai Montrealio lietuvių nerimą. Iš arkivyskupo susilaukiau atsako, esą būsianti "audra", ir "somebody is going to be hurt."

Arkivyskupas tačiau Šv. Kazimiero parapijiečių nepalaužė ir pagaliau 1955 m. leido bažnytinių statybų komisijos pirmininkui pakviesti Šv. Kazimiero parapijos komitetą galutiniam išsiaiškinimui. Komitetą tuomet sudarė: V. Baršauskas, J. Paznokaitis, Ant. Sakalas ir V. Mitchell. Posėdyje ir man teko dalyvauti kaip privačiam asmeniui. Komitetas dar sykį pakartojo nuo 1949 m. nesykį komitetų ir parapijiečių reikštą norą statyti naują šventovę senojoj vietoj. Leidimas galiausiai buvo duotas ir statyba, pradėta 1956 m., baigta 1957. Statybos fonde tada buvo $178.000.

(Bus daugiau)

Lietuvių eucharistiniame kongrese

Rašo mūsų bendradarbis, dalyvavęs kongreso iškilmėse

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Tūkstantis nebylių

Tą pačią dieną, kai Cricket Ground stadijone vyko ateivių pamaldos, Šv. Patriko katedroje buvo suorganizuotos pamaldos nebyliams. Susirinko apie 1000 asmenų. Šias pamaldas suorganizavo kun. P. Robinson. Mišių tekstų prasmę ir lekcijų bei Evangelijos tekstus aiškino kun. M. Wilson pirštų ženklais. Tai buvo tikrai tylios, bet jaudinančios pamaldos. Nebyliai sekė ženklų prasmę ir buvo įsigilinę į maldų tekstus. Jie buvo patenkinti, kad bent kartą susirūpinta jų dvasine gerove, nes aplamai jie jaučiasi labiausiai apleisti.

Su protestantais

Ekumeninės pamaldos įvyko vasario 22 d. Cricket Ground stadijone. Iš katalikų dalyvavo 11 kardinolų, 80 vyskupų, keli šimtai kunigų bei vienuolių ir apie 50.000 tikinčiųjų. Pamaldas atliko įvairių krikščionių grupių dvasiškiai ir choristai. Pagrindinė pamaldų mintis: visos tautos tegarbina Viešpatį! Turinį sudarė giesmės, Šv. Rašto skaitymai, pamokslai, palaiminimas ir šventintos duonos pasidalinimas.

Tarp skaitymų ir komentarų buvo įterpiamos tikinčiųjų maldos su pasikartojančia aklamacija, atitinkančia skaityto teksto turinį. Duonos pašventinimo maldas atliko popiežiaus atstovas kard. L. Shehan, o padėkos maldą perskaitė graikų ortodoksų vysk. Panteleimon. Visas pamaldas vienumon jungė parinktos atitinkamos giesmės, kurias giedojo pakaitomis jungtinį choras ir visi dalyviai. Jungtinį chorą sudarė katalikų ir protestantų parapijų chorai. Giedojimą palydėjo laivyno orkestras.

Visus ekumeninių pamaldų dalyvius pasveikino Melburno arkivysk. J. R. Knox ir Viktorijos provincijos bažnyčių tarybos pirm. kun. R. N. Gilmor. Po pamaldų popiežiaus atstovą iškilmingoje eisenoje palydėjo Melburno raitoji policija, publikai keliant ovacijas. Pamaldos su įžanga ir palyda truko arti dvejų valandų.

Jaunimo diena

Tarptautinio eucharistinio kongreso šeštoji diena (vasario 23) buvo skirta mokyklinio amžiaus jaunimui. Ji įvyko taip pat Cricket Ground stadijone vidudienio metu. Mišias laikė pats popiežiaus atstovas kard. L. Shehan. Dalyvavo 7 kardinolai, 65 vyskupai apie 400 kunigų ir per 110.000 jaunimo iš katalikiškų Australijos mokyklų, vadovaujamų įvairių vienuolynų seselių. Nors vaikų buvo nepaprastai didelė minia, tačiau tvarka ir susiklausymas buvo pavyzdingas. Vaikai dialogines Mišių dalis atsakinėjo labai vieningai.

Kard. L. Shehan savo žodyje pabrėžė, kad jis nėra matęs pamaldose tokio didelio skačiaus mokyklinio jaunimo. Jis esąs labai sužavėtas Australijos jaunąja karta, iš kurios išaugs Australijos Bažnyčios ateities kartos. Tai esąs džiugus faktas visai Bažnyčiai ir gražus pavyzdys kitų kraštų tikintiesiems.

Mišių tekstus ir tikinčiųjų maldas skaitė bei atnašavimo dovanas atnešė parinktieji jaunimo atstovai. Giedojo mišrus vaikų ir suaugusių choras, pritariant orkestrui.

Mišių pradžioje ir atnašavimo metu grupė jaunimo, vadovaujama seselių, šoko religinius šokius, tikriau sakant, lėtu judesiu religinį baletą, išreiškiantį atitinkamas Mišių paslaptis.

Komunijos ėjo apie 20.000 jaunimo. Komuniją dalino 200 kunigų. Po Mišių palaiminimo jaunimos plojo ir šaukė valio popiežiaus atstovui, kuris tris kartus apvažiavo aikštę, sveikindamas jaunimą. Dar galima būtų pastebėti, kad mokyklinį jaunimą iš įvairių Australijos miestų suvežė 80 traukinių, 180 autobusų ir daugybė automobilių.

Aborigenų Mišios

Pirmieji Australijos gyventojai vadinami aborigenais. Jie dabar yra susitelkę daugiausia šiauriniuose plotuose, nors pavienių šeimų bei asmenų galima rasti visur. Naujieji Australijos gyventojai nemėgsta maišytis su aborigenais. Mišrių šeimų pasitaiko labai retai.

Aborigenų diena eucharistiniame kongrese buvo surengta vasario 24, šeštadienį. Mišias laikė taip pat popiežiaus atstovas kard. L. Shehan. Jam asistavo vienas aborigenas kunigas ir du jų klierikai. Chorą, lekcijų bei tikinčiųjų maldų skaitytojus sudarė taip pat aborigenai. Ju maldos ir giedojimas yra labai savitas. Mums, nepratusiems prie jų melodijų, atrodė ne giedojimu, bet savotišku šūkavimu ir rankų plojimu. Chora lydėjo bambukų lazdeliu bei kriauklių balsai (muzikos instrumentų dar nevartoja). Taktą sudarė rankų plojimas.

Savita liturgija

Aborigenų Mišių liturgija irgi savita. Mišių tekstai yra labai suprastinti, suprimityvinti ir sudialoginti. Pavyzdžiui, Mišių pradžioje bendros išpažinties tekstai taip skamba: "Tėve, aš blogai dariau — gailiuosi. Tėve, aš neklausiau tavo žodžių — gailiuosi. Tėve, aš nebuvau geras kitiems — gailiuosi". Įvairiuose Mišių tekstuose, kur tik galima, yra įterpiami dialoginiai prašymai: "Tėve, tu esi geras. Tėve, tu esi galingas. Tėve, tu esi stiprus . . ." Net prefacija yra suskirstyta atskirais sakiniais, ir po kiekvieno jų dalyviai taria: "Tėve, tu esi geras". Prefacijos tekstas pasakoja apie Dievo žmogui duotas gėrybes, nepamiršdamas pvz. ir tokių sakinių: "Tu davei mums kengūras . . . Tu davei mums driežus ir paukščius. Tėve, tu esi geras". Tačiau konsekracijos tekstas ir Viešpaties malda nėra pakeisti.

Šokiai Mišiose

Labai originalus įnašas primityvių australų Mišiose — tai liturginiai šokiai. Mišių pradžioje jie susėda and žemės puslankiu, lyg apaštalai aplink stalą, o vyresnysis viduryje, vaizduodamas Kristų tarp apaštalų. Po trumpo susitelkimo jie visi atsistoja ir pradeda lėtais judesiais religinį šokį, chorui pritariant atitinkamais balsais ir rankų plojimu. Atnašavimo metu jų šokis yra taip pat rimto pobūdžio ir todėl derinasi su liturgine dvasia. Tik Komunijos šokis yra savotiškas išsiskyrimas iš liturgijos. Šis šokis išreiškia džiaugsmą, bet perdaug stipriais balsais ir persmarkiais judesiais. Atrodo, ne džiaugmas, bet laukinis šūkaliojimas, bėgiojimas, strapaliojimas, neturįs ryšio su liturginiu rimtumu. Šokio įspūdis nustelbia Mišių nuotaiką. Kai, baigus šokį, grįžtama prie Mišių užbaigos, atrodo, kad šis liturginis priedas visai nereikalingas. Jeigu aborigenų Mišias buvo galima stebėti kaip įdomų liturginį eksperimentą, tai užbaigos Mišių šokis tą įspūdį palaidojo. Atrodo, kad laukiniškumas išsiveržė iš liturginių varžtų ir pasireiškė savo siautėjimu.

Aborigenų Mišiose dalyvavo 6 kardinolai, 75 vyskupai, keli šimtai seselių vienuolių, daug kunigų ir apie 17.000 tikinčiųjų. Publiką sudarė daugiausiai baltieji. Tik mažą dalį sudarė juodukai aborigenai. Choristai ir šokėjai buvo pusplikiai, išsidažę savo kūnus įvairiausiais raštais ir spalvomis. Atrodė iš tolo, lyg būtų užsivilkę margus apdarus.

Apėmė ne vien katalikus

Tarptautinis eucharistinis kongresas buvo baigtas vasario 25 d. didžiajame Cricket Ground stadijone. Jame dalyvavo 20 kardinolų, virš 100 vyskupų, apie 800 seselių, 900 kunigų ir 115.000 tikinčiųjų. Mišias koncelebravo kard. L. Shehan su 18 vyskupų. Pamokslą sakė pats popiežiaus atstovas kard. L. Shehan. Komunijai dalinti išsirikiavo 400 kunigų ir pasiskirstė po visą stadijoną.

Pabaigai buvo pertransliuotas popiežiaus Pauliaus VI sveikinimo žodis ir suteiktas apaštališkasis palaiminimas. Po to kard. L. Shehan, lydimas Melburno arkivyskupo J. R. Knox, vežamas atvirame karališkame automobilyje, apkeliavo du kartu stadijono aikštę, sveikindamasis su milžiniška minia, kuri reiškė didžiausias ovacijas. Tuo ir baigėsi didžiulis tarptautinis eucharistinis kongresas, palikdamas dalyviams nepaprastą įspūdį. Toks kongresas yra tikrai didelis katalikų triumfas ir gilaus tikėjimo ženklas. Šis kongresas apėmė ne tiktai katalikus, bet ir ortodoksus, ir protestantus. Visų minėtų konfesijų atstovai aktyviai dalyvavo pamaldose, paskaitose ir parodose. Kongrese buvo svarstomos teologinės problemos, tautų išsivystymo, krikščionių vienybės, krikščioniškojo meno ir aplamai žmonijos suartėjimo galimybės.

Lietuvių pamaldos

Eucharistinio kongreso dienomis vyko ir lietuviškos pamaldos Šv. Jono airių bažnyčioje. Vasario 18 d. Mišias koncelebravo vysk. A. Deksnys su 6 kunigais, o pamokslą, pritaikintą Lietuvos nepriklausomybės minėjimo nuotaikai, pasakė vysk. V. Brizgys. Mišių metu giedojo jungtinis parapijos ir "Dainos sambūrio" choras. Pirmadienį Mišias su 6 kunigais koncelebravo vysk. V. Brizgys, antradienį — prel. L. Tulaba, trečiadienį — prel. P. Celiešius, ketvirtadienį — vysk. A. Deksnys, penktadienį — vysk. V. Brizgys, šeštadienį — vysk. A. Deksnys, sekmadienį — vysk. V. Brizgys, giedant jungtiniam Melburno lietuvių chorui. Kiekviena dieną Mišių atnašautojas pasakydavo atitinkamą pamokslėlį.

(Nukelta į 8 psl.)

Lietuvos tikintieji reikalingi pagalbos

Pavergtoje Lietuvoje komunistai persekioja tikėjimą ir tikinčiuosius. Daug bažnyčių atimta, o už likusias tikintieji privalo mokėti mokesčius.

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje pagelbėti 1960 m. įsikūrė L.K. Religinė Šalpa — lietuvių kunigų organizacija. Šalpos darbui stiprinti ir plėsti 1972 m. buvo įsteigta Religinės Šalpos Rėmėjai — pasauliečių organizacija, veikianti savarankiškai, bet vieningai su L.K. Religine Šalpa.

Nariai rėmėjai aukoja nemažiau $5 metams, amžinieji nariai — $100, mecenatai — $1000. Įrašant mirusiuosius, aukojama $25.

Už visus gyvuosius ir mirusius narius rėmėjus aukojama daugybė šv. Mišių. Ypatingai daug meldžiasi už savo geradarius persekiojami tikintieji Lietuvoje.

Kviečiame visus įsijungti į Religinės Šalpos rėmėjus. Rašyti ar aukas siųsti: Religinės Šalpos Rėmėjų vyriausiajai valdybai, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Visi aukotojai gauna kvitus. Jų aukos atleidžiamos nuo federacinių mokesčių JAV-se. Vietovėse, kur veikia rėmėjų skyriai, aukos įteikiamos skyrių valdyboms, kurios vietoje išduoda kvitus.

Išgirskime pagalbos šauksmą persekiojamų tikinčiųjų pavergtoje Lietuvoje! Neužmirškime jų — kovojančių už Dievą ir tėvynę. Pagelbėkime jiems išlikti tikinčiais ir išlaikyti savo šventoves.

L.K. Religinės Šalpos Rėmėjų vyriausioji valdyba

ĮSIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausias Amerikoj ir Europoj "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaiko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoj. JIB Medicine Liq. 8 uncijos 16 savaičių $6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:
2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

MIELAI MAMYTEI

A✝A

Leokadijai Baranauskienei

mirus, sūnui POVILUI, dukrai ZUZANAI PUŠINSKIENEI ir jos vyrui, anūkams — NIJOLEI PUŠINSKAITEI ir VYTUI PUŠINSKUI bei jo šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

Sofija ir Domas Kazlauskai

Liūdesio valandoje ANELEI VENCKIENEI, jos

brangiai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, reiškiame gilią užuojautą —

Vankuveris ***Ona ir Juozas Gulbinai***

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Ateitininkai studentai metinėje šventėje Toronte duoda įžodį, t.y. įsipareigoja tarnauti Dievui ir tėvynei Nuotr. L. Čepo

Ateitininkiškasis jaunimas

Pasaulėžiūros, gyvenimo filosofijos, kiekvienas kitaip ieškome. Draugai, kursai, organizacijos gali padėti apsispręsti ir ruoštis sekti gyvenimo gaires.

Tokią prasmę galime pritaikyti ateitininkų organizacijai. Veikla padeda asmeniui išpildyti pasaulėžiūros reikalavimus ir siekti toliau Dievo ir Tėvynės idealo, kuris yra išreikštas ateitininkų šūkyje "Visa atnaujinti Kristuje".

Ateitininkų principai yra: katalikiškumas, tautiškumas, inteligentiškumas, šeimiškumas ir visuomeniškumas. Pagal šiuos principus keliaujame ateitininkijos keliu.

Kadangi ateitininkai yra viena šeima, tai ir pareigas pasiskirstę stengiasi visi kartu dirbti. Per bendradarbiavimą asmuo brėsta, tobulėja, išmoksta vadovauti.

Per susirinkimus, kursus ir stovyklas jaunuolis yra skatinamas lavintis, semtis mokslo žinių, kad jautriau, giliau galėtų žvelgti į visą lietuvių gyvenimą, ne tik Lietuvoje, bet ir Kanadoje bei JAV-se ir kitur.

Pagrindines ateitininkų gaires išreiškia jų himno žodžiai: "Mūsų idėjos — tikybos brangystė, mokslo, dorumo, tautos reikalai". Tos gairės yra būdingos visam ateitininkijos keliui, kuris buvo pradėtas prieš 60 su viršum metų. Dar nebuvo nepriklausomos Lietuvos, o ateitininkai jau kovojo už jos laisvę. Ir dabar, kai Lietuva yra vėl sovietinių rusų pavergta, ateitininkai visame pasaulyje jungiasi į bendrą kovą už Lietuvos laisvę. Mūsų jėgos dar jaunos, bet uždaviniai dideli. Mes turime jiems ruoštis per savo organizaciją, kurioje dirba tiek daug nuoširdžių rankų.

Lina Vaitiekūnaitė

"Pamėginsiu, bet neprižadu..."

Jaunimo spauda, spaudimas ir bendradarbiavimas

Turėti teisę užimti šį puslapio kampą reiškia atlikti vieną pareigą. Be to, reikia gauti straipsnių iš įvairių asmenų. (Sis reiškinys vadinamas bendradarbiavimu spaudoje). Bet asmenys yra bendraamžiai ir draugai, o draugai yra žmonės. Žmonijos gi nuolatinis polinkis yra kruopščiai konservuoti energiją. Tad straipsnių rinkimas dažnai prilygsta krūminių dantų traukimui ir siekia liūdnai žemus laipsnius mano darbų skalėje.

Priversti jauną žmogų įvykdyti pažadą nėra lengva. Kiekvienas, priremtas prie sienos, turi atsarginę raudą. Labai populiari rauda yra ši: "Bet, o, tikrai neturiu laiko. Kitą kartą". Antrą vietą laimi pasakymas: "Nu, gerai, pamėginsiu, bet nieko neprižadu".

Rimčiau žvelgiant, galima iš dalies pateisinti priežastis nerašyti straipsnių. Labai sunku yra tam, kuris nemoka laisvai vartoti lietuvių kalbos. Kitas, parodęs jaunatviško originalumo idėjose, susilaukia pergriežto suniekinimo.

Reikia turėti begales kantrybės, kad išmoktum kalbą, priimtum taisymus, pakeitimus, kritiką. Bet daugiausia turbūt reikia noro.

Noras ir susidomėjimas atsveria tik dalį apatijos, kuri mus supa. Didžiausia kliūtis tiems, kurių pavardės kartojasi spaudoje yra ta, kad jų bendraamžiai permažai domisi lietuviškais reikalais. Dauguma jaunuolių pasitenkina stebėjimu iš tolo kas vyksta — ir tai tik protarpiais. Ar nebe "mada" domėtis kultūra, tauta? Daug lengviau kiekvienam avinui žiūrėti tik savo vilnos. Atrodo, kad paskutinis bandos sujudimas nuvedė į lankas, kur uoliai vengiama galvoti, smegenis miklinti.

O tie, kurie rašo, kartoja tuos pačius šūkius, kuriuos tik vyresnieji skaito. Bendradarbiai jaunimo spaudoje, kurių dauguma yra tėvų įpratinti rašyti nuo mažens, rašo, kad tėveliams patiktų!

Tačiau tie, kuriems yra visa tai "nusibodę", nesiima iniciatyvos parašyti, kodėl jie nesutinka, kodėl neįdomu. Nesugeba atsistoti ir pasiteisinti, nesiima atsakomybės naujas idėjas kurti nei jas vykdyti.

Lieka tie, kurie bendradarbiauja. Bendradarbiauja todėl, kad domisi. Domisi todėl, kad vyresnieji spaudžia. Domisi todėl, kad bendradarbiauja. Gal, kai mes būsim "vyresnieji", ir mes tada spausim ir bendradarbiausim.

R. Sakalaitė

Abu auga – rašantis ir skaitantis

Be abejonės, spauda yra viena iš plačiausių, jei ne pati plačiausia informacijos versmė pasaulyje. Ji įvairiose visuomenėse yra pakeitusi ir tiesiogiai ar netiesiogiai paveikusi žmonių galvoseną, jų nusistatymus, dažnai net ir veiksmus. Ji yra laimėjusi rinkimus ir sulaikiusi tragedijas, pradėjusi revoliucijas ir atnešusi taiką. Ją gerbia ir jos bijo galingiausi diplomatai. Nekartą spauda yra pagavusi savo srovėn visą pasaulį ir nešusi savais keliais per paskutiniųjų keliasdešimt metų. Ji veikia dinamiškai, dažnai pakeisdama savo nuomones priešingomis kryptimis. Tuose pačiuose puslapiuose vienoje pusėje iškeliami žmogaus laimėjimai, o kitoje smerkiamos klaidos.

Spaudoje yra ne tik informacijų, bet ir idėjų. Joje sužinoma kas, kur, kada, kodėl. Per ją iškeliami klausimai ir išjudinamos masės. Ji turi galimybes jungti išsisklaidžiusias mases arba jas skaldyti ir nustatyti vieną prieš kitą. Vienu metu ji iškelia visuomenės viltis, o kitu — jas palaidoja. Spauda turi galią įvykį, žmogų arba idėją padaryti svarbius arba juos sunaikinti. Spaudoje randama vieno žmogaus tiesa, o kito baimė.

Esame spaudos skirtingai paveikiami, jeigu joje randame ir priešingų, nesutinkančių minčių. Tačiau be šito įvairumo spauda prarastų savo nepriklausomumą ir taptų propagandos instrumentu. Spaudos laisvė yra vienas iš sunkiausiai iškovotų laikraščių teisių. Laimėjus ją, visi turi galimybę pasisakyti, visi turi sąlygas ginti savo isitikinimus, visi turi progą iškelti naują idėją arba kritikuoti kitų mintis. Tikslas yra kilnus tiktai tada, kai jis tą kilnumą atlaiko ir kitų tikslų bei idėjų akivaizdoje. Jį vieną iškėlus kaip absoliučią tiesą, rašinys tampa indoktrinacija.

Spaudoje mintis tampa žodžiu, vedančiu į veiksmą. Tuo būdu vieno žmogaus mintis gali tapti visos tautos mintimi ir net veiksmu. Priežastys, kodėl žmonės rašo spaudoje, yra tiek įvairios, kiek ir spaudos tikslai bei jos galimybės. Pagaliau visi vienu ar kitu metu turi minčių, kurios atrodo pakankamai svarbios ir kitiem. Tos mintys, išdėstytos rašinyje, duoda progą prabilti autoriui, pagalvoti bei pasimokyti skaitytojui. Tuo būdu abudu auga.

Kęstutis Šeštokas

Stud. Antanas Šileika, Lietuvių Dienos iniciatorius Toronto universitete.

KAM RAŠYTI?

Jaunas bendradarbis lietuviškoj spaudoj

Rašantis jaunimas dažnai klausiamas: "Kodėl tu rašai? Ir dar lietuviškai!?" Yra susidariusi nuomonė, kad rašymas svarbus tik mokyklos suole — iš mokyklos išėjus, domina tik sportas, draugai ir pasilinksminimai. Rašymas atrodo nedinamiškas užsiėmimas, be galo individualus, neduodantis draugų ir užtat nuobodus. Taip galvoja tas, kuris nėra rašęs, kuriam paėmimas plunksnos į rankas yra lygus darbui. O tai, kas lygu darbui, kuo greičiausiai išbraukiama iš užsiėmimų sąrašo.

Kitaip galvoja tas jaunuolis, kuris rašo. Dažniausiai jis yra tokio būdo, kuris neišsišoksta diskusijose, bet daugiau pagalvoja prieš kalbėdamas. Tam reikia kantrumo, ypač kai atlyginimas už įdėtą darbą negaunamas tuojau pat ir dažniausiai visai neparodomas. Rašantysis paprastai nori pasidalinti savo mintimis. Apgalvojęs įvykį ir susidaręs apie jį nuomonę, jis nori tai išreikšti — pasidalinti, susilaukti reakcijos. **Didžiausias skatinimas toliau rašyti yra draugų bei pažįstamų reagavimas į jo spaudoje pasirodžiusį rašinį jo minčių panagrinėjimu ar paprastu pasveikinimu.** Rašymas lietuviškoje spaudoje kaip tik yra dinamiškesnis, negu rašymas gyvenamosios vietovės spaudoje, kurios tiražas yra labai didelis ir nuasmenintas. Dinamiškumui yra būtinas asmeninis reagavimas į tai, kas parašyta. Mažesnėje kolonijoje bei grupėje žmonių galimybė susitikti rašinio autorių yra žymiai didesnė. Dėlto ir reagavimas pasireiškia daugiau asmeniniu, tiesioginiu būdu. Pasitenkinimas įdėtu darbu tuo būdu yra intensyvesnis, ypač kai straipsnio tema yra aktuali skaitytojams. Čia atkreiptinas dėmesys į temas, kurios nagrinėjamos laikraščio jaunimui skirtose dalyse. Dinamiškumas taip pat priklauso nuo atkaklumo. **Jeigu straipsniais galima išreikšti vykstančio gyvenimo problemas bei įdomybes, rašymas ir to rašymo skaitymas pasidaro svarbus ir pradeda rūpėti.** Vertas dėmesio būtų įvedimas filmų, knygų, vaidinimų bei koncertų recenzijų, vykstančių ne tik lietuviškame gyvenime, bet ir gyvenamosios vietovės aplinkoje. Tokiu būdu gal ir kiltų noras skaityti lietuviškai, jeigu informacija apie ateinančios savaitės įvykius būtų teikiama lietuvių kalba.

Motyvacija rašyti lietuviškoje spaudoje, mano nuomone, turi būti pagrįsta tikru noru rašyti, išsireikšti lietuvių kalba. Rašydamas lietuviškai, iš to duonos nevalgysi. Taigi, rašančiam tuo būdu suteikiama daugiau laisvės išsireikšti. Jo rašymas nepriklauso nuo to, kas jam algą moka. Taigi, piniginiu pelnu pagrįsta motyvacija rašyti čia negalioja. Tuo būdu sudaromos sąlygos lietuviškai spaudai pasidaryti tam tikra "meno forma".

Norint, kad jaunimas rašytų, reikia įvairių paskatų. Rašantį skatina pajutimas spaudos dinamiškumo. Be to, labai svarbus yra tėvų bei pažįstamų skatinimas, pagyrimas bei dėmesio atkreipimas. Didelę įtaką turi ir premijų skyrimas, nes tai pažadina varžybų dvasią. Varžybos yra sveikas dalykas tam, kuris nori tobulinti savo sugebėjimus. Premijos rodo pastangas išlaikyti tam tikrą lygį, kurio siekiama. Tai rodo, kad vien rašyti lietuviškai neužtenka. "Nesvarbu kaip, kad tik lietuviškai!" Tai dažnai girdimi žodžiai šeštadieninėse mokyklose. Jie nebegalioja.

Gabija

Ateitininkų šventė Toronte

Metinė ateitininkų šventė šiais metais įvyko vasario 24-25 d.d. Torontas yra populiarus miestas JAV-se, ir visada į šventę čia suvažiuoja gana daug jaunimo iš įvairių vietovių. Šį kartą torontiškių šventėje atvykusių svečių buvo beveik daugiau, negu pačių torontiškių moksleivių. Dalyvavo moksleivių atstovai iš šių kuopų: Hamiltono, Montrealio, Detroito, Čikagos, Klevelando, Niujorko, Worcesterio, Putnamo ir Bostono. Taip pat dalyvavo MAS centro valdybos vicepirmininkas Vytenis Čyvas.

Kuopų veikla

Daugumas svečių penktadienio vakarą dalyvavo lietuvių studentų parengime, kuris įvyko universiteto rajone. Šeštadienį po pietų visi susirinko L. V. Namuose, kur įvyko registracija ir bendras susirinkimas, kuriame kuopų atstovai darė pranešimus ir nušvietė vietinių kuopų veiklą. Nors ir jaučiami sunkumai, tačiau visose vietovėse yra būrys užsidegusių ateitininkų, kurie neleidžia ateitininkiškai dvasiai užgesti. Skaičiai svyruoja — vienur narių yra daugiau, kitur mažiau, bet branduolys dažniausiai būna sudarytas iš keliu asmenų. Vyt. Čyvas pabrėžė, kad centro valdyba stengiasi ugdyti pačią svarbiausią ateitininkų žymę — kristocentriškumą, apimanti ir patriotiškumą. Užtat ji ragina įvairiose kuopose rengti rekolekciias — susikaupimo dienas. Ateityje pati centro valdyba organizuos platesnio masto rekolekcijas.

Pasibaigus susirinkimui, įvyko susikaupimas, kurio tema buvo — mūsų pačių atsinaujinimas. Negalime bandyti atnaujinti kitų, kol patys neatsinaujinsime ir kol nebūsime gilioje vienybėje su Kristumi. Susikaupimo metu buvo klausoma išpažinčių.

Šeštadienio vakare visas ateitininkiškas jaunimas dalyvavo sportininku ruoštuose šokiuose Prisikėlimo parapijos salėje.

Pamaldos ir įžodis

Sekmadienis prasidėjo Mišiomis, kurios buvo 12.15 v., visiems dalyvaujant organizuotai ir su vėliavomis. Mišiose taip pat dalyvavo daug tėvų ir ateitininkų sendraugių. Tuoj po Mišių salėje įvyko iškilmingas posėdis ir užkandžiai, kuriuos jau iš ankstyvo ryto ruošė tėvų komitetas.

Įžodį davė keletas jaunučių, 7 moksleiviai ir 6 studentai. Palyginus su kitais metais šis skaičius nėra didelis. Atvykę iš kitų kuopų atstovai sveikino torontiškius.

Vyt. Kliorio, svečio iš Vašingtono, paskaita buvo neilga, bet gerai paruošta, įdomi jaunimui ir vyresniesiems. Pagrindinė paskaitos mintis — būkime, kuo esame, žydėkime, kur esame pasodinti, stenkimės tobulėti savo galimybių ribose ir nepasiduokime pesimizmui sunkiose valandose ir kančioje. Sunkumai tik parodo Dievo meilę mums ir padeda mums augti. Juo daugiau mylime, juo daugiau kartais skausmo patiriame. Suraskime ir atpažinkime save šiame Dievo pasaulyje.

"Į septintą dešimtmetį"

Meninėje dalyje vyresnieji moksleiviai atliko trumpą montažą. Po jo buvo rodomas 1970 m. prieškongresinės stovyklos ir kongreso Čikagoje filmas "I septintą dešimtmetį". Tai istorinės vertės filmas, labai ryškiai pavaizduojas ateitininku sąjūdį po 60 metų. Filme matyti jaunimas ir vyresnioji karta, jaučiama gyva dvasia ir ryžtas, sąjūdžio jėga.

Šventės pabaigoje buvo pristatyti ateitininkų veteranai Toronte, kurie yra ateitininkų eilėse nuo įsikūrimo: O. Pabedinskaitė, p. Grajauskienė ir J. Matulionis. Jaunučių globėjai Z. Stravinskienei ir tėvų komiteto pirm. Z. Girdauskui, kurie ypatingai rūpinasi ateitininkų veikla ir tam pašvenčia daug laiko, įteikti rankų darbo mediniai ateitininkų ženkleliai.

Užbaigai — ateitininkų himnas. "...šviečia mums kryžius ant mūs' vėliavos..., dirbkim, kovokim dėl Lietuvos." **V. K.**

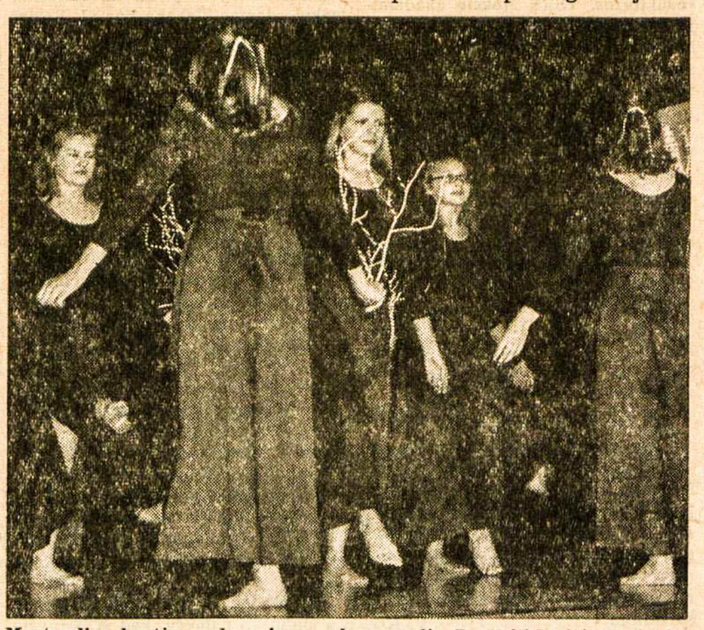

Montrealio skautės, vadovaujamos choreografės B. Vaitkūnaitės-Nagienės, atlieka išraiškos šokį "Obelėlė" Otavoje minint Vasario 16. Ši grupė taip pat yra sėkmingai pasirodžiusi Montrealyje Nuotr. I. Gabalio

Toronto "Šatrijos" tunto skautės apdovanojamos žymenimis Nuotr. B. Tarvydo

Skautiškasis jaunimas

Apie skautybę v. s. A. Saulaitis, SJ, rašė: "Žiupsnelis romantikos, grūdelis paslaptingumo, lašelis jaunatviško pasididžiavimo, nuotykių prieskonis, saujelė nuoširdaus dėkingumo ir įvertinimo — visi šitie dalykai sudaro skautybę."

Saulėlydžiai, tylūs vakaro ežerai, kuriuose atsispindi žvaigždynai, dainos prie liepsnojančių laužų, rankos paspaudimas po vakarinės maldos, tolimi narų ūkavimai, rasotos pievos — tai yra skautiška romantika.

Grūdelį paslaptingumo pajuntame duodami savo įžodžius, kuriais prisiekiame tarnauti Dievui, tėvynei, artimui, būti ištikimi savo skautiškiems idealams ne vien žodžiais, bet ir darbais.

Jaunatviškas pasididžiavimas gimsta prie paukštyčių palapinių sudėtame iš samanų "Budėk", pirmame vilkiuko užrištame mazge, skautės išaustoje juostoje ir prie skauto pastatyto virvinio tilto.

Kas gali pamiršti iškyloje prie laužo nedakeptos duonos skonį ar sesių nustebimą anksti rytą radus brolius miegančius jų rajono vidury pastatytoje palapinėje? Ir kas jau pamiršo tą nemiegotą naktį drebant šlapiame miegmaišyje, kai bandyta užmigti skaičiuojant lietaus lašus? Tie nuotykiai, tie nuotykiai... Ir kas gali pamiršti paskutinį laužą, atsisveikinimo ašaras ir žodžius "iki pasimatymo!"

Skautybė tai nėra tik žaidimas vaikams, bet yra ir gyvenimo būdas suaugusiems. Kas išmokstama skautaujant jaunystėje, visuomet lengva pritaikyti tolimesniame gyvenime. Mūsų jaunesniųjų padėka ir įvertinimas to didelio vadovų triūso, perduodant savo patyrimo žinias mums, matyti mūsų nore tęsti lietuvišką skautavimą.

Budime!

Jūra ir Giedrė

Rinkite savo straipsnius!

Jaunieji spaudos bendradarbiai-ės, kurie rašote straipsnius "Tėviškės Žiburiams" ir kitiem laikraščiam, pasiskaitę juos atspausdintus, neišmeskite! Išsikirpkite ir rūpestingai klijuokite į specialų sąsiuvinį arba albumą. Malonu bus juos pavartyti ateityje, pažiūrėti, kaip buvo rašyta prieš daugelį metų. Be to, tokių straipsnių rinkiniai reikalingi konkursams. Lietuvių Žurnalistų Sąjunga Čikagoje kasmet skelbia jaunųjų spaudos bendradarbių konkursus ir skiria pinigines premijas už geriausius rašinius. Bet juos reikia atsiųsti tai valdybai. Dėlto patariama rinkti atspausdintus savo straipsnius, iškirpti iš laikraščių, pažymėti laikraščio pavadinimą, datą ir numerį. Praėjusiais metais LŽS centro valdyba paskyrė kelias premijas JAV lietuvių spaudos jauniesiems bendradarbiams. Kanadiečiai tąme konkurse nedalyvavo, tad LŽS centro valdyba atkreipė į juos specialų dėmesį ir paskyrė tris premijas šiems jauniesiems spaudos bendradarbiams — Ramūnei Sakalaitei $60, Gabijai Juozapavičiūtei — $40, Kęstučiui Šeštokui — $20. Premijas ateityje galės gauti ir kiti, jei pasistengs daugiau rašyti ir savo straipsnius siųsti nustatytu laiku LŽS centro valdybai Čikagoje.

MAŽA GARBĖ SVETIMA KALBA KALBĖTI, DIDI GĖDA SAVOSIOS NEMOKĖTI

Jono straipsnis

"Mielas mūs' redaktoriau" —
Laiškelis prasidėjo:
"Nemėgstu vieno straipsnio,
Kurs su laikraščiu atėjo.

Mano akys dar neblogos
Ir galvelė nesena —
Atverčiu šiandien laikraštį
Ir JONAS sėdi va!

Jis nėra nei išminčius,
Nebus jis niekad ponas.
Žinokit, kad man pikta,
Kai parašo straipsnį Jonas.

Žmogelis vos paskaito,
Jis nerašo be klaidų,
Vartoja trumpus žodžius,
Nes nemoka didelių.

Kai rašėme diktantus,
Jis niekad nesuspėjo,
Netikiu, kad čia Jono —
Turbūt mama padėjo.

Prisėdau aš nutaręs,
Kad karšto vėjo duosiu.
Esu geros širdies,
Bet Jums nedovanosiu!

Nes aš už draugą Joną
Trim mėnesiais vyresnis.
Įdėjot Jono straipsnį,
Nors mano daug geresnis.

1973. I. 17 K. Š.

Kristina Puidaitė, garsėjanti akordeonistė, palydinti koncertuojantį Windsoro kvartetą "Aušra" ir pati atliekanti solo kūrinius

Nuotr. S. Dabkaus

Tai Aleksandras Solženicinas, kalintas slapčiausiuose sovietų elito kalėjimuose

Jis parašė laišką draugui, ir jie uždarė jį kalėjiman penkeriem metam.

Jis rašo romanus — sukrečiančius, brutalius, epiškus.

Pasaulis laiko jį gyvu Tolstojumi.

Sovietų Sąjunga gi vadina jį kitaip.

Ji draudžia jo knygas. Smerkia jį. Persekioja, nors jis laimėjo literatūrinę Nobelio premiją.

Garsusis jo romanas, slaptai gautas iš Rusijos, dabar jau rodomas ekrane.

Paramount Pictures presents

"THE FIRST CIRCLE"

based on the novel by Aleksandr I. Solzhenitsyn

"PIRMASIS RATAS" Directed by Aleksander Ford

Nuo penktadienio KOVO 23

Cinecity YONGE at CHARLES • 922-1394

Kasdien: 5.30, 6.00, 8.00, 10.00 • Šeštad. ir sekmad. 1.30, 2 - 4 - 6 - 8 - 10

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

POŽEMINIAI VANDENYS

Miestų augimas ir pramonės plėtimas pareikalauja vis daugiau vandens, verčia susirūpinti požeminio vandens atsargomis. Leonardas Braziulis sausio 27 d. "Tiesoj" praneša: "Geologijos institutui Vilniuje pavestas didelis mokslinis darbas — įvertinti Pabaltijo artezinio baseino požeminių vandenų eksploatacines atsargas. Bus ieškoma, kur ir kokias vandenvietes išdėstyti, kaip geriau patenkinti liaudies ūkio poreikius. Tyrimams numatoma pritaikyti matematinio modeliavimo metodą. Šis kolektyvinis mokslinis darbas — pirmas savo pobūdžiu ir apimtimi Pabaltijyje. Užduotims įgyvendinti skirta trejetas metų . . . " L. Braziulio pranešimą papildo instituto hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos skyriaus vadovas V. Juodkazis: "Pagrindinis krūvis — darbo koordinavimas, metodinis vadovavimas ir matematinis modeliavimas teks mūsų darbuotojams. Talkininkaus Latvijos, Estijos ir Lietuvos bei Kaliningrado srities geologijos valdybų specialistai. Manome, kad naujieji tyrimai leis paruošti ne mažiau kaip tris kandidatines disertacijas . . . "

MASKVOS PROPAGANDISTAI

Okupuotoj Lietuvoj lankėsi jau antra propagandistų grupė iš Maskvos. Joniškio rajono partinių organizacijų sekretoriams ir agitatoriams pranešimą "Tarybinė liaudis — nauja istorinė žmonių bendrija" skaitė maskvinės Mokslų Akademijos istorijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis dr. B. Litvakas. Ekonomikos instituto vyr. mokslinis bendradarbis K. Taksiras, ekonomikos mokslų kandidatas, apžvelgė liaudies ūkio valdymo problemas, o Kremliaus tarptautinės politikos gaires nušvietė Mokslų Akademijos tarptautinio darbininkų judėjimo instituto vyr. mokslinis bendradarbis N. Kolobaškinas, istorijos mokslų kandidatas.

SMERKIA PRAEITĮ

"Komjaunimo Tiesa" 20 nr. persispaudė iš maskvinio leidinio "Sovietskaja Kultura" vilniškės kompartijos sekr. A. Barkausko rašinį "Įkvėpimo šaltiniai", peršantį idėjinius varžtus menininkam ir jų kūrybai. A. Barkauskui didžiausią rūpestį kelia ideologiniai priešai užsienyje: "Rengiamos vis naujos atakos, kurių tikslas pakirsti mūsų meno veikėjų vienybę, idėjinį įsitikinimą. Panaudojamos tokios priemonės, kaip spekuliavimas tautos kultūrinio palikimo "šventumu" (visiškai neatsižvelgiant į praeities kūrinių klasinę, ideologinę esmę, nepaisant jokios politinės atrankos), koketavimas su religija, žaidimas prieraišumo "brangiai senovei" jausmais, šiaudinių pastogių ilgesys. Vakarų standarto "piršimas" madose, buityje, kūryboje. Ypač dideles viltis antitarybiškumo ideologai deda į nacionalinių atgyvenų kurstymą . . ." A. Barkauskas prisipažįsta, kad idėjinių spragų dar pasitaiko lietuvių menininkų kūryboje: "Kai kurie kūrybiniai darbuotojai yra linkę idealizuoti patriarchališką kaimišką vienkiemių buitį, bando priešpastatyti ją šiuolaikinei civilizacijai (būdinga, kad patys šiandieniniai Lietuvos kaimo gyventojai kategoriškai protestuoja prieš tokį "gynimą". Jie nori gyventi ne blogiau už miestiečius, naudotis šiuolaikiniais patogumais, kultūros vertybėmis). Pesimizmo, nusivylimo, subjektyvaus tamsių gyvenimo pusių sutirštinimo gaidelės, skepticizmas, netikėjimas žmogaus socialine ir moraline pažanga dar praslysta kai kuriuose meno kūriniuose. Tyčinis absurdiškumas, situacijų ir kolizijų beprasmiškumas . . ." Nemažą dėmesį A. Barkauskas skiria "Nemuno" žurnale paskelbtam V. Kubiliaus straipsniui apie tikram kūrėjui būtiną laisvę. Dėl šio straipsnio kompartijos nemalonėn pateko ne tik jo autorius, bet ir "Nemuno" vyr. red. poetas A. Drilinga, neseniai pakeistas L. Iniu.

DRAUGYSTĖS DIENOS

"Komjaunimo Tiesos" pranešimu, Baltstogės vaivadijoj kovo 19-25 rengiamos Lietuvos draugystės dienos. Baltstogę laikraštis vadina jos lenkišku Bialystoko vardu, nes šią sritį Maskva yra atidavusi Lenkijai. Vietiniams lietuviams moralinę paspirtį sudarys įvairios parodos, lietuviški meniniai ir dokumentiniai filmai, Lietuvos dainininkų koncertai. Programą suorganizavo ir aptarė Lazdijuose susitikę lietuvių ir lenkų pareigūnai. Toms kultūrinio pobūdžio dienoms yra privalomas politinis pamušalas. "Komjaunimo Tiesos" 43 nr. skelbiama: "Tarybų Sąjungos—Lenkijos Draugystės draugijos Lietuvos skyriaus delegacija susipažins su Bialystoko vaivadijos ekonominio ir kultūrinio gyvenimo pasiekimais, dalyvaus, atidarant parodas, draugystės vakaruose, supažindins Lenkijos darbo žmones su mūsų krašto laimėjimais, su Tarybų Lietuvos darbo žmonių pasiekimais, vykdant TSKP XXIV suvažiavimo nutarimus." Net ir išvykoje į lietuviškas Suvalkų trikampio žemes reikia propaguoti maskvinės kompartijos nutarimus.

RUOSIA MONOGRAFIJĄ

"Tiesa" 49 nr. paskelbė dėmesio vertą pranešimą: "Prieš keletą metų didelė grupė istorikų pradėjo rengti mokslinę monografiją apie 1940 metų socialistinę revoliuciją ir Tarybų valdžios atkūrimą Pabaltijo respublikose. Trys šios monografijos skyriai šiomis dienomis buvo aptarti Vilniuje. Partijos istorijos instituto mokslinės tarybos išplėstiniame posėdyje, kuriame dalyvvo monografijos autorių kolektyvo vadovas ir vyr. redaktorius, TSRS Mokslų akademijos akademikas I. Mincas, taip pat Maskvos, Vilniaus, Rygos ir Talino mokslininkai, svarstomo veikalo autoriai . . ." Gaila, kad buvo nutylėtos tų sovietinei propagandai tarnaujančių "mokslininkų" pavardės. Į akis krinta faktas, kad vyriausiuoju šios monografijos redaktorium yra maskvinės Mokslų Akademijos narys I. Mincas, į autorių eiles įrikiavęs ir daugiau "mokslininkų" iš Maskvos. Matyt, patiems lietuviams, latviams, ir estams būtų persunku sukurti veikalą apie iš piršto išlaužtą "socialistinę revoliuciją" 1940 m. Jie turbūt dar nėra užmiršę, kad sovietinę santvarką Pabaltijin 1940 m. atvežė rusų tankai.

ALKOHOLIKO TEISMAS

Literatūrinį inscenizuotą alkoholiko teismą "Ant bedugnės krašto" Birštone surengė "Žinijos" draugijos Kauno skyriaus aktyvistai. Pagrindinius vaidmenis atliko kauniečiai gydytojai, kuriem yra gerai žinoma alkoholio daroma žala ir ligšiolinė nesėkminga kova su didėjančiu jo vartojimu.

V. Kst.

Prieš 20 metų (1953. VII. 15) Winnipego lietuviai kasa pamatus savo būsimai Šv. Kazimiero šventovei. Darbininkų tarpe matyti ir kun. J. Bertašius

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5½ %
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6½ %
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus indėlius	7%
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	ir 3 metams	7½ %
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	Duodame:	
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš	10%
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.		nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudą. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius.
Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $3,800,000

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468 • GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113 • LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

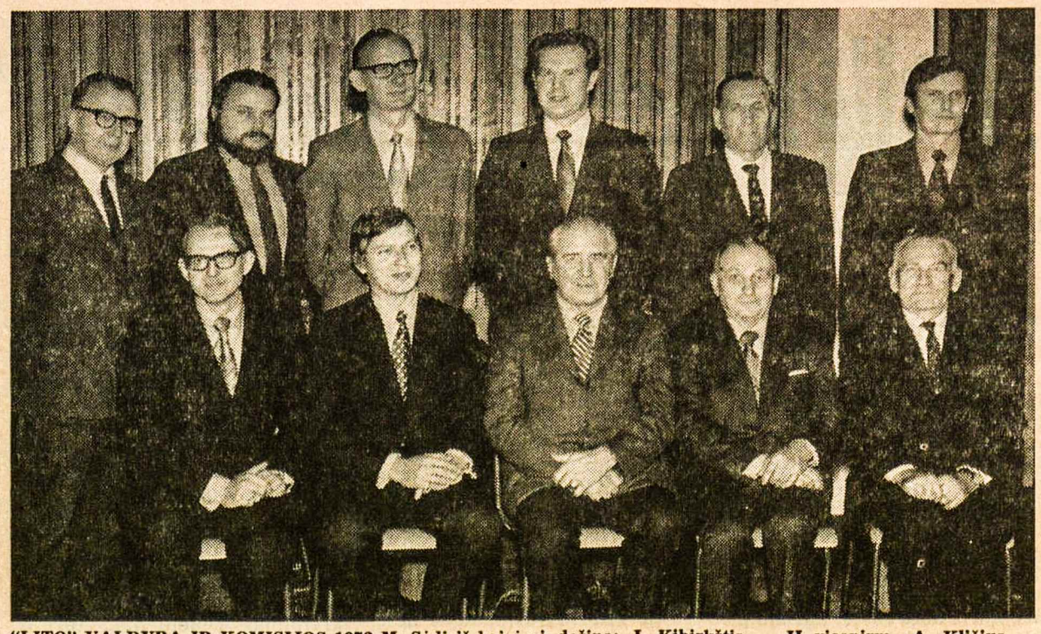

"LITO" VALDYBA IR KOMISIJOS 1972 M. Sėdi iš kairės į dešinę: J. Kibirkštis — II vicepirm., A. Kličius — valdybos sekretorius, P. Vaupšas — pirmininkas, P. Rudinskas — vedėjas, D. Jurkus — sąskaitybos vedėjas. Stovi: J. Šiaučiulis — revizijos komisijos narys, J. Maskoliūnas revizijos komisijos pirm., B. Niedvaras — revizijos komisijos narys, V. Piečaitis — kredito komisijos pirm., Ig. Petrauskas — kredito komisijos narys, V. Šipelis — kredito komisijos narys. Trūksta J. Bernoto — valdybos vicepirmininko. Šiais metais savo kadenciją užbaigė: valdyboje P. Rudinskas ir A. Kličius; kredito komisijoje Ig. Petrauskas, revizijos komisijoje J. Maskoliūnas. Kadangi pagal statutą valdybos narių skaičius padidintas iš 5 į 7, tai šiemet bus renkami 4 į valdybą, 1 į kredito komisiją ir 1 į revizijos komisiją

Tony Photo Studio

Mažas sklypas ir didelės viltys

Pirmieji naujakurių darbai prieš dvidešimt metų

WINNIPEGAS, MAN. "Šiandieną, kada lietuvių tauta išdraskyta ir išblaškyta po visą pasaulį, kada iš lietuvio širdies norima išplėšti motinos kalbą ir šventą mūsų tikėjimą . . . mes, lietuviai, gyvenantys Winnipege . . . nutarėme įsigyti savo lietuvišką bažnyčią. Ši bažnyčia bus vienintelė Kanados viduryje — nuo Toronto iki Pacifiko vandenyno . . ."

Taip buvo parašyta 1952 m. gegužės 9 d. pirmajame atsišaukime, kviečiant visus prisidėti prie Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios statybos Winnipege. Gi 1973 m. kovo 4 d. buvo kukliai paminėtas tų įvykių dvidešimtmetis. Šv. Kazimiero šventės vakarą 5 v. prasidėjo metinis parapijos susirinkimas, o po jo — iškilminga vakarienė.

Susirinkimą pradėjo ilgametis parapijos komiteto pirm. M. Januška, pakviesdamas kleboną kun. J. Bertašių sukalbėti maldą. Pirmininkas trumpai kalbėjo apie praeitį, primindamas ir pagerbdamas šios bažnyčios statybos talkininkus. Baigdamas, jis pasveikino Kazimierus vardinių proga, ypač K. Mažeiką, kuris jau daugelį metų nuoširdžiai rūpinasi parapijos bažnyčios ir salės priežiūra bei tvarkymu.

Kunigas klebonas padarė trumpą metinį pranešimą. Jeigu prieš 20 metų winnipegiečiai lietuviai galėjo apie nuosavą bažnyčią tik svajoti, tai dabar ji ne tik pastatyta, užbaigta, išmokėta, bet ir išde yra likę pinigų, už kurių dalį parapijos komitetas siūlo daryti kaikuriuos salės pagerinimus bei įrengimus.

Parapijos komiteto sekretorius St. Ramančiauskas paskaitė ne tik paskutinį protokolą, bet ir patį pirmąjį, rašytą 1952 m. gegužės 4 d., kuris dabar jau yra istorinis. Daugelio ten minimų žmonių jau nėra Winnipege, o nemažos dalies — ir gyvųjų tarpe.

Padėkojęs už protokolų skaitymą, M. Januška pabrėžė, kad ši bažnyčia buvo pastatyta kitų geradarių ir visų mūsų aukomis bei darbu, bet daugiausia rūpesčio, darbo ir vargo yra įdėjęs mūsų mielas klebonas kun. Justinas Bertašius. Tuo momentu susirinkusi publika spontaniškai atsistojo ir šiuos pirmininko žodžius palydėjo tris minutes trukusiu rankų plojimu. Ir tikrai, šis kunigas ne tik savo lėšomis nupirko geležinius balkius, ant kurių, kaip ant šv. Petro uolos, yra pastatyta šv. Kazimiero bažnyčia, bet ir pats laikėsi nepajudinamas, kaip uola, savo nusistatymo bei planų, dirbdamas sunkų statybos, parapijos tvarkymo ir lietuvių reprezentacinį darbą. Vartant parapijos knygas, galima matyti, kaip kruopščiai, dažniausiai jo paties, jos yra vestos: ten pažymėta ne tik kiekvienas gautas ir išleistas centas, bet ir kada bei kaip kiekvienas prisidėjo prie statybos talkos.

Niekas neatsiranda savaime. Ir Šv. Kazimiero bažnyčia Winnipege buvo pastatyta, galima sakyti, dedant kasdien po vieną plytą. Tuoj po pirmo visuotinio parapijos susirinkimo, įvykusio 1952 m. gegužės 4 d. Manitobos Lietuvių Klubo salėje, buvo ieškoma įsigyti sklypas. Pagaliau 1952 m. liepos 31 d. buvo nupirktas žemės plotas, esantis 432 Elgin gatvėje, už $1530. Netrukus, 1953 m. gegužės 24 d., šis sklypas buvo pašventintas. Ne vien gražios kalbos šia proga buvo sakomos — ne. Nors buvo sekmadienis, bet teko kasti: kiekvienas, kuris norėjo su kastuvu prakasti žemę, turėjo užsimokėti po $5. Ir tokių geraširdžių darbininkų atsirado daug. Tais pat metais liepos 15 d., atėjus 19 žmonių, buvo iškastos pradinių pamatų formos.

1953 m. gruodžio 20 d. įvyko iškilmingas salės rūsio atidarymas su vaišėmis — vakariene. Dabar jau buvo šiokios tokios patalpos, kuriose buvo ir Dievas garbinamas, ir linksminamasi, ir vaidinama. Tik 1956 m. ryžtasi statybą tęsti toliau. Liepos 30 d. išsiutinėta atsišaukimai ir prašymas aukų tolimesnei statybai. Gruodžio 23 d. iškilmingai pašventintas būsimos šventovės kertinis akmuo. 1957 m. balandžio 14 d. persikelta į dar nevisiškai užbaigtą šventovę. Visiems vieningai ir nuoširdžiai dirbant, ilgai neužtruko ir baigiamieji darbai — 1959 m. birželio 14 d. tuometinis arkivyskupas Philip Pockok (dabar Toronte) pašventino šventovę.

Ir dabar, minint šią sukaktį, sėdint prie gyvomis gėlėmis papuoštų ir mielų šeimininkių skaniai pagamintais valgiais apkrautų stalų, nevienas iš dalyvavusių pagalvojo, kad šiojė vietoje prieš 20 metų tebebuvo tuščias žemės plotas ir Winnipego lietuvių didelės viltys kada nors čia turėti nuosavą šventovę. Ji tapo pastatyta su mintimi, kad ji bus mums, mūsų vaikams ir vaikų vaikams. Deja, net šio minėjimo metu buvo nemažai padengtų stalų, prie kurių trūko žmonių. Nebuvo ir daugelio mūsų jaunųjų. Nejaugi šitas, taip nuoširdžiai statytas pastatas liks tuščias dar senajai kartai gyvai besant? Kaip šventovei reikia sielų, taip kolonijai reikia žmonių, kurie nors keletą kartų per metus galėtų visi kartu sueiti, pakalbėti apie nudirbtus darbus ir pasvajoti apie ateities planus. Ev. F.

HAMILTON, ONTARIO

SLA 72 KUOPOS visuotinis narių susirinkimas įvyks kovo 24 d. 7 v.v., p.p. Bajoraičių patalpose, 86 Melrose Ave. Kviečiame narius dalyvauti ir pareikšti pageidavimus apie kuopos veiklą ir SLA tradicinę gegužinę, kuri įvyks liepos 22 d. A. Podolskio sodyboje. Po susirinkimo — bendra kavutė nariams ir svečiams. **Valdyba**

VYSK. M. VALANČIAUS lituanistinėje mokykloje kovo 24, šeštadienį, pamokų nebus. Mokytojai išvyksta į Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą Toronte. V-jas

KLEVELANDO "GRANDINĖLĖS" koncertas Toronte bus balandžio 1, sekmadienį, 3 v. p.p., Ryersono teatre Toronte. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje pas J. Pleinį (smulkiau — paskutiniame "TŽ" psl.).

"AIDO" PLOKŠTELEI išleisti P. Lukošius paaukojo $25. Choras nuoširdžiai dėkoja už auką.

CHORAS "AIDAS" šį šeštadienį, kovo 24, dainuos "Gintaro" metiniame koncerte Toronto Lietuvių namuose. Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras" kviečia hamiltoniečius gausiai dalyvauti koncerte. Po programos veiks bufetas ir baras. Pradžia — 7 v.v. "Aidas" kartu su solistu V. Verikaičiu šį pavasarį koncertuos balandžio 29 d. Detroite, o gegužės 12-13 d.d. Baltimorėje ir Filadelfijoje.

METINĖ ATEITININKŲ ŠVENTĖ praėjo labai sėkmingai. Programa prasidėjo šeštadienį E. Razgaitytės paskaita. Buvo atvykę 9 nariai iš Toronto ir keletas iš Klevelando. Paskaitos tema buvo: "Ką reiškia būti krikščioniu šiandieną?" Joje paskaitininkė gvildeno visiem aktualius klausimus. Po to sekė susikaupimas, diskusijos ir giedojimas. Sekmadienį visi dalyvavo 11 v. Mišiose su vėliavomis. Popietinėje programoje įžodį davė 3 jaunučiai ir 3 moksleiviai. Toronto ateitininkų šventėje trečdalis įžodį davusių studentų buvo iš Hamiltono. Po sveikinimų buvo įdomi Ramutės Birgelytės paskaita ir meninė programa, kurią atliko jaunučiai ir moksleiviai. Pabaigoje visi pasistiprino bendrais pusryčiais. Ačiū visiems, kurie gausiai dalyvavote, ypač tiems ir toms, kurie pagelbėjo suruošti šventę.

Nemira Balsytė

MALONŪS HAMILTONIEČIAI, kreipiamės į Jus su prašymu paaukoti Tautos Fondui ir tuo padėti garsinti Lietuvos vardą pasaulyje per spaudą, radiją bei remti Lietuvos laisvinimo veiklą. Šiais laikais spauda ir radijas yra labai didelis ginklas, bet tam reikalingos lėšos. Prieš 20 metų dauguma aukodavo $2 ir daugiau. Tais laikais uždarbis buvo $1 į valandą. Taigi, vidutiniškai reikėdavo 2-3 valandų darbo. Dabar uždarbio vidurkis yra $5 į valandą, tačiau kaikurie tautiečiai aukoja Tautos Fondui tik $1 arba nieko. Ar jau esame užmiršę, kad esame lietuviai? Aš manau, kad dar nėra užgesęs lietuviškasis jausmas bei dvasia. Mieli lietuviai, atidarykim savo širdis ir duris renkančiam aukas, neišleiskim jo tuščiomis. Gal rinkėjo ar vadovaujančio veidas nepatinka, bet į tai nekreipk dėmesio ir atlik savo lietuvišką pareigą. Jeigu kartais neaplankytų aukų rinkėjas, prašome įnešti savo auką į bankelį "Talka" (sąskaitos nr. 110). Vajus pradėtas š.m. kovo 17 d., baigiamas — balandžio 30 d.

TF Hamiltono apylinkės atstovybė

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės

PRANEŠIMAS

Maloniai kviečiame visus narius į Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės metinį narių susirinkimą, kuris įvyks **1973 m. balandžio 7 d., 3 v. p. p.,** parapijos salėje (58 Dundurn St. North, Hamilton, Ontario)

DARBOTVARKĖ:

1. Narių registracija
2. Susirinkimo atidarymas
3. Susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus rinkimas
4. Mandatų komisijos rinkimas
5. Praėjusio visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas
6. Valdomųjų organų pranešimai: a. valdybos pirmininko, b. buhalterio ir reikalų vedėjo, kontrolės komisijos
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. Balanso ir 1972 m. apyskaitų, 1973 m. pajamų - išlaidų sąmatos tvirtinimas
9. Auditoriaus tvirtinimas
10. Lietuvių Namų B-vės aktyvinių sumų akcininkams išmokėjimo svarstymas
11. Valdomųjų organų rinkimai
12. Klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas

Pastaba: Nariai, kurie norėtų atsiimti dividendus ir palūkanas už juos, prašomi atsiųsti pareiškimus su tiksliais savo adresais LN buhalteriui St. Bakšiui, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. L8P 2L1.

Hamilton, Ont.
1973 m. kovo 4 d.

Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės valdyba

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VLIKO TARYBOS POSĖDYJE pateikta 1972 m. sąmata: pajamų turėta $51.295,22, išlaidų — $51.153,24. Visos pajamos buvo gautos iš Tautos Fondo. Bendriems reikalams išleista $8.624,30, ELTOS biuleteniams lietuvių, anglų, italų, vokiečių ir prancūzų kalbomis — $15.418,60, knygai "Sovietų Sąjungos-Vokietijos agresija prieš Lietuvą" — $7.500, radijo valandėlėms — $10.419,39, P. A. Brazinskų bylai — $7.479,77 ir kt. Sąmatos svarstymas 1973 metams buvo atidėtas, nes dar nėra gautos visos 1972 m. pajamos ir nepaaiškėjusios šiemetinės. Vicepirm. J. Audėnas tarybos narius supažindino su VLIKo beveik 30 metų archyvo būkle. Archyvinė medžiaga yra išsklaidyta net keliose vietose: ELTOS draugijoje Miunchene, Vasario 16 gimnazijoje, Lietuvių Archyve Čikagoje, BALFe, prel. P. Juro "Alkoje", pirm. dr. J. K. Valiūno namuose, Madrido radijo stotyje ir VLIKo įstaigoje. VLIKo valdyba stengiasi gauti nuolatines patalpas. Jas parūpinti Čikagos Jaunimo Centro priestate buvo paprašyti Tėvai jėzuitai, bet reikalas dar nėra paaiškėjęs. Taryba pavedė V. Vaitiekūnui paruošti taisykles atrinkti saugotinai ir sunaikintinai archyvinei medžiagai.

LIETUVIŲ SAVAITĖ Daytono universitete, Ohio valstijoje, surengė nedidelė šios vietovės lietuvių kolonija. Ja daugiausia rūpinosi Lietuvos vyčiai, antros, trečios ir net ketvirtos kartos, kuriem nėra tekę matyti Lietuvos. Jim O'Neil pravestame simpoziume "Lietuva vakar ir šiandien" pranešimą apie lietuvių literatūrą skaitė prof. dr. R. Šilbajoris, apie Lietuvos istoriją — H. Žibas, apie religijos būklę sovietų okupuotoj Lietuvoj — prof. dr. Bieliauskas. Tūkstančio žiūrovų susilaukė tautodailės paroda ir lietuviški patiekalai. Koncertinę programą atliko mergaičių "Aušros" kvartetas iš Windsoro, Ontario. Savaitės renginiai užbaigti įspūdingu Vasario 16 minėjimu. Apie lietuvybės reikšmę Amerikoje kalbėjo J. O'Neil. Programoje dalyvavo Windsoro, Ont., "Aušros" kvartetas ir Daytono Lietuvos vyčių atžalynas. Daugiausia darbo turėjo iš Lietuvos vyčių sudarytas ir Frank Ambrose vadovaujamas parapijos kultūrinis komitetas, Daytono universiteto informacijos skyriaus vadovė Judith Petrokas bei kitos vytietės.

BOSTONE BUVO SUSITIKE keturi Lietuvos sporto veteranai: 1924 m. Paryžiaus olimpiados dalyvis dviratininkas Juozas Vilpišauskas, 1928 m. Amsterdamo olimpiados dalyviai — boksininkai Juozas Vinča, Kazys Merkys ir bėgikė Paulina Radziulytė-Kalvaitienė. Šio reto susitikimo proga sveikinimus jiems atsiuntė sporto pionieriai Stepas Garbačiauskas iš Šveicarijos ir Jonas Pyragius iš Australijos.

EDIS PALUBINSKAS, Australijos olimpinės krepšinio rinktinės geriausias žaidėjas, kovo 24 d. atskrenda Čikagon ir čia dalyvaus varžybose išvykos Europon rinktinei sudaryti.

LONDON, ONT.

GAVĖNIOS REKOLEKCIJOS bus kovo 31, šeštadienį, ir balandžio 1, sekmadienį savoje parapijos bažnyčioje. Savaitgalio rekolekcijos prasidės šeštadienį, 7 v.v. susikaupimo vakaru. Sekmadienio pamaldos — 9 ir 11 v.r. Išpažinčių bus klausoma šeštadienį po konferencijos ir sekmadienį prieš abejas Mišias. Rekolekcijas ves kun, Pr. Gaida iš Toronto.

KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA kviečia bendruomenės narius į apylinkės visuotinį susirinkimą balandžio 8, sekmadienį, 12 v. Šiluvos Marijos parapijos salėje. Darbotvarkėje, be įvairių valdybos sekcijų veiklos pranešimų, numatomi apylinkės valdybos rinkimai ir VIII KLB krašto tarybos III sesijos suvažiavimo priėmimo Londone galimybės. **Apylinkės valdybos inf.**

WELLAND, ONT.

APYLINKĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ vasario 25 d. paminėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 55 m. sukaktį. Minėjimas pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė Juvenalis Liauba, OFM, pasakydamas labai gražų pamokslą. Po pamaldų įvyko minėjimas, kurį pradėjo pirm. B. Simonaitis. Paskaitą skaitė svečias iš St. Catharines nepriklausomybės kovų dalyvis savanoris - kūrėjas ir dviejų Vyčio kryžių kavalierius A. Šukys. Paskaita buvo labai įdomi ir išsami. Mielam kovų dalyviui A. Šukiui buvo išreikšta padėka ir pagarba ilgu plojimu. Eilėraščių ir dainų montažą atliko 4 jaunos lietuvaitės: K. Liangytė, K. L. Laužonytės ir Nida Zubrickaitė. Meninę dalį paruošė ir ją pravedė Stasė Zubrickienė, akordeonu pritariant S. Zubrickui. Tenka pasidžiaugti, kad jaunos St. Catharines meninės jėgos, vadovaujamos S. Zubrickienės, pasirodys Wellande gegužės 13 d. Motinos Dienos minėjime.

NIAGAROS PUSIASALIO SKAUTAI gegužės 6 d. iškilmingai paminės "Žalgirio" vietininkijos įkūrimo 20 metų sukaktį ir kartu 25 m. skautų veiklos sukaktį šiame pusiasalyje. Šventė įvyks St. Catharines, Ont. **B.S.**

BALETO STUDIJAS Adelphy universitete, Niujorke, baigė baltimorietė Danutė Drazdytė. Diplominiam darbui ji pastatė savo pačios kūrinį "Swept of her feet", kuriame dalyvavo 18 šokėjų. D. Drazdytė turbūt yra vienintelė lietuvaitė, gavusi balerinos-šokėjos diplomą universitete. Gegužės 26 d. Danutė sukurs lietuvišką šeimos židinį su Remigijum Balčiūnu, baigusiu prekybinės ir pramoninės administracijos studijas Marylando universitete, šiuo metu dirbančiu Baltimorės burmistro įstaigoje ir siekiančiu augštesnio mokslinio laipsnio.

Argentina

MARKUS LUCKIS, Lietuvos šachmatininkų rinktinės dalyvis, mirė š. m. vasario 10 d. širdies priepuoliu Buenos Aires mieste, sulaukęs 68 metų amžiaus. Jis yra laimėjęs Argentinos šachmatininkų pirmenybes ir pastaruoju metu buvo šachmatininkų varžybų komentatorium. Velionis yra prisidėjęs prie Petro Babicko knygos "Lituania antigua" išleidimo.

Australija

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO Sąjungos Adelaidės skyriaus steigiamajame susirinkime dalyvavo 32 jaunuoliai. Valdybon išrinkti: dr. A. Stepanas, L. Varnas, R. Bielskytė, V. Mikeliūnaitė, R. Kubilūtė, J. Mockūnas, M. Staugaitė, K. Kuncaitis ir A. Straukas.

DR. MYKOLAS ŠEŠTOKAS, Lietuvoje buvęs medicinos gydytoju, buvo rastas miręs savo name Adelaidėje. Kadangi velionis giminių neturėjo, laidotuvėmis rūpinosi ALB Adelaidės apylinkės valdyba. Dalyvaujant kun. A. Spurgiui, palaidotas Wesa Terrace kapinėse.

SYDNĖJUJE MIRĖ: vasario 1 d. — Rozalija Hazienė, 72 metų amžiaus, vasario 2 d. — Mykolas Šutas, 49 metų amžiaus. A.a. R. Hazienė, kilusi iš Vadžgirio, buvo mokytoja Lietuvoje. A.a. M. Šutas, gimnaziją baigęs ir jaunystę praleidęs Šiauliuose, prieš 14 metų Sydnėjaus miesto eismo tarnybos nelaimėje buvo netekęs abiejų kojų. Abu velionis po Mišių į Rookwoodo lietuvių kapines palydėjo kun. P. Butkus su būriu giminių ir lietuvių.

Prancūzija

LIETUVOS GEN. ŠTABO PLK. JUOZAS LANSKORONSKIS atšventė 80 metų amžiaus sukaktį Paryžiuje. Sukaktuvininkas yra baigęs Petrapilio istorijos-filosofijos institutą ir carinę karo mokyklą. Grįžęs Lietuvon 1919 m., buvo paskirtas Biržų gimnazijos direktorium, bet šio darbo negalėjo pradėti, nes sukaktuvininką kario kelių pasuko Lietuvos laisvės kovos su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Jam teko būti kuopos, bataliono vadu ir divizijos štabo viršininku. Prancūzijoje baigęs garsiąją St. Cyr karo mokyklą, karinį mokslą dėstė Lietuvos karo mokykloje bei augštesniuosiuose karininkų kursuose. 1927-29 m. lankė ir baigė Briuselio karo akademiją. Grįžęs Lietuvon buvo pakeltas į pulkininko laipsnį, paskirtas divizijos štabo viršininku, vėliau generalinio štabo II skyriaus viršininku ir VI pėstininkų pulko vadu. Nuo 1937 m. sukaktuvininkas yra Lietuvos karo attache Prancūzijoje. Plk. J. Lanskoronskis 1927 m. yra paskelbęs studiją "Kariuomenės organizacijos bruožai", kurį laiką redagaves "Mūsų Žinyną", bendradarbiaves "Karde", "Karyje", "Lietuvos Aide", pokario metais — "Europos Lietuvyje", "Tėviškės Žiburiuose", "Drauge", "Naujienose".

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS PATALPOSE kovo 2-4 d.d. įvyko VLB naujosios tarybos suvažiavimas, kurio prezidiumui vadovavo Jonas K. Valiūnas, aštuonerius metus nešęs sunkią krašto valdybos pirmininko darbo naštą. Jam atsisakius pasilikti valdybos pirmininku, naujojon krašto valdybon išrinkti: pirm.—kun. Br. Liubinas, vicepirm. ir sekr.—J. Barasas, ižd.—A. Palavinskas. PLB IV seime VL Bendruomenei atstovaus kun. Br. Liubinas, J. K. Valiūnas, J. Lukošius, dr. J. Grinius, R. Baliulis. Taryba priėmė ir pasiuntė rezoliuciją V. Vokietijos užs. reikalų ministeriui W. Scheel, prašydama jį imtis iniciatyvos, kad Europos saugumo konferencijoje būtų atšaukta Ribbentropo ir Molotovo 1939 m. pasirašyta sutartis, dėl kurios Lietuva, Latvija ir Estija neteko nepriklausomybės. Naujasis VLB krašto valdybos pirm. kun. Br. Liubinas, turėjęs sunkią automobilio nelaimę, jau išėjo iš ligoninės ir išvyko trim savaitėm į Bad Woerishofą pailsėti bei atgauti jėgų.

LIETUVOS VOKIEČIŲ DRAUGIJA gauna laiškų bei prašymų išversti įvairius dokumentus iš lietuvių į vokiečių kalbą, kurie kartais siunčiami klaidingu adresu. Draugija taipgi turi įsteigusi lietuvišką seklyčią-muziejų, kurį norėtų praturtinti tautodaile ir lietuviškom plokštelėm. Visus laiškus ir siuntas prašoma adresuoti: An die Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen im Bundesgebiet, 576 Neheim-Huesten, Rathaus, W. Germany. Šiuo adresu taipgi yra pasiekiamas ir draugijos sekr. Albert Unger. Draugijai vadovauja pirm. prof. dr. J. Strauch.

Brazilijos lietuvių jaunimo stovyklavietėje "Neringoje" sausio 4—10 d. d.

Pietų Amerikos lietuvių kongresas

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Sao Paulo

Vasario 22-25 d.d. Sao Paulo mieste, Brazilijoj, įvyko V P. Amerikos lietuvių kongresas. Nors buvo įprasta kongresus rengti kas dveji, o vėliau kas treji metai, tačiau nuo paskutinio kongreso Buenos Airese, Argentinoj, praėjo šešeri metai. Penktasis kongresas turėjo būti surengtas Urugvajuj, bet vidaus politikos nepastovumas ir ekonominiai sunkumai sutrukdė. Venecuelos lietuviai irgi svarstė galimybes, tačiau dideli nuotoliai nuo lietuvių kolonijų ir pačių rengėjų ribotos jėgos, mažas lietuvių skaičius neleido imtis iniciatyvos. Argentinos lietuviams pasiūlius, Brazilijos lietuviai sutiko kongresą rengti. Ir taip kongresas įvyko š. m. vasario 22 - 25 d. d. Sao Paulo mieste.

Pirmoji diena

Kongresas buvo pradėtas vasario 22 d. vakare pamaldomis. Seselių pranciškiečių mokyklos salėje įvyko kongreso atidarymas, kurį pradėjo kongreso organizacinio komiteto pirm. prel. P. Ragažinskas. Įnešus vėliavas, pakviesti darbo ir garbės prezidiumai. Posėdžiui vadovauti pakviesti — J. Valavičius, J. Bagdžius, kun. Br. Gavėnas; sekretoriauti — H. Mošinskienė, Al. Idika ir J. Satkūnaitė. Garbės prezidiuman pakviesti po vieną atstovą nuo kiekvieno krašto: JAV — inž. Al. Nasvytis, Argentinos — Z. Juknevičius, Urugvajaus — V. Dorelis, Kolumbijos — N. Saldukas, Italijos — kun. V. Rimšelis, MIC, Venecuelos — Venckus, Brazilijos — prel. A. Arminas ir seselių pranciškiečių — sesuo Julija.

Vėliavas įnešus ir himnus sugiedojus, kiekvieno krašto atstovai tarė po trumpą sveikinimo žodį. Buvo skaitomi gauti sveikinimai. Po to buvo trumpa meninė programa, kurią atliko vietos tautinių šokių grupė ir Liet. Kat. Bendruomenės choras. Baigus meninę programą, svečiai buvo pakviesti susipažinimo vaišėms.

Salėje ir aikštėje

Vasario 23 d., 9 v.r., atstovų susirinkime išrinktos įvairios komisijos. Po to visi skirstėsi į sekcijų posėdžius. 16 v. prasidėjo bendras atstovų susirinkimas, kuriame Argentinos atstovas Z. Juknevičius kalbėjo apie P. Amerikos lietuvių įnašą į Lietuvos laisvinimo akciją. Taip pat buvo perskaityti ir sekcijų nutarimai, pasisakyta dėl pranešimų.

Vakare tautinių šokių festivalis pradėtas orkestro grojamais Brazilijos ir Lietuvos himnais. Programą atliko Sao Paulo trys tautinių šokių grupės. Čikagos "Grandis", pavargusi po ilgos kelionės, pašoko tris šokius. Programa vyko sporto aikštėje. Vakaras buvo tykus, vėsus. Nei šokėjai, nei žiūrovai nepavargo.

Dėmesys Lietuvai

Vasario 24 d., 10 v.r., kongreso atstovų posėdis svarstė iškeltas ir dar nebaigtas spręsti problemas. 20 v. erdvioj ir puošnioj japonų salėje, miesto centre, įvyko baigiamasis kongreso posėdis ir Vasario 16 minėjimas, kuriame pasakytos tik dvi momentui pritaikytos kalbos. Portugališkai kalbėjo prof. H. Nadolskis, o lietuviškai — PLB atstovas inž. A. Nasvytis. Meninę programą atliko tautinių šokių grupės ir Liet. Kat. Bendruomenės choras. Čia S. Paulo lietuviai ir kviesti svečiai turėjo retą progą pamatyti "Grandies" tautinius šokius, kurie žavėjo susirinkusius menišku atlikimu. Tai rodė ilgi ir stiprūs plojimai. "Grandies" programa truko apie pusantros valandos. Maloni staigmena buvo ir solistės Audronės Simonaitytės koncertas.

Liet. Kat. Bendruomenės choras, kuris šiuo metu yra geroj formoj ir padidėjęs choristų skaičiumi, vadovaujamas V. Tatarūno, padainavo kongresui paruoštų dainų.

Vasario 25 d. buvo atnašautos padėkos koncelebruotos Mišios. Momentui pritaikintą pamokslą pasakė tėvų marijonų vicegenerolas kun. V. Rimšelis. Po Mišių dalyviai nuvyko prie Nepriklausomybės paminklo padėti vainiko. Čia lietuviškai kalbėjo Z. Juknevičius, o portugališkai — J. Šermukšnis. Nuo paminklo visi nuvyko į Lietuvių S-gos būstinę atsisveikinimo vaišėms.

Laimėjimai ir trūkumai

Šis kongresas, kaip ir visi panašūs suvažiavimai, nors turėjo trūkumų, tačiau buvo reikšmingas įvykis Pietų Amerikos lietuvių gyvenime. P. Amerikos lietuviai, dėl šių kraštų geografinės padėties, gyvena izoliuotai. Organizuotai P. Amerikos lietuvius aplankė prieš keliolika metų JAV-bių lietuvių krepšininkų rinktinė, 1972 m. ekskursavo vyčiai, o šio kongreso metu buvo didelis programos paįvairinimas, reikšmingas įvykis ypač jaunimo gyvenime, tai Čikagos "Grandies" tautinių šokių grupės apsilankymas. Į "Grandies" ekskursiją įdėtas kapitalas su dideliais nuošimčiais buvo pateisintas. JAV-bių lietuviškas jaunimas jau užmegztus ryšius dar daugiau sustiprino. Be Brazilijos lietuviško jaunimo, buvo iš Urugvajaus ir Argentinos. Aplamai, jaunimas šiame kongrese aktyviau reiškėsi, negu anksčiau buvusiuose kongresuose. Pažymėtina, kad kongreso organizaciniame komitete daugumą sudarė Brazilijoj gimusi ir augusi karta.

Apie kongresą ir pavergtą Lietuvą rašė didžioji Brazilijos spauda, skelbė radijas, rodė televizijos ekranai.

Kongresas parodė ir Brazilijos lietuvių gyvenimo trūkumus. Permažai ryšių su tolimesnėse apylinkėse gyvenenčiais lietuviais. Aplamai, permažas nuošimtis organizuotos visuomenės, ypač jaunimo. Kol nevėlu, reikia planuoti ir veikti. **Kor.**

• Esame įsitikinę, kad konkrečiai taikai užtikrinti Europoje, visuotiniam bendradarbiavimui išvystyti ir sovietų baimei dėl puolimo iš Vakarų pusės pašalinti daugiausia gali pasitarnauti sudarymas neutralios zonos (Austrijos pavyzdžiu) tarp Sovietų Sąjungos ir Vakarų Europos, kuri (zona) tęstųsi nuo Baltijos valstybių (jų aneksijos Vakarų valstybės de jure nepripažino) iki Juodosios jūros.

Čekoslovakų patariamoji komisija V. Europoje, "Neue Zuericher Zeitung", 1972. XI.

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMĄ rengia KLB Thunder Bay apylinkė valdyba kovo 24, sekmadienį, 2 v.p.p., Mary Black Library salėje (Brock-Brown gatvių sankryžoje). Visi kviečiami dalyvauti. **E. J.**

Sault Ste. Marie, Ont.

MŪSŲ KOLONIJOS tautiečiai pažįsta Valę ir Antaną Motūzus, jau apie 25 metus čia gyvenančius, gražiai įsikūrusius, vaišingus bei draugiškus žmones. Jų vyresnysis sūnus Vidas, sėkmingai užbaigęs verslo administracijos mokslus, šiuo laiku dirbąs Toronte, susirado sau gyvenimo draugę Lois Barry. Jų vestuvės numatomos Toronte balandžio 28 d. Kovo 10 d. Motūzų namuose jų būsimai marčiai buvo suruoštas šaunus pobūvis, į kurį susirinko apie 40 moterų ir mergaičių. Laima ir Rūta Motiejūnaitės su S. Vanagaite padainavo keletą lietuviškų ir angliškų dainelių. Jaunamartė gausiai apdovanota. Šiam pobūviui Lois Barry atskrido į Sault Ste. Marie su savo motina iš Toronto. **Korespondentas**

Vancouver, B.C.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju p.p. Bukauskienei, Ješkauskui, Smilgienei, Stepulaičiams, Šmitams, Venckienei, Valančiams, Venckui, Vankuverio Lietuvių Bendruomenės valdybai ir visiems kitiems, kurie mane ligoninėje ar namuose aplankė, atnešė gėlių ir kitų dovanų, žodžiu ar kitu būdu man linkėjimus pasveikti pareiškė. Visiems mano gili padėka.

Ona Gulbinienė

WINDSOR, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 55-sios metinės buvo paminėtos vasario 25 d. Apyl. valdybos pastangomis tą dieną plevėsavo Lietuvos vėliava prie miesto valdybos rūmų, kurios pakėlime 11 v.r. gausiai dalyvavo jaunieji ir vyresnieji tautiečiai. Po vėliavos pakėlimo visi rinkosi į Šv. Kazimiero bažnyčią. Klebonas kun. D. Lengvinas gražiame pamoksle pažymėjo, kad kovojant už Lietuvos išlaisvinimą reikia ir melstis, ir remti laisvinimo veiklą piniginėmis aukomis bei darbu. Minėjimas įvyko Knights of Columbus salėje. Apylinkės v-bos pirm. dr. Č. Kuras, pradėdamas minėjimą, apibūdino tos dienos reikšmę ir pagrindinei kalbai pasakyti pakvietė studentą A. Puterį. Prelegentas gimęs Anglijoj, Lietuvos niekad nematęs, bet gražia lietuvių kalba dėstė gilias ir patriotines mintis. Lietuvos laisvinimo reikalu paruoštą rezoliuciją perskaitė A. Kraniauskaitė. Rezoliucija išsiuntinėta atitinkamoms valdžios įstaigoms. Meninę programą atliko jauniausios deklamatorės: R. Kuraitė, A. Naikauskaitė, G. Barisaitė ir D. Tautkevičiūtė. Galinos Gobienės vadovaujama jaunesnioji tautinių šokių grupė iš Detroito gražiai atliko keletą šokių. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Rūpestingų šeimininkių dėka visi dalyvavusieji buvo pavaišinti.

TAUTOS FONDUI aukojo $100: J. Čepaitis; $50: Češkų šeima; $30: dr. D. ir S. Naikauskai; $25: dr. V. Ablėnas, P. Januška; $20: V. Baltrušiūnas, V. Barisas, J. Giedriūnas, dr. Č. Kuras; $10: B. Balaišis, V. Čiuprinskas, Pr. Dumčius. Rom. Dumčius, A. Juškauskas, L. Leparskas, V. Pundzius, J. Sinkus (JAV), E. Zatorskis; $5: E. Baltulienė, B. Barisas, K. Garbuzas, A. Jusys, P. Kairys, Pr. Kraniauskienė, Jol. Kizienė, kun. D. Lengvinas, K. Linkevičienė, Z. Mistautas, E. Pakauskienė, V. ir M. Petruliai (JAV), A. Rimša, Al. Savatsky, Alb. Tautkevičius, Ant. Tautkevičius, O. Vindašienė; $3: Elene Weir; $2: XX (JAV), P. Eidukas, Al. Rudakas. Aukų rinkimas dar nebaigtas. Norintieji paaukoti T. Fondui prašomi kreiptis į T. Fondo įgaliotinį B. Baleišį.

VASARIO 16 proga studentės lietuvaitės surengė tautodailės parodėlę Windsoro savivaldybės namų vitrinoje. Ji truks 3-4 savaites. Rodiniai surinkti iš savo tautiečių. Pastatas yra miesto centre prie pagrindinės Ouellette gatvės ir Elliot. Praeinantieji mielai stabteli pasižiūrėti parodėlės. Panaši parodėlė buvo surengta ir 1972 m. Windsoro universitete. Šį kartą parodėlę organizavo ir paruošė studentės Ald. Tautkevičiūtė ir Joana Kuraitė. Joms talkino vyresnieji tautiečiai. Labai gražu, kad jaunoji karta visokiomis progomis stengiasi populiarinti Lietuvą ir jos laisvės kovą. **Kor.**

WINNIPEG, MAN.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 55 metų sukakties minėjimas įvyko vasario 18 d. Minėjimas prasidėjo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. 11 v. prieš Mišias Valentinas Rutkauskas įnešė Lietuvos trispalvę, kurią lydėjo Irena Marozaitė, Laima ir Rasa Rutkauskaitės, apsirengusios tautiniais drabužias. Mišias atnašavo kun. J. Bertašius, kurių metu tos pat trys mergaitės atnešė procesijoj ostijas ir vyną. Parapijos klebonas pamoksle ragino melstis už kritusius dėl Lietuvos laisvės ir dabarties metu ten kenčiančius. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas D. Januškaitės. Pasibaigus pamaldoms, visi rinkosi į parapijos salę. Prie įėjimo su aukų lapais sėdėjo B-nės sekr. Genė Fedarienė ir Tautos Fondo atstovas V. Stankevičius. Surinkta aukų virš $135. Jos renkamos ir po minėjimo. Iškilmę pradėjo apylinkės valdybos pirm. K. Strikaitis. Į garbės prezidiumą pakvietė savanorius-kūrėjus: P. Liaukevičių, A. Nolių, M. Januška ir ats. vyr. leit. Samulaitį. Pirm. savo įžanginiame žodyje apibūdino spaudos reikšmę atsikuriant nepriklausomai Lietuvai. Po to buvo perskaitytas 1907 m. rašytojos Žemaitės laiškas, rašytas Amerikos lietuviams. Kalba užbaigta poeto B. Brazdžionio žodžiais:

"Lietuva, Lietuva, tu kaip saulė gyva,
Ir už rudenio debesio juodo,
Tu benamių sūnų už kalnų ir kalvų,
Ir daina, ir viltis ir paguoda".

Toliau sekė Vinco Januškos paskaita apie didingą ir tragišką Lietuvos istorijos praeitį. Po paskaitos atsistojimu buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos nepriklausomybę. Buvęs Lietuvos savanoris-kūrėjas Povilas Liaukevičius pasakė kalbą apie Lietuvos nepriklausomybės kovas. Marius Timmermanas padainavo solo dvi daineles: "Augo putinas" ir "Lineliu rauna", palydint pianinu D. Januškaitei. Sveikinimo kalbą pasakė Kanados Lietuvių Klubo Manitoboje pirm. V. Novogrockas. Jis pareiškė apgailestavimą, kad kalbą sakys tik savo vardu, nes klubo vardu neturįs įgaliojimo. Užbaigai Juozas Demereckas pasakė eilėraštį "Paskutinis birželis", Birutės Pūkelevičiūtės, kuriai už šį eilėraštį įteikta "Fraternitas Lituanica" premija. B. Pūkelevičiūtė kadaise lankėsi ir mūsų Winnipege, tad ji mums yra gerai žinoma. Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Tenka padėkoti O. Januškienei už valgių bei kavutės paruošimą, o publikai už tokį gausų atsilankymą, kokį Winnipegas minėjime seniai bebuvo matęs.

Valdybos narys

DELHI, Ontario

UŽGAVĖNIŲ POBŪVI surengė KLB vietos apylinkės valdyba, talkinama katalikių moterų. Programoje buvo šalti blynai, kartūno suknios, šokiai ir laimės šulinys. Buvo premijuotos trys gražiausios kartūninės suknelės. Laimėtojos: I B. Dirsienė, II. R. Beržinienė, III A. Ratavičienė. Laimėtojas parinko komisija: F. Gurklys, P. Lileikis, J. Gudinskas. Loterija buvo ypatingai gausi gerais laimikiais. Už tai rengėjai dėkingi St. Laudanskiui, kuris didelę dalį pačių geriausių paaukojo. Pobūvis buvo negausus dalyviais, bet pilnas geros nuotaikos.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS pagerbtas vaišėmis Užgavėnių proga. Vaišes paruošė klebonas, talkinamas F. L. Gurklių, J. J. Vitkauskų ir O. Cvirkienės. Pasivaišinta, pasidžiaugta choro veikla ir aptarti ateities planai. Chorui vadovauja jo ilgametis seniūnas V. Miceika, vargonuoja Daiva Ratavičiūtė. Parapijiečiai savo chorą labai gerbia, džiaugiasi jo gražiu giedojimu ir labai jam dėkingi. Visų troškimas, kad jis, nors ir sunkiose sąlygose, dar ilgai išsilaikytų.

TABAKO DERLIUS jau supirktas. Kainos vidurkis — apie 77 ct. už svarą. (12 ct. augštesnė už pernykštę). Turbūt dėlto, kad derlius buvo nukentėjęs nuo šalnų pavasarį ir labai mažas. Ūkininkai nepatenkinti šiemet labai dideliu kainų svyravimu laiko atžvilgiu. Ateinantiem metam tikisi gauti leidimą auginti daugiau tabako. Iš viso tabako pramonė šiuo metu yra labai pagyvėjus. **Kor.**

St. Catharines, Ont.

SLA 278 KUOPOS SUSIRINKIMAS šaukiamas kovo 31, šeštadienį, 6 v.v., 7 Southwood Dr. Bus renkama valdyba, revizijos komisija, daromi valdybos narių pranešimai, svarstomi ateities darbai. Į susirinkimą kviečiami ir nenariai, norintys būti nariais, neturį jokios draudos kitur, nes šiuo metu skelbiamas SLA vajus, ir drauda yra žymiai atpiginta. **Fin. sekr.**

"NEMUNO" VAKARAS. Niagaros pusiasalio tautinių šokių grupė "Nemunas" ruošia savo antrą tradicinį pavasario vakarą slovakų salėje (Page ir Welland) balandžio 28 d. Ryšium su tautinių šokių švente Čikagoje pajutome mūsų kolonijos nepaprastą pritarimą šokių grupei. "Nemuną" matėme Vasario 16 minėjime. Dalis jaunesniųjų, vad. S. Zubrickienės, buvo pakviesti atlikti programą Vasario 16 minėjime Wellande. Visuomenė turės progos pamatyti mūsų jaunąjį "Nemuną" televizijos programoje kovo 26 d., 7 val. ryto 7-jame kanale iš WKBW stoties. Kviečiame visus pažiūrėti ir pasidžiaugti mūsų jaunųjų pastangomis.

"Nemuno" tėvų komitetas

PAKEISTI KANADOS IMIGRACIJOS NUOSTATAI

Nuo 1973 metų sausio 1 dienos visi atvykstantieji Kanadon privalo turėti darbo vizą, jeigu ketina čia dirbti, arba registruotis pas imigracijos pareigūną, jei nori pasilikti ilgiau kaip tris mėnesius.

Tie, kurie atvyko prieš 1973 metų sausio 1 dieną, privalo registruotis Kanados imigracijos centre, jeigu ketina pasilikti Kanadoje po kovo 31 dienos. Kaikurie jau turi legalų leidimą čia dirbti arba paslikti ilgiau kaip tris mėnesius. Tokie asmenys neprivalo registruotis, kol tas leidimas galioja.

Išimtys

Minėti nuostatai netaikomi Kanados piliečiams ir imigrantams.

Jie taip pat nėra taikomi diplomatams ir besilankantiems karinių pajėgų oficialiems atstovams, atliekantiems savo pareigas.

Užsienio žurnalistams, besilankantiems verslininkams ir profesionalams atletams darbo viza nereikalinga, tačiau jie privalo registruotis, jeigu pasilieka ilgiau kaip tris mėnesius.

Yra ir daugiau išimčių. Smulkesnės informacijos gaunamos kiekviename Kanados imigracijos centre (Canada Immigration Centre).

Atvykstate Kanadon dirbti?

Lankytojai, kurie ketina jieškoti darbo Kanadoje, nebus įleidžiami.

Parūpinti darbo vizą užsienio darbininkui geriausiai gali pats kanadietis darbdavys Kanadoje. Jis turėtų kreiptis į artimiausią darbo įstaigą (Manpower Centre), kuri nuspręs, ar norimam darbui gali gauti kanadiečių darbininkų. Darbo viza bus duodama tiktai tais atvejais, kai norimam darbui nėra kvalifikuoto Kanados piliečio arba imigranto.

Baudos

Betkoks naujųjų nuostatų pažeidimas laikomas nusikaltimu. Nusikaltęs asmuo gali būti nubaustas pinigine bauda iki $500.00 ir/ arba kalėjimu iki šešių mėnesių ir ištrėmimu iš Kanados.

Išvada

Nuo šiol visi Kanados lankytojai privalo turėti darbo vizą, leidžiančią dirbti Kanadoje, arba registruotis pas imigracijos pareigūną, jeigu ketina čia pasilikti ilgiau kaip tris mėnesius.

Platesnė informacija

gaunama kiekviename Kanados imigracijos centre (Canada Immigration Centre) ir daugelyje Kanados darbo įstaigų (Manpower Centres) nemokamai.

Manpower and Immigration
Robert Andras, Minister

Main-d'œuvre et Immigration
Robert Andras, Ministre

Gausiai susirinkę Toronto lietuviai seka Vasario 16 programą Lietuvių Namų salėje vasario 18 dieną

Jiems minėjime nebuvo vietos...

Pastabos ryšium su šių metų Vasario 16 minėjimu Toronte

Jau daugelis metų renkamės, suaugę ir jauni, seni ir maži, į KLB Toronto apylinkės rengiamas Vasario 16 šventes. Po kiekvieno minėjimo dalinamės įspūdžiais, kritikuojame ir atleidžiame netobulumus, vertindami apylinkės valdybos triūsą ir aukojamą laiką.

Šiais metais galėtume taip pat atlaidžiai žiūrėti į trūkumus, jei ne tas nelemtas patalpų parinkimas minėjimui. Visur buvo spūstis. Balkonuose žmonės sėdėjo ant stalų ir laiptų, stovėjo pasieniais, o netilpusieji **būriais grįžo** nuo durų. Motinos, nesuradusios vietų, vedėsi vaikus namo. Kaip motina gali išaiškinti vaikui, kodėl **jam** neliko vietos, kodėl **jis** negali palikti minėjime. Netenka abejoti, kad mokyklinio amžiaus vaikai pajuto skriaudą. O jie yra tokie pat mūtų tautos atžalos, kaip ir kiti patekusieji į minėjimą.

Mums būdavo jau ankštoka erdviose mokyklų patalpose. Šiais metais, išreklamavus adv. Zigmo Butkaus dalyvavimą, galima buvo tikėtis gausaus dalyvių skaičiaus.

Gera turėti Lietuvių Namus, gražią salę įvairiems parengimams, tačiau rengti Vasario 16 minėjimą Lietuvių Namuose, kurių patalpos nepritaikytos tam reikalui, buvo daugiau negu nesusipratimas. Visi esame tos pačios bendruomenės nariai, ir tautinės šventės iškilmėse turėtų būti vietos kiekvienam lietuviui.

Ta pačia proga noriu pasisakyti dėl Vasario 16 minėjimų aplamai.

Mano supratimu, seniai yra atėjęs laikas pamėginti, nors dėl įvairumo, Vasario 16-ją švęsti lietuvių bendruomenės ribose. Galėtų būti iškilminga ir jauku. Iš tikrųjų būtų gera natūraliai įsijungti vienon savon bendruomenėn porai valandų ir visiems drauge įsijausti į savus rūpesčius bei lūkesčius. Apylinkės valdybai atkristų didelis darbas prašinėti valdžios atstovus pagrindiniais kalbėtojais. Turiu galvoje "prašinėti", nes dažnai reikia kreiptis kelis kartus, kol gaunamas kurio nors pareigūno sutikimas. Neretai būna koktu klausyti kviesto svečio progai nepritaikytos kalbos. Negeriau būna, jei kuris jų, nesuvokdamas mūsų praeities ir mūsų aspiracijų, susigraibstęs kelis faktus ima mums dėstyti mūsų istoriją.

Realiai galvojant, mūsu bylos reikalas nepasistūmėtu pirmyn nė vienu milimetru, jei mes sugebėtume į savo tautinės šventės iškilmes pasikviesti visą ministerių kabinetą. Mūsų tautos išsilaisvinimas priklauso nuo bendros tarptautinių įvykių raidos. Gaila, bet šiuo metu Kanada pasaulinėje arenoje nevaidina žymesnio vaidmens. Net žymesniu užsienio laikraščių karikatūristai metų sąvartoje neįjungia šio krašto premjero į pasaulinėje politikoje pasireiškiančiu veidu eilę.

Metai iš metų jaunimas dalyvauja minėjimo programoje, bet ne minėjime. Jie šnekučiuojasi užkulisyje. Švenčiant savybėje nebūtu įtampos, programos dalyviai (chorai, šokiu vienetai ir t. t.), atėjus jų eilei, galėtų pakilti iš jiems skirtų vietu salėje. Visa programa neturėtų peržengti 2 val. ribos. Iš minėjimo grįžtume nepervargę ir nesusierzinę.

Vasario 16-sios proga Toronte dabar turime du susibūrimus — abu pusiau reprezentaciniai, ir nieko nelieka sau. Būtų tikslu ryškiai nustatyti jų paskirtį a. minėjimas savybėje ir b. priėmimas minėjimo išvakarėse — reprezentacijai su kviestais valdžios, kitų tautų bei spaudos atstovais ir kitais garbingais ar reikalingais asmenimis.

Gyvenimo praktika rodo, kad asmeniniai ryšiai yra svarbūs. Jie svarbesni, negu atsitiktinio pareigūno įbėgimas pusvalandžiui pasakyti keletą žodžių. (Tuo atžvilgiu šie metai buvo išimtini — kalbėtojas neišėjo). Priėmime būna tinkamesnė proga laisvam pokalbiui, pažintims užmegzti, atnaujinti ar sustiprinti. Gyvename, dirbame ir vis dar mokomės, ypačiai iš klaidų. Jei priėmimo tikslas būtų aiškiai apspręstas, gal šiais metais būtų buvę išvengta kaikurių netikslumų. Sunku suprasti, kodėl lietuviai buvo kviesti valandą ar pusantros anksčiau — nebent pusvalandį paklausyti kaip patys (liet. organizacijos) sveikinome save (bendruomenę). Susodinus kviestus svečius į vieną eilę, kaip eksponatus, pokalbiui ir šeimininkų su svečiais bendravimui sąlygos buvo minimalinės. Šeimininkams derėtų kiekvieną svečią globoti. Vien tik valdybai tai atlikti nėra įmanoma. Šiandien jau turime gerai anglų kalbą mokančių lietuvių, tinkamų tam reikalui.

Tik vienaip ar kitaip persitvarkius (gali būti įvairių priėmimo variacijų), reprezentacinis priėmimas įgytų prasmės.

Lankant mūsų minėjimus kasmet, tenka stebėti, kad šventėse mes lyg vengiame stipriau pabrėžti mūsų praeitį. Dėlto valstybingumu imame prilygti latviams ir estams, nors Lietuvos valstybės pradžia siejama su karaliumi Mindaugu (13 šmt.). Didelis skirtumas turėti valstybę 22 metus ar 700 metų. Tą, turtingą metais ir įvykiais, praeitį reikia kelti, ne slėpti.

Reikėtų pasvarstyti, ar nederėtų Vasario 16-ją padaryti tautos švente platesne prasme, ne vien nepriklausomybės (kurios tauta šiuo metu neturi) atstatymo diena. Kam nors reikia praskinti naujus kelius. Mūsų minėjimai tebėra apsinešę DP stovyklų dulkėmis. Metas būtų tas dulkes nupūsti.

A. Beniušytė

Tai pirmoji solistės

plokštelė,

gaunama pas platintojus

(kaina — $6.00)

arba šiuo adresu

(su persiuntimu — $6.75):

Entreprises Belle — Arti Enrg.
P.O. Box 122,
La Salle 650, Que.

Ši nekantriai laukta
Č. Gedgaudo knyga
"MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT",
atskleidžianti daug mūsų senovės paslapčių, pagaliau išvydo šviesą. Kietais viršeliais — 15 dol. Perlaidas galima siųsti tiesiai autoriui: **P.O. Box 5544, Santa Monica, Calif. 90405, USA.**

METINIS IŠPARDAVIMAS

VISOJE KANADOJE

Daug sutaupysite pirkdami dabar plačiai žinomos kokybės CGE namų apyvokos reikmenis

Pastebėsite, kad kiekvieno gaminio kaina yra labai pigi, nes dabar vyksta CGE metinis išpardavimas visoje Kanadoje. Todėl galite sutaupyti daug pinigų. Šis išpardavimas truks tik ribotą laiką. Nedelskite. Pirkdami dabar rasite didelį įvairių gaminių pasirinkimą.

PIRKITE DABAR . . . DAUG SUTAUPYSITE!

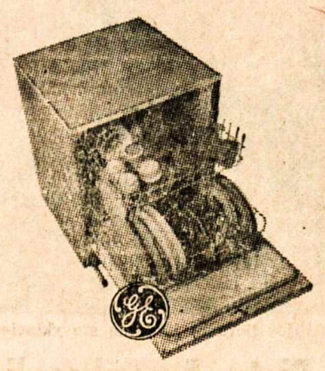

INDŲ PLOVĖJAS,
tinkamas įrengti sienoje
Model SC431N **$299.95**

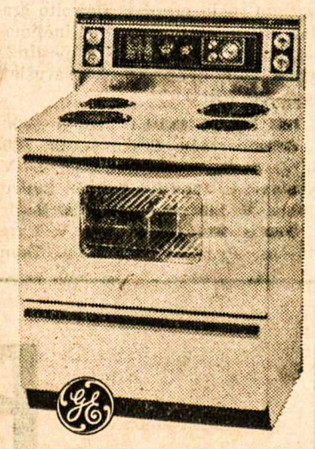

ELEKTRINĖ, IŠSIVALANTI KROSNIS 30"
Model J33SH **$349.95**

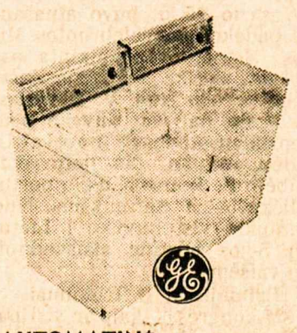

AUTOMATINĖ SKALBIAMOJI MAŠINA
su visais pagerinimais
Model W701H **$269.95**

Automatinei skalbiamajai mašinai pritaikintas džiovintuvas su automatine kontrole
Model D712H **$189.95**

NEŠARMOJANTIS ŠALDYTUVAS

- **Atskiras nulio zonos mėsai laikyti skyrius; telpa iki 100 svarų mėsos**
- **Pienui laikyti skyrius**
- **Kiaušiniams duryse laikyti vieta**
- **Perstatomos lentynos ir kt.**

Model L13JRJ **$319.95**

MOHAWK FURNITURE LTD.

• *ABIEJOSE KRAUTUVĖSE:*

vakaruose — 137 Roncesvalles Ave. — Tel. 537-1442
rytuose — 2448 Danforth Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 v.r. iki 9 v.v.

25–50% NUOLAIDA!

Velykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išliks už betkurią kitą dovaną.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA

teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikančią progą.

Teirautis:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA

Telef.: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

administracija darė ką galėjo, kad susidarytų tiek prenumeratorių, kurių mokestis įgalintų tęsti pradėtą darbą ir be didesnių sunkumų jį užbaigti. Deja, mūsų viltys nepasiteisino. Enciklopedijos redaktoriai deda didžiausias pastangas, kad tomas galėtų sekti tomą be didesnių protarpių, bet ir čia susiduriama su vis didėjančiais sunkumais.

Nuo darbo pradžios praėjo daugiau kaip 8 metai. Per tą laiką kainos iškilo daugiau kaip 25%. Kai tebėra tokia vargana padėtis, administracija neberanda kitos išeities, kaip pakelti tomo kainą iki $20. Tačiau naujieji prenumeratoriai dar turi labai puikią progą pasinaudoti sena pirmųjų dviejų tomų kaina ($15). Lengvata tokia: kas Encyclopedia Lituanica užsiprenumeruos iki 1973 m. gegužės 1 d., tas I ir II tomus gaus po $15. Po gegužės 1 d. visų tomų kaina bus $20. Prašome šia lengvata pasinaudoti.

Užsakymus siųsti: Encyclopedia Lituanica, 395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2579.

"T. Žiburiams" aukojo

$15: Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa, Ošavos M. M. Klubas "Ešerys"; $11: Anna Rackus; $5: Jonas Petrulis, B. Ambakas, SLA 236 kuopa; $4: J. Romikaitis, Juozas Kaknevičius; rėmėjo prenumeratas po $10 sumokėjo: B. Giedraitienė, Andrius Šturmas, Em. Veimeris, N. Balčiūnas, J. Macijauskas, Jonas Lasys, M. Duliūnas, Vacl. Kerbelis, Vikt. Rauchis, Juozas Petronis, F. A. Yukno, Raimundas Paškauskas, Leonas Stosiūnas, Vincas Vaškelis, Juozas Karasiejus, Juozas Žadeikis, Eug. Abromaitis. Kleopas Daulenskis, Vladas Mockus, Pr. Juozaitis, L. Bilkštys, A. Šilinskaitė, Ona Matukynas, G. Verbickas, Vladas Gulbinas, Jonas Butkus, St. Juozapavičius, Vincas Stanislovaitis, Zenonas Jakubonis, Stasė Gaidauskienė, Juozas Girevičius, Ant. Aulinskas, Robertas Kazlauskas, Pranas Girdvainis, Juozas Grigonis, Vyt. E. Gruodis, Bronius Keburis, Justinas Kerpis, Vyt. Montvilas, Aldona Skabeikis, Stasys Saldžiūnas, Balys Šmatavičius, Pranas Gudinskas, Jonas Gustainis, Kleopas Dalinda, B. Stončius, Veronika Jurgulis, Vyt. Kairys, Leonas Baziliauskas, John Timmerman, Aleksas Kužmarskis, Algis Vaičiūnas, Vladas Končius, Mečys Olšauskas; $3: Ona Matukynas; $2: St. Narmantas, O. Janko, Kaz. Slavinskas, Leonardas Žyvatauskas, M. Žemaitienė; $1: P. Alksninis, prel. P. Celiešius, Z. Rajeckienė, Br. Agurkis, P. Pretkus, Vinc. Geležinis, Jonas Kriaučeliūnas, Juozas Bubnys, M. Rybienė, Ed. Kazakevičius, A. Saulaitis, El. Pauliukonis, Juozas Popikaitis, K. Butkienė, Alb. Čižikas, Romas Bulovas, P. Eismantas, J. Jukonis, Pr. Kažemėkas, D. Kriaučiūnas, Audrius Petkevičius, Ant. Pažemėnas, J. Satkus, Jer. Naskauskas, Juozas Stravinskas, T. Vainauskas, Balys Vileita, M. Valaitis, Dainius Žaldokas, Vyt. Skaržinskas, Zen. Smilga, M. Jonikas, Petr. Kareckas, E. Laukys, J. Leveris, V. Stulgys, J. Suslavičius, Justas Augis, Jonas Vaičys, Vait. Kazlauskas, Malvina Juzumas, Kl. Liutkus, A. Grusys, Ant. Kaušpėdas, Juozas Jurėnas, A. Kilinskas, Vikt. Vaičiūnas.**

Dėkojame visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams, savo duosnumu prisidedantiems prie savojo žodžio išlaikymo.

PRANEŠIMAS APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir suždina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

Finansų, ekonomijos, tarpvyriausybinių reikalų ir mokesčių ministerija

Pranešimas apie mokesčių kreditą

KAIP PRAŠYTI MOKESČIŲ ATSKAITŲ PAGAL NAUJĄ ONTARIO NUOSAVYBĖS MOKESČIŲ KREDITO PLANĄ

Pagal naują Ontario vyriausybės programą, mokesčių kreditus gaus beveik visi šios provincijos gyventojai, turį nuosavus ar nuomojamus namus, apartamentus ir net kambarius. Jums ir yra svarbu žinoti, kaip pasinaudoti šia galimybe, teikiama naujojo Ontario nuosavybių mokesčių kredito plano.

Kartu su federacinių pajamų mokesčių formomis gausite ir ružavą Ontario nuosavybių mokesčių kredito formą. Dauguma žmonių jas gaus automatiškai. Bet jei dar nebūtumėte jų gavę, pasiimkite jas iš vietinės pašto įstaigos.

Jei norite gauti mokesčių kreditą, **būtinai turite** užpildyti tą ružavą formą.

Jei ir neturite apmokestinamų pajamų, vistiek užpildykite mokesčių kredito formą ir suteikite reikalingas informacijas 1, 2 ir 4 federacinių pajamų mokesčių formos puslapiuose.

Daugiausia naudos iš šio plano turės mažai uždirbančios šeimos, pensininkai, ūkininkai ir nuomoją kambarius — galės gauti mokesčių sumažinimo čekį, nors ir nemokėtų jokių pajamų mokesčių.

Naujasis Ontario nuosavybių mokesčių kredito planas yra geresnis už buvusį ir galiojusį per paskutiniuosius ketverius metus. Pagal senąją sistemą, namų savininkai gaudavo mokesčių atskaitas, mokėdami savivaldybėms nuosavybių mokesčius, o nuomininkai gaudavo atskaitas iš savininkų. Naujasis planas yra daug teisingesnis—jis padidina atskaitas tiems Ontario gyventojams, kuriems yra labiausiai reikalinga pagalba mokesčių srityje.

Ontario nuosavybių mokesčių kredito planas yra pirmas žingsnis į teisingesnės federacinės - provincinės - savivaldybinės mokesčių struktūros įgyvendinimą.

Dauguma žmonių ras reikalingas informacijas, kaip apskaičiuoti Ontario nuosavybių mokesčių kreditą ružavose formose. Čia pateikiame klausimus ir atsakymus, kad jums lengviau būtų suprasti.

KAS GALI PRAŠYTI?

Kiekvienas Ontario gyventojas, gyvenęs provincijoj 1972 gruodžio 31 d. ir per 1972 metus mokėjęs nuosavybės mokesčius ar nuomą už pagrindinę gyvenvietę, gali prašyti mokesčių kredito.

KAS YRA "PAGRINDINĖ GYVENVIETĖ"?

Ružavoj formoj tai yra smulkiai išaiškinta. Kiekvienas gyvenamas vienetas, nuosavas ar nuomojamas individo ar jo žmonos, gali būti laikomas pagrindine gyvenviete. Galima gauti atskaitą tik už vieną gyvenvietę tam tikrame laikotarpyje. Pavyzdžiui, negalite gauti atskaitas už gyvenamą namą ir vasarvietę tuo pačiu metu.

KAIP TUO ATVEJU, JEI ISVYKAU 1972 METŲ LAIKOTARPYJE?

Galite gauti mokesčių kreditą už kiekvieną pagrindinę gyvenvietę Ontario provincijoj, pagal tai, kiek joje atitinkamu laiku gyvenote.

KURIS TURI TEISĘ PRAŠYTI — VYRAS AR ŽMONA?

Kur vyras ir žmona gyvena toje pačioje pagrindinėje gyvenvietėje, turi tas prašyti, kurio yra didesnės apmokestinamos pajamos. Jei apmokestinamos pajamos yra lygios arba nė vienas jų neturi apmokestinamų pajamų, — betkuris jų gali prašyti, bet ne abu.

AR GALI PRAŠYTI STUDENTAI?

Studentai, 21 metų amžiaus ar vyresni, turi teisę prašyti mokesčių kredito; nesvarbu ar jie gyvena namuose ar ne. Studentai, neturį 21 metų amžiaus, gali gauti atskaitą už tą negyventą laikotarpį namuose ,nors juos tėvai ir būtų prirašę kaip išlaikomus prie savo pajamų mokesčių. Kiekvienas studentas, gyvenęs kolegijos, universiteto ar gailestingųjų seserų mokyklos bendrabutyje, gali prašyti $25 metinės atskaitos už pragyvenimo išlaidas. Be to, mokesčių kreditui gauti galima priskaityti ir sumokėtą nuomą už pagrindinę gyvenvietę už mokyklos ribų.

KIEK ŽMONIŲ GALI PRAŠYTI UŽ TĄ PAČIĄ NUOSAVYBĘ?

Paprastai kiekviena pagrindinė gyvenvietė gali turėti tik vieną mokesčių mokėtoją ir vieną mokesčių kredito prašytoją, tačiau yra dvi išimtys: tiems, kurie turi kambarį su maistu, ir tiems, kurie bendrai dalinasi gyvenviete.

KĄ TURIU DARYTI, JEI DALINUOS GYVENVIETE?

Du ar daugiau nevedusių žmonių, kurie nuomoja ar turi bendrai nuosavą pagrindinę gyvenvietę, turi du pasirinkimus:

a) Jie gali pasirinkti vieną iš savo tarpo kaip pagrindinį mokesčių mokėtoją, kuris prašytų viso kredito.

b) Jie visi gali prašyti kaip pagrindiniai mokesčių mokėtojai ir pasidalinti mokesčių sąskaitas ar nuomą pagal savo norą. Tačiau bendra prašomoji suma negali prašokti iš tikrųjų sumokėtos nuosavybių mokesčių ar nuomos sumos. Svarbu, kad kiekvienas šio kolektyvo asmuo antroje ružavo blanko pusėje nurodytų visų kitų mokėtojų pavardes ir adresus.

KAIP SU TAIS, KURIE GYVENA VISUOMENINIUOSE NAMUOSE?

Ontario gyventojai, teisėtai gyvenę visuomeniniuose namuose (public housing), gali prašyti mokesčių kredito normaliu keliu už sumokėtą nuomą 1972 metais.

KAIP SU VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONĖMIS?

Tie, kurie turi nuosavas privačias gyvenvietes, gali prašyti atskaitos tuo pačiu būdu, kaip ir visi kiti gyventojai. Gyvenantieji prieglaudose, poilsio, priežiūros, specialaus slaugymo namuose ir labdarybės institucijose, kurios moka nuosavybės mokesčius, gali prašyti mokesčių kredito už sumokėtą nuomą.

KAIP APSKAIČIUOTI MOKESČIŲ KREDITĄ?

1972 metų Ontario nuosavybių mokesčių kredito apskaičiavimo formulė yra visai paprasta:

$90, plius 10% 1972 metais išleistos sumos už butą, minus 1% nuo apmokestinamų pajamų. (atskaita negali būti didesnė kaip $250).

Namų savininkams — **IŠLAIDOS UŽ BUTĄ** (occupancy cost), t.y. 1972 metų nuosavybės mokestis, sumokėtas iki 1972 m. gruodžio 31 d. už pagrindinę gyvenvietę, kurioje gyvenama.

Nuomininkams — **BUTO IŠLAIDOS** (occupancy cost) yra 20% sumokėtos nuomos 1972 metais už pagrindinę gyvenvietę.

Asmenims, sumokėjusiems mažiau nei $90 nuosavybės mokesčių arba nuomos mažiau nei $450 1972 metais, nuosavybės mokesčių kreditas bus: **BUTO IŠLAIDOS,** minus 1% apmokestinamų pajamų.

KOKIE NUOSAVYBIŲ MOKESČIAI PRIPAŽĮSTAMI?

Galite prašyti atskaitos tik už mokesčius, sumokėtus savivaldybių, mokyklų ir vietos pagerinimo reikalams 1972 metais.

SMULKESNIŲ INFORMACIJŲ TEIRAUKITĖS SAVO APYLINKĖS MOKESČIŲ ĮSTAIGOJE

(Atkreipkite dėmėsį į priedą, siunčiamą kartu su mokesčių forma. Ten rasite reikalingus adresus ir telefonų numerius).

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PREMIER OF ONTARIO

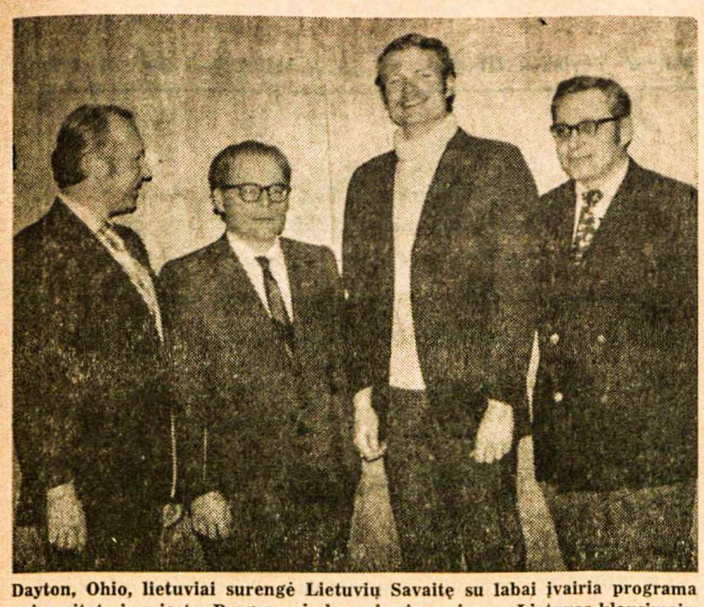

Dayton, Ohio, lietuviai surengė Lietuvių Savaitę su labai įvairia programa universitete ir mieste. Programoje buvo ir simpoziumas Lietuvos klausimais. Simpoziumo kalbėtojais buvo (iš kairės į dešinę): prof. V. Bieliauskas, prof. R. Šilbajoris, James O'Neil, H. Žibas

Poezijos vakaras ir dailės paroda

Poeto Leonardo Andriekaus ir dail. Adomo Galdiko kūryba

A. SABALIS

ROCHESTER, N.Y. Poeto L. Andriekaus poezijos vakarą ir dail. A. Galdiko pomirtinę meno paroda Ročestery kovo 3 d. atidarė dr. Jonas Dėdinas. Kotryna Jankienė gausiai susirinkusiai lietuvių visuomenei trumpame savo žodyje pristatė Leonardą Andriekų kaip žmogų, bažnytinės teisės daktarą, kunigą ir vienuolį, visų mėgiamą lietuvį poetą.

L. Andriekus — neaugštas, kuklutis, nuoširdžiai švelnus, kone permatomas. Poeziją pradėjo rašyti sulaukęs 50 metų amžiaus. Tai paskatinę poetai Aistis, Brazdžionis ir kiti. Kai jiems savo poezijos pirmuosius posmus parodęs, jie pagyrę, paskatinę, sakydami "bandyk!". Bandymai buvę sėkmingi. Jo poezijos posmus pradėję spausdinti lietuviški laikraščiai ir žurnalai. Taip 1955 m. ir pasirodė stambokas pirmasis poezijos rinkinys "Atviros marios". Susilaukęs ilgų plojimų, poetas kiek stabteli. Nuoširdžiai, be ypatingos įtampos, paskaito iš minėto rinkinio pasirinktus perliukus. Eilėdara sklandi, mintis prasminga, pakili, malonus balso tembras. Vėl ilgi plojimai. Toliau jo poetinį dėmesį patraukė ankstokai (1937 m.) palikta tėvynė, jos tolimi, gerokai primiršti vaizdai. Ir taip paliktosios tėvynės nostalgiški jausmai liko suausti į naują poezijos rinkinį "Saulė kryžiuose" (1960), premijuotą L. Rašytojų Dr-jos. Poetas tuo pačiu jautrios širdies pagavimu paskaitė kelis savo poezijos deimančiukus iš to rinkinio.

Su dailininkais

L. Andriekus pasakojo ir apie draugystę su kaikuriais dailininkais lietuviais. Jų pasakojimai apie paliktąją tėvynę poeto atmintyje atgaivinę senus tėvynėje pasilikusius, gerokai jau išblėsusius vaizdus. Paliktosios tėvynės gamtovaizdis, pakelių koplytėlės, o ypatingai A. Galdiko paveiksluose spalvingi tėvynės vaizdai jį jaudinę, vertę griebtis poetinės plunksnos. Ir taip 1963 m. atsirado trečiasis L. Andriekaus poezijos rinkinys "Naktigonė".

Karšti plojimai, trumpa pertrauka.

Pagaliau pasirodo ir ketvirtoji poezijos knyga "Po Dievo antspaudais". Tai jau senosios, kunigaikščių tėvynės, jos istorinių asmenų ir įvykių poetiniai atgaudai. Juose Vytautas D., Kęstutis, Jogaila ir kiti poeto lūpomis prabyla į auditoriją. Atgijo kunigaikščių Lietuva.

Paskaityti poetiniai senosios Lietuvos istoriniai posmai visiems patiko, nes ilgai plota.

Poetas L. Andriekus po ranka turėjo du dar nespausdintus savo poezijos rinkinius, iš kurių iam skaitant ištraukas, jautei, kad poetas yra vienumos žmogus, jautriai išgyvenąs jame susikaupusius jausmus. Jis kalbasi su Dievu, Rūpintojėliu, paliktosios tėvynės medžiais ir paukščiais.

Poeto ir dailininko giminystė

Klausantis poeto Leonardo Andriekaus poetinio žodžio ir čia pat besižvalgant į gausiai išstatytus Adomo Galdiko tapybos darbus, nejučiomis spraudėsi mintis, kad dail. A. Galdikas ir poetas L. Andriekus savo kūryba yra labai giminingi. Leidžiant poeto L. Andriekaus poezijos rinktinę, Adomo Galdiko spalvingi peisažai praturtintų Andriekaus poezijos puslapius, o L. Andriekaus poezija — Adomo Galdiko monografiją.

Tą vakarą A. Galdiko tapybos darbų buvo išstatyta 40, dauguma — normalaus dydžio paveikslai, visi įrėminti. Tai mistika, žemės žiedų ir medžių trykštanti spalvinga darna. Tai audringi, maloniai švelnūs, šiauriečio žmogaus ilgesingai laukiami pavasariai ir vasaros. Audringi rudenys. Spalvų deriniai maloniai švelnūs, gyvi, patraukią akį. Aplamai, išstatytų paveikslų gamtovaizdis spindėjo reta spalvų ir šešėlių darna, stipriai paspalvinta saulės. Gal dėlto Ročesterio lietuviai ir kitataučiai nepilnas dvi dienas taip gausiai, vienas kitą pasiragindami, lankė šią retą Adomo Galdiko tapybos darbų parodą ir įsigijo 21 paveikslą $4,000 vertės.

Septintoji pomirtinė paroda

L. Andriekus pasakojo patraukliai, su giliu įsijautimu apie A. Galdiko kūrybą ir asmenį. Juodu rišusi artima draugystė per 20 metų. Kad Galdikas esąs populiarus, tai galima spręsti iš jo sėkmingos septintosios darbų parodos. 1970 m. Vilniuje A. Galdiko meno darbų apžvalginė paroda buvusi surengta iš ten pasilikusių jo darbų. Vien tik Kaune valstybiniame muzėjuje buvo likę 20 paveikslų.

A. Galdikas sakydavęs, jei gyventų ir 100 metų, vistiek sukurtų šimtų negalėtų teptuku išbaigti. Tai žmogus, kuris degęs kūrybiniu nerimu, kartais su mažomis pertraukomis piešdamas po kelias savaites. Nekentęs mirties, nesilankęs į laidotuves, bet visdėlto dažnai piešęs žemaičių kapinaites. Ir mirties akivaizdoje piešęs kapinaites tik 6 val. prieš mirtį. Buves tiesiakalbis, jautrus, draugiškas. Iš savo paveikslų pragyvenęs, Niujorke gražiai nuosavuose namuose prasikūręs. Svetimi dailininkai rašę, kad A. Galdikas yra labai skirtingas, jo nesą galima įrikiuoti į kurią nors meno srovę. Tai visiškai savitas dailininkas. Jo jausmai tapę spalvomis.

Kai L. Andriekus kelias valandas prieš mirtį aplankęs jį ligoninėje, dail. A. Galdiko paskutiniai žodžiai buvę: "Tu nebūtum tiek daug mane lankęs, jei ne menas!" Menas juodu rišęs, kaip brolius.

Dail. Dargio žodis

Labai jautriai kalbėjo dail. Alfonsas Dargis, buvęs Kaune dail. A. Galdiko mokinys, dabar plačiai žinomas spalvingas tapytojas, gyvenąs Ročestery. Jis džiaugėsi matydamas tokią turtingą ir įdomią buvusio savo mokytojo pomirtinę tapybos darbu parodą. Jau tada, jo mokinio dienose A. Galdikas buvęs vienas populiariausių ir autoritetingiausių mokytojų bei dailininkų.

Kavutės metu daugelis įsigijo L. Andriekaus poezijos knygų, jo pasirašytų, arčiau susipažino su poetu ir dail. A. Galdiko tapybos darbais. Vakaronė užtruko iki vėlumos.

Ši meno ir poezijos vakarą rengė vietos Lietuvių Bendruomenės literatūrinių pobūvių pirmininkas rašyt. Jurgis Jankus, padedamas dr. Jono Dėdino ir poniu, parengusiu jaukią kavutę. Poezijos vakaras ir meno paroda vyko Šv. Jurgio liet. parapijos salėje.

Atsiusta paminėti

Juozas Eretas, DVI GENERACIJOS MŪSŲ KRIKŠČIONIŠKOSIOS KULTŪROS TARNYBOJE. Atspaudas iš L.K.M. Akademijos "Suvažiavimo darbų" VII tomo 3-54 psl. Roma, 1972 m.

Ats. mjr. P. Gudelis, BOLŠEVIKŲ VALDŽIOS ATSIRADIMAS LIETUVOJE 1918-1919 METAIS jų pačių dokumentų šviesoje. Įvadas a.a. prof. dr. Z. Ivinskio. 162 psl. Tiražas 800 egz. Kaina: minkštais viršeliais — $2.50, kietais — $3. Leidėjas — Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė", 1516 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650, USA. 1972 m. leidinys. Knyga turi santrauką anglų ir vokiečių kalbomis.

Ada Karvelytė, NE TIE VARPAI. Lyrika. Viršelis — P. Jurkaus. 64 psl. minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta. Išleido 1972 m. "Darbininkas", 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

Dvasiniai lobiai nenyksta

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 50 metų sukaktis

DR. S. A. BAČKIS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Pastangos atsikurti

Savo bylose turėjau LKMA įstatus. 1952 m. birželio 5 d. parašiau raštą vyskupams — V. Brizgiui, V. Padolskiui, prel. M. Krupavičiui, prel. L. Tulabai, prof. K. Pakštui, J. Brazaičiui, Z. Ivinskiui, A. Maceinai ir Vl. Viliamui. Jame kėliau mintį atgaivinti LKMA ir rašiau: "Svarstytina, ką lietuviai katalikai galėtų tremtyje kultūrinėje srityje laimėti Lietuvos vardui pagarsinti." Siūliau iniciatyvos imtis Romoj, kur yra Šv. Kazimiero kolegija. Raštą baigiau prierašu, kad galėčiau parūpinti nuorašą LKMA, egzistavusios Kaune, įstatų. Vyskupas V. Padolskis ryšium su mano sugestija savo 1952. X. 30 d. raštu paprašė atsiųsti jam LKMA įstatutus. Jis pridūrė: "Žiūrėsime, ką galime padaryti Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos atgaivinimui". Jam atsakiau 1952. XI. 15 d. ir pasiunčiau nuorašą prašytų įstatų. Savo laiške pridūriau: jei J. E. vyskupas V. Padolskis ir kiti Lietuvos vyskupai tremtyje "savo autoritetu imsis iniciatyvos atgaivinti ir suorganizuoti tremtyje LKMA, esu tikras, jog tai bus didžiausias Lietuvos katalikų tremtyje įvykis, kuris turės didelių pasėkų". Rašto nuorašus su priedu pasiunčiau visiems, kaip ir pirmąjį tuo reikalu savo raštą ir, be to, dar jį pasiunčiau dr. J. Griniui, kuris tuo metu Strasburge buvo lietuvių studentų globėjų Laisvosios Europos Kolegijoje. 1952. XII. 10 d. laišku mano minčiai atgaivinti LKMA pritarė dr. Vl. Viliamas, rašydamas, esą jos atkūrimas būtų didelis žygis. Po to buvo tyla, kuri truko iki 1954 m. vasaros. 1954 m. birželio 26 d. vėl rašiau J. E. vysk. V. Padolskiui. Prašiau LKMA atkūrimo reikalą dar persvarstyti. Tai dariau, manydamas, kad mums labai svarbu sujungti lietuvius katalikus LKMA rėmuose. 1954. VII. 2 laišku dr. Pr. V. Raulinaitis pranešė, kad LKMA atgaivinimo reikalas remtinas. Po kelių dienų vysk. V. Padolskis savo 1954. VII. 7 laiške man pranešė, kad prieš dvejus metus LKMA "nepavyko atkurti, nors aš pats buvau už jos atkūrimą". Toliau jis savo laiške pridūrė, bandysiąs "vėl tuo klausimu klabenti. Parašysiu J. E. vysk. V. Brizgiui. Su J. E. Ark. Metropolitu J. Skvirecku teks šį rudenį matytis. Bus galima su juo šį klausimą aptarti". Atrodo, kad Romoje LKMA atkūrimo klausimą gyvai rėmė dr. Z. Ivinskis. Jis man rašė 1954. VII.4 laiške, kad su mano iniciatyva supažindino prof. dr. A. Liuimą, SJ, vieninteli tuo metu Gregorianumo unte lietuvį jėzuitą profesorių. Dr. Z. Ivinskis teigė: "Esame nusistatę tuo klausimu aktyviai pasireikšti". Po to prof. dr. A. Liuima, SJ, man atsiuntė 1954 m. liepos 8 d. laišką, kur jis rašė pritariąs "gražiai ir kilniai minčiai ir kiek tai nuo manęs vienaip, ar kitaip galėtų pareiti, esu pasiryžęs pagal išgales ją remti". 1954. XII. 20 laišku prof. A. Liuima, SJ, man pranešė: "Galiu pasidžiaugti, kad Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos atgaivinimo reikalai ne tik gerėja, bet jau eina prie geriausio išsprendimo". Jis dar pridūrė: "Atrodo, kad galutinis sprendimas yra tiktai dienų klausimas". Taip mintis kūnijos. 1955. II. 9 pasirodė reorganizacinės LKMA atkūrimo komisijos atsišaukimas. Iš jo turinio aiškėjo, kad 1954. XII. 30 įvyko Šv. Kazimiero kolegijoje, Romoje, pasitarimas, kuriam pirmininkavo J. E. vysk. V. Padolskis. Ten buvo sudaryta Reorganizacinė LKMA Atgaivinti Komisija. Joje buvo vysk. V. Padolskis, prof. dr. J. Eretas (Akademijos vicepirm. 1940 m.), prof. dr. Z. Ivinskis (1940 m. Ak-jos sekr.), kun. dr. J. Vaišnora, MIC, ir kun. dr. A. Liuima, SJ. Anksčiau minėtame atsišaukime buvo pasakyta: norima pritaikyti LKMA įstatus tremties sąlygoms, sutelkti LKMA visus lietuvius katalikus mokslo darbuotojus, suorganizuoti LKMA valdybos rinkimus. 1955. V. 22 laiške prof. A. Liuima man pranešė, kad "prel. Pr. Juras atsiliepė labai palankiai ir paskatinančiai" apie LKMA atsikūrimą. "Jis daug laukia iš jos veikimo. Linkėjimus parėmė auka, kaip sako, pradžios išlaidoms". 1956. III. 2 korespondenciniu būdu buvo pravesti rinkimai. Centro valdybon išrinkti — pirm. vysk. V. Padolskis, vicepirm. dr. Z. Ivinskis, nariais — dr. J. Vaišnora, MIC, prof. A. Liuima, SJ, prel. dr. L. Tulaba ir kun. dr. V. Balčiūnas. Po vysk. V. Padolskio, t. y. nuo 1959 m., LKMA pirmininkauja prof. dr. A. Liuima, S. J.

Veikla užsienyje

Akademijos veikla reiškėsi lig šiol keleriopai. Pirmiausia— suvažiavimais. Jų buvo jau penki (nuo 1957 m. lig šiol). IV suvažiavimas įvyko Romoje 1957. X. 2-4 d. d. su 8 paskaitomis ir apie 120 dalyvių. V suvažiavimas įvyko Čikagoje 1961. IX. 1-3 d.d., kur buvo 23 paskaitos ir apie 800 dalyvių; VI — Niujorke, Fordham un-to rūmuose, 1964. IX. 5-7 d.d. su 22 paskaitom ir 217 dalyvių; VII — Vasario 16 gimnazijos patalpose, Vokietijoj, 1967. VIII. 23-27 d. d. su 13 paskaitų ir apie 100 dalyvių; VIII — 1970. IX. 1-6 d.d. Toronte su 36 paskaitom ir apie 300 dalyvių; IX — rengiamas 1973 m., Darbo šventės savaitgalyje, Bostone.

Akademijos veikla reiškiasi ir kitais būdais. Sakysim, 1960. V. 19 Romoje įsikūrė LKMA istorijos mokslų sekcija. Ji gražiai dirba. 1972 m. sausio 5 d. jos nariai — prof. P. Rabikauskas, SJ, prel. dr. P. Jatulis, dr. J. Vaišnora, MIC, kun. R. Krasauskas — buvo priimti popiežiaus Pauliaus VI. Jie įteikė jam veikalą "Relationes diocesium samogitiensis et Vilnensi". Kūrėsi ir LKMA židiniai. Jie gražiai veikia — Čikagoje nuo 1956 m., Niujorke nuo 1962 m., Bostone nuo 1963 m., Detroite ir Montrealyje nuo 1964 m., Toronte nuo 1965 m., Otavoje nuo 1970.

Garbės narių tarpe Akademija turi prel. Pr. Jurą, P. A., prel. J. Karalių ir inž. A. Rudį. Narių mokslininkų, gavusių tą titulą Lietuvoje, po K. Pakšto ir Z. Ivinskio mirties tėra du — prof. J. Eretas ir prof. J. Brazaitis. Narių mokslininkų, nominuotų nuo 1957 metų, yra šiuo metu, berods, 18. Du jų yra mirę — prof. J. Graurokas ir dr. A. Salys.

Leidiniai ir premijos

LKMA labai gražiai nuo savo atsikūrimo dienos spinduliuoja savo leidiniais. Išleista "Suvažiavimo Darbų" — keturi tomai, o du jau greit pasirodys. Metraščių išleista penki tomai, šeštasis ruošiamas. Be to, dar išleista yra keletas veikalų. Tai nepaprastai turiningas ir turtingas indėlis į lietuvių kultūrinį lobyną. Didelė padėka ir pagarba už tai priklauso LKMA pirmininkui prof. dr. A. Liuimai, SJ, kuris nenuilstamai redaguoja Akademijos leidinius.

LKMA auksinę sukakti gražiai praturtino kun. dr. J. Prunskis. Jis paskyrė Akademijai lėšų: mokslinei premijai — po $1000 ir žurnalistinei premijai — po $500 kasmet. Pirmoji premija — žurnalistinė buvo paskirta prof. J. Brazaičiui ir įteikta Niujorke 1972. IV. 30, kai vietinis LKMA židinys minėjo Akademijos 50 metų sukaktį. Prof. J. Brazaitis premiją perdavė knygos apie prof. J. Eretą "Didysis nuotykis" išleidimui. Šiais metais žurnalistinė premija paskirta prof. J. Eretui.

Mokslinė permija bus skiriama už mokslo veikalą. Vertintojų komisija jau sudaryta. Jon įeina — dr. P. Kaladė, prof. dr. J. L. Navickas, mons. dr. V. Balčiūnas, V. Kulbokas, A. Mažiulis ir Paliulis.

Leidinių pasirodymas, premijų buvimas rodo, kad LKMA jau turi gerą vardą, ir mecenatų netrūksta veikalams išleisti, premijoms duoti, suvažiavimams organizuoti. Reikia tikėti, kad bus ir mecenatų, kurie paskirs lėšų Akademijai gyvuoti.

Ateitin žvelgiant

LKMA, žengdama į antrąją savo gyvavimo šimtmečio pusę, gali didžiuotis davusi nepriklausomai Lietuvai šviesių žiburių, kurie spindi lietuvių tautos istorijoje. Ji gali didžiuotis taip pat atsikūrimu išeivijos gyvenimo sąlygose ir sugebėjimu gražiai savo moksline-kultūrine veikla pasireikšti. Tas faktas rodo lietuvių katalikų intelektualų tautinį bei valstybinį sąmoningumą, jų kūrybingumą, sugebėjimus ir pasišventimą turtinti lietuvių kultūrinį lobyną išeivijoje bei įrodyti, kad lietuvių tautos genijus yra gyvas ir svetur, be savo valstybinės atramos. Tikėkimės, kad LKMA seksis ir toliau mokslo srityje turiningai reikštis. Ypačiai reikia, kad jai pavyktų į savo eiles įrikiuoti jaunuosius lietuvius akademikus, kurie galėtų aktyviai jos rėmuose reikštis, papildydami ne tik gyvenamojo krašto, bet ir lietuvių tautos mokslinius laimėjimus. Jei tai pavyks, galėsime džiaugtis, kad jaunieji lietuviai akademikai lieka gyvi krikščioniška ir lietuviška dvasia bei nesunyksta j u o s apsupančiame pasaulyje. Ypačiai šių dienų krikščioniškojo gyvenimo audringos kovos sūkuriuose kilnus LKMA tikslas primena, kad pilnutinio gyvenimo turinyje yra lazbai svarbi jo dvasinė pusė. Jos dėka žmonės ir tautos lieka amžiams gyvuoti bei spinduliuoti, nes dvasiniai lobiai nenyksta.

BANAIČIO

"JŪRATĖ IR KASTYTIS"

TRIJŲ VEIKSMŲ OPERA TRIJOSE PLOKŠTELĖSE

Dainuoja

DANA STANKAITYTĖ, STASYS BARAS,
ALDONA STEMPUŽIENĖ, MARGARITA MOMKIENĖ

Čikagos Lietuvių Operos choras

Diriguoja ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA

praneša visuomenei, kad jau išleidžia šią operą plokštelėse. Užsisakantieji plokšteles iš anksto — iki balandžio 1 d., jas gali įsigyti už 15 dol., vėliau jų kaina — 17 dol.

Užsakymus su čekiu prašome siųsti šiuo adresu:

LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO
6905 So. Artesian Ave.,
Chicago, Illinois 60629, U. S. A.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

MUZIKOS LEIDĖJŲ DRAUGIJOS Paul Revere žymenį už 1972 m. geriausią gaidų įgraviravimą orkestrinėje partitūroje "Irish Suite" laimėjo Hot Springs, Arkansas valstijoje, gyvenantis muz. J. Zdanius. Tokį pat žymenį jis jau yra gavęs ir 1968 m. Dirbdamas amerikiečių leidyklom, muz. J. Zdanius talkina ir lietuviams — prieš keletą metų įgraviravo K. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio" operos klavyrą ir neseniai pasirodžiusį kompoz. J. Gaubo kūrinių memorialinį leidinį.

JURGIO GLIAUDOS istorinį romaną "Sunkiausiu keliu" išleido Dr. Kazio Griniaus Fondas. Romane vaizduojami 1918-19 metų įvykiai Lietuvoje, kariuomenės steigimas, pirmieji demokratinės sanavarkos žingsniai, M. Sleževičiaus bei kitų veikėjų mintys, žygiai ir darbai. 251 psl. romanas kietais viršeliais su dail. Broniaus Murino aplanku kainuoja $5. Čikagoj gaunamas "Terroj", "Margiriuose", "Gift International". Paštu galima užsisakyti, pridedant $5.25, šiuo adresu: Sėja c/o J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

ZIGMUNTO STOBERSKIO straipsnį "Mickevičius Lietuvoje" paskelbė Lenkijoje leidžiamas žurnalas "Literatura na swiece" ("Literatūra pasaulyje"). Autorius, Lenkijos lietuvis, savo rašinyje nagrinėja Adomo Mickevičiaus ryšius su Lietuva, lietuviškąją tematiką poeto kūryboje, remdamasis V. Mykolaičio-Putino darbu "Adomas Mickevičius ir lietuvių literatūra", J. Ochmanskio studija "Lietuvių liaudies kultūrinis gyvenimas XIX šimtmetyje". Lenkų skaitytojų dėmesys atkreipiamas į lietuvių tautos praeities idealizavimą A. Mickevičiaus poemose "Živilė", "Gražina", "Konradas Valenrodas", tautosakos elementus baladėse ir "Vėlinėse".

SMUIKININKO IZIDORIAUS IR PIANISTO VYTENIO VASYLIŪNŲ koncerto Niujorke recenziją paskelbė dienraštis "The New York Times". Recenzentas Alen Hughes skaitytojams juos kažkodėl pristatė kaip gimusius Latvijoje, o kompoz. Balį Dvarioną — kaip vieną geriausių Latvijos kompozitorių. Šiame koncerte pirmą kartą Š. Amerikoje buvo atlikta B. Dvariono "Sonata-baladė". Velionis B. Dvarionas buvo gimęs Liepojoj, bet gyveno, kūrė Kaune ir Vilniuje, o dabar yra palaidotas Palangoje. Nei smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, nei pianistas Vytenis Vasyliūnas nėra gimę Latvijoje. Atrodo, recenzentas A. Hughes per savo neapdairumą ir nerūpestingumą lietuvius sumaišė su latviais, nors koncerto programose buvo pakankamai tikrų duomenų apie B. Dvarioną ir atlikėjus.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KORPORACIJOS "Fraternitas Lituanica" paskelbto Simo Kudirkos ir Romo Kalantos dailės kūrinių konkurso vertintojų komisiją sudaro: korporacijos atstovas dr. Balys Matulionis, Čikagos miesto kolegijos meno prof. Kazys Varnelis, Roosevelto universiteto meno skyriaus vadovas prof. Donald Brown ir Illinois Circle universiteto meno prof. Roland Genzel. Konkursui skirti dailės kūriniai iki š.m. gegužės 21 d. turi būti pristatyti į Čikagos Jaunimo Centrą, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636. Jie bus išstatyti parodoje gegužės 26-27 d.d., kai JAV ir viso pasaulio lietuviai gydytojai turės savo kongresą, o "Fraternitas Lituanica" minės 65 metų veiklos sukaktį. Šios korporacijos premijoms sutelktą $1.500 sumą vertintojai paskirs dailininkams už geriausius kūrinius. Parodai pasibaigus, dailininkai savo kūrinius galės atsiimti, parduoti ar dovanoti lietuviškom įstaigom bei mokyklom.

MCKAY LEIDYKLA NIUJORKE gegužės mėnesį išleis Simo Kudirkos tragedijai skirtą Algio Rukšėno knygą "Day of Shame" su papildoma antrine antrašte "The truth about the murderous happenings aboard the cutter Vigilant during the Russian-American confrontation off Martha's Vineyard". Tragedijos metu A. Rukšėnas dirbo U P I žinių agentūros Klevelando skyriuje ir padėjo išgarsinti Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo dalyvių surengtą demonstraciją. Ruošdamas knygą "Gėdos diena", A. Rukšėnas pasitraukė iš UPI agentūros, persikėlė į Bostoną, norėdamas būti arčiau tragiškųjų įvykių vietos. Jis lankėsi "Vigilant" laive, kalbėjosi su jūrininkais, karininkais, latviu Brieze, rinko duomenis Vašingtono įstaigose. McKay leidykla A. Rukšėno knygą jau yra įtraukusi į savo naujųjų leidinių katalogą ir supažindina skaitytojus su jos turiniu. "Harper" žurnalas pasirašė sutartį su A. Rukšėnu ir gegužės laidoje paskelbs knygos "Gėdos diena" santrauką. Knyga bus 500 psl. kietais viršeliais, didelio formato ir kainuos $7.95.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ Sąjungos Los Angeles skyriaus susirinkime skaidrėmis iliustruotą paskaitą "Lietuvis inžinierius tarptautinėje tarnyboje" skaitė inž. V. Šliupas iš San Francisco. Jis dirba tarptautinėje statybos pramonėje ir yra aplankęs daug kraštų. Susirinkimo dalyvius inž. V. Šliupas supažindino su savo darbais užsienyje, papasakojo apie Afrikos ir Azijos valstybėse sutiktus lietuvius inžinierius bei jų darbus.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS DAILĖS SALONAS surengė jaunųjų dailininkų K. Dereškevičiaus, A. Kuro, A. Šaltenio, A. Švėgždos ir A. Taurinsko tapybos darbų parodą. Lankytojai turėjo progą susipažinti su daugiau kaip 30 įvairaus žanro kūrinių.

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS narių susirinkime buvo apsvarstytas Vilniaus Viršuliškių ir Šeškinės gyvenamojo rajono projektas, kurio autorė yra B. Kasperavičienė. Šiame rajone įsikurs apie 100.000 vilniečių.

DEBIUTINĮ KONCERTĄ paveikslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje turėjo vargonininkė Rita Tamošaitytė, Vilniaus konservatorijos vargonų klasę baigusi 1971 m. Debiutui buvo pasirinkusi J. S. Bacho, F. Liszto, J. Pachelbelio ir esto E. Aro kūrinius. Ji taipgi akompanavo J. S. Bacho ir italų klasikų kompozicijas atlikusiems solistams — sopranui Vidai Bičkutei, violončelistui Valentinui Kaplūnui.

SMUIKININKAS J. DVARIONAS Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje apgynė meno mokslų kandidato disertaciją "Lietuvių kompozitorių koncertai smuikui". Jo oponentais buvo vilnietis prof. J. Gaudrimas ir maskvietė prof. G. Barinova.

TALINO RADIJO IR TELEVIZIJOS simfoninio orekstro koncertą operos ir baleto teatre "Estonija" dirigavo vilnietis J. Domarkas. Koncerte buvo atlikta M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Miške" ir L. Beethoveno "Penktoji simfonija". N. Rimskio-Korsakovo operos "Sadko", Ch. Gaunod "Fausto" ir G. Rossini "Sevilijos kirpėjo" arijomis koncertą papildė bosas Vacys Daunoras.

AUDRIAUS ZAVADSKIO pirmoji meninės fotografijos paroda buvo surengta Vilniaus dailės parodų rūmų salėje. Lankytojų dėmesio centre — didelis "Smėlio" ciklas, kurio nuotraukos darytos Neringoje. Smėlio formose ir šešėlių žaidime A. Zavadskis jieškojo įvaizdžių savo apmąstymams. Parodoje buvo išstaytas ir mažesnis ciklas "Žuvys", o "Arklių" ciklo — tik viena nuotrauka "Miegantis arklys", kurią recenzentė Eglė Gudaitytė laiko viena geriausių nuotraukų dėl jos žavinčio lyrizmo ir harmonijos. Parodoje taipgi buvo peizažų "Jūra", "Marios", "Mirusios kopos", "Jūra ir saulė" bei keletas portretų ir reportažinių nuotraukų.

TALINO DAILININKŲ NAMUOSE surengtoje Talino dailės instituto studentų ir diplomantų darbų parodoje dalyvavo ir keli lietuviai, baigę šią instituciją ir dabar dirbantys "Dailės" kombinatuose Lietuvoje. Dail. V. Zaturskiui atstovavo medaliai Vilniaus įkūrimo 650 metų sukakčiai, dail. S. Bertuliui — dekoratyvinės plokštės, dail. Z. Dauginytei— metaliniai servizai, dail. Z. Kreivytei ir dail. V. Paukščiui — odos darbai.

ANTANINA VAINIŪNAITĖ-KUBERTAVIČIENĖ, dramos teatro veteranė, mirė kovo 3 d., sulaukusi 76 metų amžiaus. Velionė buvo gimusi Odesoje, pagrindus sceniniam darbui gavusi Močialovo dramos studijoje. Atvažiavusi Vilniun 1918 m., įsijungė į J. Vaičkaus skrajojančio teatro grupę, su kuria persikėlė į Kauną, kai Vilnių okupavo lenkai. A. Vainiūnaitė-Kubertavičienė 1920 m. gruodžio 19 d. vaidino H. Sudermanno "Joninių" spektaklyje, davusiame pradžią profesiniam Kauno dramos teatrui. Šiam teatrui ji paskyrė visą savo energiją ir gyvenimą, sukurdama apie 300 vaidmenų pasaulinių klasikų ir lietuvių dramaturgų veikaluose. Paskutinį kartą Kauno dramos teatre velionė vaidino 1972 m. lapkričio 18 d. latvių rašytojo R. Blaumanio pjesėje "Siuvėjų dienos Silmačiuose".

LIETUVIŲ MUZIKOS KONCERTUOSE Maskvoje V. Jurgučio "Sonatą obojui ir fortepijonui" atliko obojistas J. Rimas ir pianistė A. Ivanauskaitė, A. Račiūno "Legendą", "Skerco", V. Bagdono "Dvi akvareles dviem fortepijonam" — pianistai L. K. Grybauskai, St. Vainiūno "Sonatą smuikui ir fortepijonui" — smuikininkė A. Vainiūnaitė ir pianistė B. Vainiūnaitė, V. Barkausko "Monologą obojui" — J. Rimas, F. Bajoro "Sakmių suitą" — Vilniaus operos sopranas G. Kaukaitė ir pianistė G. Ručytė, J. Juzeliūno kvartetą "Devyni laiškai ir post scriptum" — aukso medalį tarptautiniame Liežo konkurse laimėję vilniečiai A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas.

TOMAS VAISIETA, Vilniaus dramos teatro aktorius, lankėsi Alytuje ir V vidurinės mokyklos mokiniams skaitė K. Donelaičio "Metų" ištraukas, V. Krėvės "Milžinkapį", Žemaitės "Sutkų" bei kitus lietuvių rašytojų kūrinius.

ITALŲ PIANISTAS N. GARDIS gastrolinį R. Schumanno ir J. Brahmso kūrinių koncertą turėjo Vilniaus filharmonijoje.

VILNIAUS KOMPOZITORIŲ NAMUOSE kaunietis Giedrius Kuprevičius atliko pedagoginiam repertuarui skirtą savo naujausią kūrinį Polihomofinija", kurį sudaro preliudai, fugos ir postliudai 24-riose tonacijose. Kritinių pastabų G. Kuprevičius susilaukė iš perklausoj dalyvavusių kolegų kompozitorių.

V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

ANNETTE-RUNNYMEDE. $4,000 įmokėti. Mūrinis 6 kambarių namas. Dvi virtuvės ir prausyklos. Naujai įrengtas šildymas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Prašoma kaina $26,800.

HIGH PARK. $12,000 įmokėti. Atskiras, mūrinis 9 kambarių namas. Du garažai ir platus įvažiavimas. Trys virtuvės ir dvi prausyklos. Vandeniu-alyva šildomas. Arti parko.

BLOOR - HIGH PARK. $12,000 įmokėt. Atskiras, mūrinis, 7 kambarių, vienos šeimos namas. Garažas ir įvažiavimas. Keturi miegamieji, moderni virtuvė.

BLOOR - JANE. $39,200 prašoma kaina. 6 kambarių atskiras mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi prausyklos, įrengtas rūsys. Arti požeminio ir krautuvių.

ISLINGTON - WEST MALL. $10,000 įmokėti. 8 kambarių vieno augšto mūrinis namas. Privatus įvažiavimas, didelis sodas. Moderniai įrengtas rūsys, dideli kambariai, kilimai ir daug kitų priedų. Prašoma kaina $49,900.

JANE - WESTON. $12,000 įmokėti. 5 kambarių, vieno augšto namas su įrengtu mažu butuku rūsyje. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Arti susisiekimo ir krautuvių.

OAKWOOD - ST. CLAIR. $84,900 prašoma kaina. 4 butų po 5 kambarius (du miegamieji kiekviename) gražaus mūro pastatas. Keturi garažai ir privatus įvažiavimas. Nepilnai įrengtas rūsys.

MIMICO. $30,000 įmokėti. Mūrinis 8 butų pastatas. Privatus įvažiavimas ir vieta automobiliams pastatyti. Pilnai išnuomotas, geros pajamos. Visi priedai. Viena ilgo termino skola.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. .....10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už terminiuius indėlius —
trejų metų 7%
dvejų metų 7%
vienerių metų 6½%
už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
už depozitų-čekių sąskaitas....5¾%

DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000.....8%
nekiln. turto iki $50.000.....8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

ANNETTE — HIGH PARK AVE. Mūrinis, atskiras namas, 8 kambariai per du augštus. Platus šoninis įvažiavimas, vieta garažui. Įmokėti $8.000. Namas be skolų.

QUEBEC AVE. — BLOOR. Arti susisiekimo ir mokyklų. 7 kambarių namas. Dideli kambariai, moderni virtuvė. Namas be skolų. Prašo įmokėti apie $10-15.000.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD. Verslo pastatas: krautuvė ir du butai su atskirais įėjimais. Gera betkokiam verslui vieta. Įmokėti prašo apie $15-20.000

BLOOR — RUNNYMEDE. Arti Bloor gatvės, prie puikaus susisiekimo ir apsipirkimo. 13-kos kambarių, atskiras, mūrinis namas. 5 kambariai pirmame augšte, alyva-vandeniu šildomas. Didelis sklypas, privatus įvažiavimas, du mūriniai garažai. Įmokėti apie $20.000.

HOWARD PARK — RONCESVALLES. Du mūriniai verslo pastatai. 480 sėdimų vietų kino teatras, išnuomotas už $1.000 mėnesiui, parduodamas su visais įrengimais. Įmokėti $20.000. Be to, krautuvė ir 5 kambarių butas gali būti parduotas atskirai (priklauso tam pačiam savininkui). Šis pastatas išnuomotas už $400 mėnesiui. Turint atliekamo pinigo — geras investavimas.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

RENGIATĖS VESTI?
Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.
Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535 - 1944
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ
ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. (Warden & Ellesmere) **Tel. 445-6031**
Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A 1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti.
Nemokamas pristatymas.

Torontiečiai lietuviai, laimėję 1972 m. tarpmiestines golfo varžybas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Uždarų patalpų lengv. atletikos pirmenybėse Maskvoje vilnietis Arūnas Vitkevičius nustūmė rutulį 18, 96 ir laimėjo II v.

Šešių respublikų bokso varžybose Daugpilyje Lietuvos boksininkai A. Baltrimavičius, J. Muraška, S. Juocevičius laimėjo pirmąsias vietas. II v. laimėjo S. Sereika, V. Garbulis, J. Povilaitis, P. Jusaitis ir R. Šalkauskas.

Visasąjunginėj lengv. atletikos trenerių konferencijoj Maskvoje aptarti olimpiniai reikalai ir numatyti kandidatai ateinančioms olimpinėms žaidynėms Montrealyje. Į kandidatų sąrašą įtraukta 15 lietuvių.

Krepšinio pirmenybėse Kauno Žalgirio komanda nugalėjo Vorošilovgrado Automobilistą 73:65 ir Tbilisio Dinamo 69:68.

Stalo teniso tarptautiniame turnyre Leningrade Asta Giedraitytė moterų dvejete laimėjo I v.

VYČIO ŽINIOS

Golfininkų susirinkimas įvyks šį sekmadienį 1 v.p.p. "T. Žiburių" pastate. Bus aptarta ateinančio sezono veikla ir išrinkta nauja vadovybė.

R. Kymantui, praėjusių metų golfo sekcijos vadovui, nuoširdžiai dėkojame už pavyzdingą vadovavimą. Tikimės, kad jis ir šiais metais vadovaus tai sekcijai.

Jauniai šį sekmadienį Prisikėlimo salėje tuoj po pamaldų žais B-C lygos pirmenybių rungtynes.

Mūsų rėmėjams "Paramos" ir Prisikėlimo kredito kooperatyvams nuoširdžiai dėkojame.

V. Nešukaitytė — vėl Amerikos meisterė. Praėjusį savaitgalį Detroite įvykusiose JAV stalo teniso pirmenybėse moterų vienete ji laimėjo I v. Be to ji žaidė ir kitose varžybose, tačiau galutinės pirmenybių pasekmės tuo tarpu dar nežinomos. Kovo 21 d. abi Nešukaitytės išvyksta į Britaniją, kur dalyvaus Britų Bendruomenės pirmenybėse, o po to — pasaulinėse pirmenybėse Jugoslavijoje. Violeta yra išskirta kaip antra geriausia B.B. žaidėja. F. Nešukaitytė pasaulio pirmenybėse dalyvaus pirmą kartą. Abiem linkime geriausios sėkmės! **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

K. Žebrauską, buvusį valdybos narį ir ilgalaikį rėmėją, sveikiname sulaukusį savo žmonos iš Lietuvos.

Klubas vykdo lėšų vajų padengti Pauliaus Klevino kelionės išlaidoms į pasaulines stalo teniso pirmenybes Jugoslavijoje ir stengiasi pagyvinti stalo teniso sekcijos veiklą. Visiems aukotojams nuoširdi padėka.

Moterų krepšinio komanda pateko į Toronto miesto A divizijos baigmę, nugalėdama Celtic Panthers 52:49 antrose rungtynėse. Daugiausia taškų surinko J. Klimaitė 22, D. Norkutė 16 ir S. Simutytė 10. Ši komanda kovo 27 d., 8.30 v.v., žais draugiškas rungtynes su Scarboro moterų rinktine York-Humber Collegiate salėje. Pirmosios iš trijų Toronto miesto baigminės rungtynės įvyks balandžio 3 d. su stipria A & A. Catering komanda York Centennial Buildings patalpose.

Jaunučių D krepšinio komanda CYO lygos baigminėse rungtynėse pralaimėjo St. Christoper komandai 14:28. Žaidė: V. Plučas 6, R. Grigaitis, P. Gutauskas 4, J. Stočkus 4, A. Strumila.

Jaunių B krepšinio komanda praėjusį savaitgalį žaidė net penkerias rungtynes ir visas laimėjo. Kovo 16 d. laimėjo baigmines rungtynes CYO lygoje prieš St. Christopher 41:39. Kovo 17 d. CYO Ontario Invitational pirmenybėse nugalėjo Page Recreation 26:8 ir Sudburį 50:3. Kovo 18 d. susitiko su Sault Ste. Marie komanda du kartus ir nugalėjo 37:23 ir 47: 26. Komandoje žaidžia 12 krepšininkų.

Jaunių A krepšinio komanda pralaimėjo pirmąsias iš dviejų baigminių B-C lygos rungtynių latvių YM CA komandai 85:58. Žaidė: K. Urbonas, V. Radžiūnas 2, K. Bartusevičius 4, E. Punkris 2, B. Stočkus 4, D. Šalvaitis 20, S. Didžbalis 13, J. Grigonis 6, A. Grigonis 7. Sekančios rungtynės — balandžio 8 d.

HAMILTONO KOVAS

CYO lygoje jaunių A krepšinio komanda laimėjo prieš St. Francis Xavier komandą 52:40. Žaidė: Butkevičius 23, Rusinavičius 14, Lukošius 8, Adomauskas 3, Tirilis 3, Urbonavičius 1, Gudinskas. Šiuo metu Kovas yra I vietoje.

Draugiškose rungtynėse Kovas nesunkiai įveikė Ročesterio Sakalą 69: 34. Kovui taškus iškovojo: E. Tirilis 14, R. Tirilis 11, Butkevičius 8, Stukas 8, Lukošius 8, Grajauskas 7, Žilvitis 4, Rusinavičius 4, Adomauskas 2, Navickas 2, Gudinskas 1, Urbonavičius.

Kovo valdyba dėkoja p.p. Stukams už paruošimą maisto ir pavaišinimą Ročesterio sportininkų. **A. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

pasirašyta sutartis. Laikydamasis Maskvos linijos, T. Buck pradėjo propagandą prieš "imperialistų" karą. Britanijos pusėn stojusi Kanados vyriausybė kompartiją uždarė ir norėjo suimti jos vadą, bet T. Buck suskubo pereiti pogrindin. Jis visiškai apsijuokino staigiu linijos pakeitimu, kai Sovietų Sąjungai smogė Trečiasis Reichas. Tada tas "imperialistinis" karas staiga tapo "tėvynės" Sovietų Sąjungos karu. Ši kompromitacija taip susilpnino komunistus, kad jie ir šiandien nepajėgia atsigauti. Antro smūgio Maskvai ištikima kompartija susilaukė su L. Brežnevo suorganizuota invazija į Čekoslovakiją, iš pradžios pasisakydama prieš Sovietų Sąjungą, o vėliau — už. Komunistai dabar yra praradę betkokią įtaką Kanados gyvenime. Jų kandidatai, įskaitant ir patį T. Buck, rinkimuose gaudavo ir gauna vos porą šimtų balsų.

Kvebekas yra įjungtas į neturtingųjų Kanados provincijų grupę ir gauna specialias pašalpas iš Otavos, kurias sudeda Ontario, Albertos, Britų Kolumbijos mokesčių mokėtojai. Todėl visiškai nenuostabu, kad spaudos protesto susilaukė premjero R. Bourassos provinciniam parlamentui pateiktas projektas kasmet 3% padidinti parlamento narių ir ministerių algas, pagerinti jau ir taip duosnias pensijas. "La Presse" dienraštis priminė premjerui R. Bourassai, kad jo dabartinė $47.620 alga ir be 3% padidinimo yra didesnė už visą Kanadą valdančio premjero P. E. Trudeau. Savo algomis federacinius ministerius taip pat yra pralenke Kvebeko ministeriai, kurių kabinete yra net 24. Spaudos kritika privertė premjerą R. Bourassą pakeisti nuomonę ir numarinti pasiūlytą projektą.

Šią vasarą orinį susisiekimą su komunistine Kinija pradės "Canadian Picific" bendrovė. Kanados susisiekimo ministerio J. Marchand pranešimu, Kanados keleiviniai lėktuvai kartą į savaitę skris į Šanchajų ir Pekingą, o Kinijos lėktuvams bus leista skristi į Vankuverį ir Otavą. "Canadian Pacific" bendrovės lėktuvai, skrisdami Kinijon, kurą papildys Aliaskoje ir Japonijoje. Nauja sutartis su V. Vokietija "Lufthansos" bendrovei, be Montrealio, leis tiesioginius skrydžius į Torontą. Už šią privilegiją, kuria lig šiol naudojasi tik Britanijos ir Italijos valstybinės bendrovės, V. Vokietija "Air Canada" bendrovei suteiks nusileidimo ir keleivių papildymo teises dviejuose savo miestuose. Lig šiol "Air Canada" skrisdavo tik į Frankfurtą prie Maino.

Kanados RCMP policija šiemet švenčia savo šimtmetį. Jos žinioje yra Kanados saugumas, kova su didžiaisais nusikaltėliais, narkotikų vartotojais ir tvarkos reikalai savos policijos neturinčiose vietovėse. Šimtmečio proga Kanados skelbimų agentūrų draugija be jokio atlyginimo didžiuliais RCMP plakatais sutiko papuošti 500 skelbimų lentų. Plakatuose bus RCMP policininko nuotrauka su dviem vaikais, šimtmetį ženklinantys 1873-1973 metai ir įrašas "Serving Canada for 100 years". Pagrindinis sukakties minėjimas bus birželio mėnesį, kai Kanadoje viešės karalienė Elžbieta. Ji aplankys RCMP policijos mokyklą Reginoje ir Kalgario kaubojišką festivalį.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
Alfonsas LE6-2805.

Piano – Grand Piano specialistas
Padeda perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka visokius remonto bei stygavimo darbus.
A. BRIČKUS • Tel. 534-0940 Toronte

Skautų veikla

• LSS kor. suvažiavimo biuletenio 3 nr. paskelbti rinkimų rezultatai. Kanados rajone išrinkti į LSS garbės teismą — v.s. Č. Senkevičius, į LSS tarybą — s. M. Vasiliauskienė, rajono vadu — v. s. K. Batūra. Prezidiumas suvažiavimo dalyviams išsiuntinėjo kaikuriuos pasisakymus balsavimų klausimu. Surinktos nuomonės bus perduotos naujai išrinktai tarybai.

• LSS jubilėjinė 55 m. stovykla bus rugpjūčio 19-29 d.d. prie Klevelando.

• Bilietai į Čikagos aktorių grupės spektaklį bus pardavinėjami šį sekmadienį, kovo 25, prie abiejų lietuvių kat. bažnyčių. Grupė vaidins J. Marcinkevičiaus "Mindaugą", Vinco Krėvės "Raganių" ir A. Vaičiulaičio "Uodą".

• Romuvos XI-toji stovykla bus liepos 14-29 d. d. Pirmoji savaitė skirta jaunesniesiems.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas šį sekmadienį, kovo 25, važiuoja koncertuoti į Ročesterį.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dėkoja sesei A. Jankaitienei, parūpinusiai iš Lietuvos dvi birbynes. Vieneto skautės vasario 10 d. lietuvių mokyklos klasėse demonstravo kankles, būdamos dalimi programos bendrame mokyklos Vasario 16 paminėjime.

• N. ir dr. A. Kulpavičiams, padovanojusiems meniškų Lietuvos vaizdų skaidrių, skautai-tės taria nuoširdų ačiū. Skaidrės buvo rodytos vasario 11 d. Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo sueigoje. Taipgi ačiū p. p. Šaltmirams, paruošusiems žodinę dalį statytai pynei.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai dėkoja "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos kooperatyvams už skirtus pinigus skautų veiklai. **Č. S.**

• Reiškiame nuoširdžią užuojautą skautininkui Č. Senkevičiui ir šeimai, mirus jo Tėveliui. — "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai.

PADĖKA

Nuoširdi padėka visiems lankiusiems ligoninėje mano brangiausią sesutę Andriūnienę jos ligos metu: klebonui kun. P. Ažubaliui, gydytojams Mihik ir Pacevičiui bei visam Šv. Juozapo ligoninės personalui. Taipgi nuoširdžiausia padėka gerb. P. Gulbinskui, kuris su didžiausia meile ir pasišventimu prižiūri mano mylimą sesutę, taipgi jos dukroms — Kristinai ir Izolinai bei sūnui Albinui. Dėkoju už gėles ir kitas dovanas, už nuoširdų atjautimą mano brangiausios sesutės jos ligoje: p.p. Damašiams, Buzūnienei, Račkauskienei, Andriūnui, Baubinui, Cicėnams, Vaitkui, Kalūzoms, Brazienei, Česėkienei, Mr. and Mrs. Powell, N. Lave, Estok, Matulaitienei, Stakky, Dick, France ir kitiems, kurių nepažįstu ir nežinau pavardžių. Visiems, visiems nuoširdžiausia padėka.

A. Vingevičienė

PADĖKA

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus vardu dėkojame visiems atsilankiusiems į Užgavėnių balių. Dėkojame programos atlikėjams — sol. L. Marcinkutei, "Gintaro" jaunųjų šokėjų grupei, vad. V. Turūtos; aukojusiems laimikius — E. Sondienei, G. Valiūnienei, N. Kulpavičienei, A. A. Šmigelskiams, "Parkside Meat Market" — A. Matulaičiui. Ačiū už paaukotas gėles J. A. Arštikaičiams, V. F. Urbonams, ačiū aukojusioms kepsnius ir padėjusiems darbu. **Valdyba**

Lietuviai eucharistiniame...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Paskutinę pamaldų dieną — vasario 25 vysk. V. Brizgys suteikė Sutvirtinimo sakramentą 65 Melburno kolonijos lietuviams. Pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys.

Kiekvieną dieną lietuviai pamaldas lankė gausiai, o paskutinę dieną šventovė buvo sausakimšai pilna. Dalyvavo apie 800 asmenų Mišiose ir 450 jų ėjo Komunijos. Melburniečiai lietuviai yra tikrai susipratę katalikai.

Vasario 24 d. vakare Melburno lietuviai surengė religinį koncertą Šv. Jono šventovėje. Programoje dalyvavo solistai — P. Morkūnas, J. Rubas, D. Vildovas ir jungtinis parapijos bei "Dainos sambūrio" choras. A. Čelna smuiku pagrojo porą kūrinių. Vargonais palydėjo A. Creed. Koncerte dalyvių buvo apypilnė šventovė.

Ir kitos tautybės turėjo kiekvieną kongreso dieną savo kalba koncelebracines Mišias, pamokslus, paskaitas ir koncertus. Vokiečiai pasirodė su labai menišku choru, lenkai su savo kardinolu ir choru, panašiai — italai, čekoslovakai, ukrainiečiai su savo kardinolu Slipyj ir kt. P.C.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

RONCESVALLES RAJONE atsikras 11 kambarių 3 augštų namas vandeniu šildomas; 5 kambariai pirmame augšte; privatus įvažiavimas, apie $10.000 įmokėti. Viena skola.

INDIAN RD. — HIGH PARK, gražus namas, 10 kambarių per 3 augštus, gerame stovyje, vandeniu-alyva šildomas, geros pajamos, atvira skola.

NEW TORONTO, apynaujis tributis namas, didelis sklypas, apie $15.000 įmokėti, viena atvira skola išmokėjimui.

HIGH PARK — ANNETTE, dvibutis — po du miegamuosius, modernizuotas namas, balkonai, naujai įrengtas vandeniu šildymas, apie $10.000 įmokėti.

AL. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543
PR. KERBERIS Namų tel. LE 5-1584
ST. DARGIS Tel. 536-2738

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA	IMA
5¾% už depozitus	
6% už šėrus	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ROGERS RD. — CALEDONIA, $2.000 įmokėti, atskiras, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas, pagrindinis planas. Prašoma $26.900.
ST. CLAIR — OAKWOOD, pajamų namas, $15.000 įmokėti, 14 kambarių, atskiras plytinis. Savaitinės pajamos — $169.00. Be to, 4 kambariai sau, 3 prausyklos, 4 virtuvės, šoninis įvažiavimas, didelis sklypas su ekstra sklypu už namo.
ROYAL YORK RD. vienaaugštis (bungalow), atskiras plytinis, vandeniu šildomas, sklypas 45 x 190'. Palikimas. Priimami pasiūlymai.
INDIAN RD. — SUBWAY, $7.000 įmokėti, atskiras, plytinis, 9 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandeniu šildomas. Garažas. 8½ % mortgičius.
PARKDALE rajone, $2.500 įmokėti, 6 kambarių plytinis namas, naujo šildymo krosnis, moderni virtuvė, įvažiavimas. Prašoma $21.900.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534 - 8459; 233 - 5996
Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** Lietuviams daroma NUOLAIDA

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakarо, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

PARCELS TO EUROPE
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gave giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• *10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose* •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONTARIO **Tel. 535-1258**
• Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami •
• Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai •
• Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršiukai •
• Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena •
• Importuoti maisto gaminiai •
• — *UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU* — •
• — *NEMOKAMAS PRISTATYMAS* — •

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

CLEAR-VISION — TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 *1613 DUNDAS Street West*

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, **tel. 279-4371**)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**
• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (hody) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

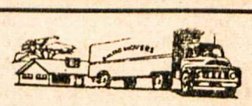

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

SU TIESA NEPRASILENKIAU

Čikagos Lietuvių Operos v-bos pirmininkas ir mano geras draugas Vyt. Radžius "TŽ" paskelbtame laiške rašo, kad aš prasilenkiau su tiesa paskelbęs, kad Čikagos Lietuvių Operos vadovybė atleido iš pareigų rež. Živilę Numgaudaitę ir solistą Vytautą Naką. Esą Ž. Numgaudaitė buvo kviesta režisūros padėjėja seniau numatytai statyti "Fausto" operai, o Vyt. Nakas buvo pakviestas "Carmen" operos spektakliams, ir "šis pakvietimas niekados nebuvo atšauktas . . ." O faktai tokie. 1972 m. gruodžio 26 d. pati rež. Ž. Numgaudaitė, girdint red. A. Pužauskui ir kitiems, man aiškiai pasakė, kad ČLO vadovybės ji yra pakviesta režisuoti "Carmen" operą, nes tuo laiku jau buvo viešai skelbiama, kad ČLO statys "Carmen". Vėliau tą patį rež. Ž. Numgaudaitė pakartojo ir mano sūnui Eugenijui, kuris lanko jos vedamą dramos studiją ir vaidina Ž. Numgaudaitės statomuose veikaluose. Ir Vyt. Radžius nepaneigė mano paskelbto fakto, kad Ž. Numgaudaitė yra atleista iš režisūros pareigų. Kad sol. Vyt. Nakui buvo atsakytas dainavimas "Carmen" operoje, žino visi Čikagos laikraštininkai, kurie sausio mėn. dalyvavo Momkų bute ČLO vadovybės sukviestoje spaudos konferencijoje. Tada tas klausimas buvo labai aštriai keliamas, ir ČLO vadovybė į jį kurį laiką net nenorėjo atsakyti. Man apie tai pranešė pats sol. Vyt. Nakas ir net prašė tai iškelti spaudoje. Gražu, kad "karščiui" praėjus, sol. Vyt. Nakas muz. A. Kučiūno vėl pakviestas sugrįžti į "Carmen" operoje dainuojančių būrį. Įvykiams taip greitai keičiantis, nebesuspėjau tos žinios vėl paskelbti "TŽ", nes norėjau palaukti pačių "Carmen" operos lietuviškų spektaklių. Prieš 20 metų Loyolos universiteto globojamuose žurnalistikos kursuose esu klausęs ir Vyt. Radžiaus paskaitos, kaip reikia įdomiai rašyti laikraščiams. Per 16 metų apie ČLO esu parašęs nevieną tomą ją giriančių bei keliančių straipsnių, reportažų, pasikalbėjimų. Dabar, kai pradėjau skelbti įdomesnes žinias, kurių nerašo kiti laikraščiai, iš ČLO pirmininko susilaukiau viešos pylos, kad aš prasilenkiu su tiesa, kai tuo tarpu mano paskelbtos žinios apie rež. Ž. Numgaudaitę ir sol. Vyt. Naką buvo visai tikslios. Ką pasakojo sol. Alg. Grigas apie jaunųjų dainininkų prieauglį ir pan., mūsų, laikraštininkų, pareiga buvo tai užrašyti ir ta tema su Vyt. Radžium į diskusijas nesileidžiu. Pasilieku jį toliau taip pat nuoširdžiai gerbdamas už jo didelį darbą Čikagos Lietuvių Operoje ir kituose lietuviškuose dirvonuose.

$24,474 PELNO

Kovo 10 d. vakare Jaunimo Centre Čikagoje IV tautinių šokių šventės rengėjų komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, dalyvaujant buvusio komiteto nariams ir lietuvių spaudos atstovams, JAV LB cv pirm. Vyt. Volertui įteikė IV taut. šokių šventės pelną — $24,474.73. Tai pats didžiausias tokių bendrinių švenčių pelnas iki šiol, nežiūrint to, kad šventėje dalyvavo šokėjai iš Europos ir P. Amerikos, kuriems reikėjo apmokėti keliones. Šokėjų kelionėms iš viso išleista per $27,000. Kita stambi išlaidų suma buvo salės nuoma bei prožektūros įrengimas — $12,899. Iš viso išlaidų padaryta $58,252, o pajamų turėta $80,727. Kadangi dr. L. Kriaučeliūnas su rengėjų komitetu surinko per $20,000 aukų, tai ir susidarė tas gražus pelnas, kurio visuomenė tikrai nesitikėjo. Šventės apyskaita jau patikrinta LB revizijos komisijos, tik neseniai spėjus apmokėti paskutines sąskaitas.

PIRMININKO PAGEIDAVIMAS

Įteikdamas stambų čekį inž. V. Volertui, IV taut. šokių šventės rengėjų pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas pageidavo: 1973, t.y. šiais metais, sušaukti Amerikos ir Kanados taut. šokių mokytojų suvažiavimą, kuriame būtų išrinkta nauja vadovybė—institutas ir nustatytas repertuaras V taut. šokių šventei; 1974 m. surengti Š. Amerikoje ir P. Amerikoje taut. šokių mokytojų kursus; V-ją taut. šokių šventę rengti 1976 m., t.y. už keturių metų, nes penkeri metai, praėjusios šventės rengėjų nuomone, yra perilgas laiko tarpas. Atsakydamas į tai, JAV LB cv pirm. V. Volertas pastebėjo: "Ačiū Jums, Daktare, JAV LB krašto valdybos vardu. Ačiū asmeniškai. Jei bus sveikatos, gal vėl kada teks kartu dirbti, kad mūsų išeivija neatrodytų kaip priplėkęs pensionatas, bet panašėtų į kalno viršūje švytintį, visų matomą bokštą . . ."

POKYLIS BE KALBŲ

Prof. Balys Vitkus gimė 1898 m. kovo 1 d. Daugailių parapijoje, Rytų Lietuvoje. Švęsdamas 75 m. amžiaus sukaktį, kovo 3 d. į B. Pakšto salę sukaktuvininkas sukvietė per 200 svečių — savo artimesnių bei tolimesnių bičiulių. Jau kartą "TŽ" buvau užsiminęs, kad prof. B. Vitkus, nors ir sulaukęs gražaus amžiaus, buvo vienas pirmųjų dar Petrapilyje įsijungusių į ateitininkų eiles. Grįžęs į Lietuvą jaunai valstybei paruošė būrius agronomų ir dabar atrodo dar jaunas, guvus, dalyvaujas visur, kur tik verda lietuviškas gyvenimas. Todėl ir dabar, tebebūdamas kūnu bei siela visai stiprus bei darbingas, nenorėjo, kad praėję 75 metai būtų palydėti prakalbomis bei liaupsinimais. Jie buvo palydėti pirmaeilių mūsų solistų — P. Bičkienės, R. Mastienės ir buv. profesoriaus studento Dotnuvoje J. Vaznelio dainomis, arijomis, duetais, B. Pakšto ir jo dukters ragelio bei kanklių muzika, rašytojo Al. Barono linksmais eilėraščiais. Tai buvo "desertas" prieš turtingas vaišes, kurios buvo pradėtos kun. A. Stašlo malda. Įdomu, kad sukaktuvininkas iš savo svečių nepriėmė jokių piniginių bei kitokių dovanų. Svečių tarpe buvo įvairių pažiūrų bei įsitikinimų žmonės, nes iš prof. B. Vitkaus rodomos tolerancijos mes galėtumėm daug ko pasimokyti. Prof. B. Vitkus yra ir "T. Žiburių" skaitytojas.

Sukaktuvininkas Balys Vitkus

Mažoji Lietuva ir...

(Atkelta iš 1-mo) psl.

Austriją ir pasakė: "mes čia esame šeimininkai!" Ir taip tas vokiečių šeimininkiškumas ėjo į Klaipėdą, Čekoslovakiją, Norvegiją, Daniją, Olandiją, Belgiją ir t.t. O nuo 1941 metų jie pasuko į rytus ir visur jautėsi šeimininkais.

Jau du pasauliniai karai, sukelti vokiečių, sulaikė juos nuo šeimininkavimo okupuotuose kraštuose. Bet Rytprūsių vokiečiai dar ir dabar lietuviams sako: "mes čia esame šeimininkai". Ar jie taip pat sako ir lenkams? Juk Lenkijos vakarinė siena eina į vakarus nuo Štetino.

Taip, lietuviai turi daug ko pasimokyti iš praeities, bet nemažiau turi pasimokyti ir tie vokiečiai, kuriems "Drang nach Osten" tebėra nenugalėta svajonė. Lietuviams rūpi savosios tėvynės atgavimas etnografinėse žemėse, o ano tipo vokiečiams — imperinė Vokietija.

ŠYPSENOS

Ilgas amžius

Šimtametį senelį paklausė:
— Kaip jums pavyko tokio gražaus amžiaus sulaukti?
— Per pirmuosius šešiasdešimt mano gyvenimo metų nebuvo tiek daug automašinų, o vėliau aš niekur iš namų nėjau.

Aviganis

Turistai sutiko seną aviganį.
— Kiek jums metų, dėdule?
— Kad nežinau . . .
— Kaip tai nežinote?
— Aš tik avis skaičiuoju. O metų iš manęs niekas nepavogs.

Néra komunistų

Kremliui parūpo sužinoti, kiek Amerikoje yra komunistų. Sudaryta komisija ir išsiųsta į JAV. Jai grįžus, Brežnevas klausia:
— Na, kaip?
— Amerikoje komunistų visiškai nėra, — atsako komisijos pirmininkas.
— Iš ko sprendi? — nustebęs paklausė Brežnevas.
— Kai tik gatvėje šviesos žalios — visi bėga, kaip pasiutę, kai raudonos — nė vienas neina.

Parinko Pr. Alš.

Pajieškojimai

Prašomas atsiliepti **Čižauskas Jonas,** Izidoriaus, gimęs 1924 m. Suvalkų Kalvarijoje. 1944 m. pasitraukė Vokietijon, tarnavo kariuomenėje, buvo Italijoje, vėliau gyveno Londone. Jieško brolis Sigitas, Kazlų Rūda, Statybininkų g-vė 6, Lithuania.

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

• Namai
• Vasarnamiai
• Investacijos
• Viešbučiai
• Moteliai
• Mortgičiai
• Ūkiai
• Žemės sklypai
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor
FRANK BARAUSKAS INSURANCE
3828 Bloor St. W., ISLINGTON
231-6226 **231-2661**

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

BEST ELECTRIC
NUO LOŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE
SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ
tip-top MEATS DELICATESSEN
1727 BLOOR STREET WEST (PRIES KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
(SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.
• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •
R. Stasiulis Tel. 249-7691
Namų — 241-5181
Turiu didelį pasirinkimą modernių namų
FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods
Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai
1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.
Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164
Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sunka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Dr. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

Heidelberg
Alus iš tyro šaltinio vandens

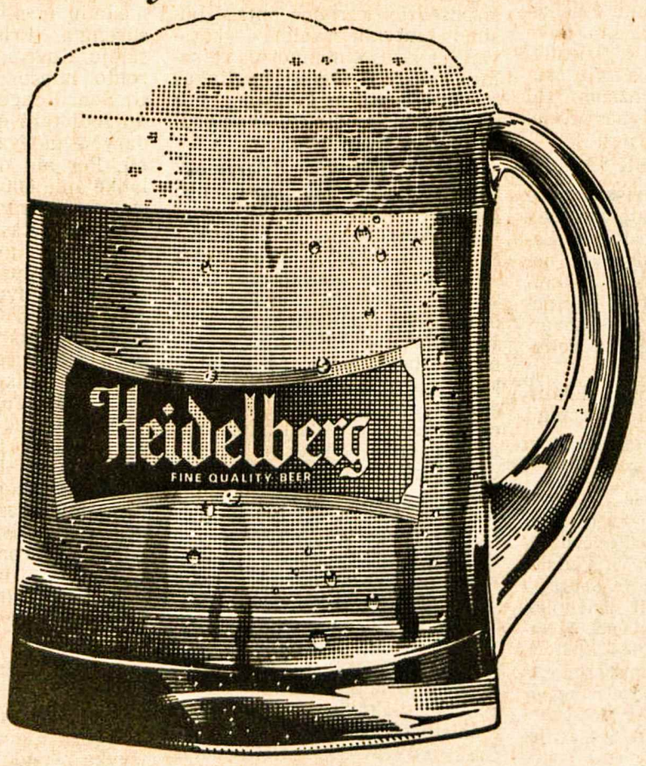

Ir tai yra tiesa!

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atsikviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

Kviečiame visus

kovo 24 d.

• **Pradžia 7 v.v.**

į metinį **"GINTARO"**

KONCERTĄ

Lietuvių Namuose,

1573 Bloor St. W.

PROGRAMOJE: keturios šokėjų grupės,

Mergaičių choras "Aidas" *iš Hamiltono,*

sol. V. Verikaitis

• *7 v. v. kokteiliai.* • *8 v. v. programa:*

"Gintaro" garbės krikšto tėvų pristatymas; tautiniai šokiai ir "Aido" dainos; gintariečių, ilgai šokusių ir išeinančių iš grupės, pagerbimas. Loterija.

• Po koncerto — šiltų valgių bufetas, baras, pyragaičiai — kava nemokamai

• **Įėjimas: $2.50 ir $1.50** (studentams, pensininkams)

Visus maloniai kviečia "Gintaro" tėvų komitetas

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Gražiai praėjo parapijos pietūs, kuriuos suorganizavo kat. moterų draugija. Gautas pelnas $2.000 paskirtas Anapilio sodybos statybai. Padėka kat. moterų draugijai, jos pirm. T. Sekonienei už gražią iniciatyvą. Pagarba akadem. jaunimui atlikusiam meninę programą. Ačiū gausiem dalyviam. Apgailestaujame, kad dėl salės ribotumo nevisiems norintiems pietuose dalyvauti pavyko gauti bilietus. Tikėkime, kad užbaigus Anapilio salę daug erdviau ir patogiau bus galima pasidžiaugti.

— Statyba Anapilio sodyboje pilnu tempu eina pirmyn: sumontuoti plieno rėmai, ir netrukus bus pradėti paskutinieji sienų plytų bei stogo darbai. Statybai aukojo $300: dr. S. J. Pacevičiai; $200: Č. J. Valiukai; $100: A. S. Grigaliūnai; po $50: S. J. Čepai, Z. Budrevičienė.

— Šį ketvirtadienį, 10 v.r., iš Šv. Jono Kr. šventovės laidojamas a.a. Mykolas Šibilskis iš Hespeller, Ont. Kovo 20 d. palaidotas a.a. Povilas Razmas, miręs kovo 16 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Velionių artimiesiems gili užuojauta.

— Parapijos vaikų pirmosios Komunijos iškilmės šiais metais įvyks Atvelykio sekmadienį 10 v. pamaldų metu.

— Gili padėka inž. Raimundui Paškauskui, paaukojusiam parapijai Anapilio pastato statybinius planus.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9 v.r., už a.a. R. Černiausko vėlę; sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Joną Grikinį, 11 v.r. už Vaitkų šeimos mirusius, 12 v. už a.a. Jokūbą Sarapiną.

— **Susituokė:** Adomas Bireta ir Kristina Kontautaitė. Po jungtuvių įvyko jaukus vestuvinis pokylis, kuriame dalyvavo sutuoktinių artimieji.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį penktadienį, 9 v.r., konfirmandai išvyksta studijoms į Wasagą; sugrįš šeštadienį.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos.

— Sekmadienį, kovo 18 d., pamaldose buvo pakrikštyta Rūta-Jieva Siukšterytė, dukra Gerdos ir (a. a.) Felikso Siukšterių. Kūmai — Gytis ir Edita Šernai. Taip pat praėjusį sekmadienį pamaldose buvo prisiminta a.a. Maksas Kilaitis; gimė 1892 m. gruodžio 12 d. Lietuvoje, mirė š. m. kovo 6 d. Delhi, Ont. Velionis paliko liūdinčias dukras — Rūtą Urbanavičienę Toronte, Lidiją Vakarienę Delhi, Ont. Šia proga p. Urbanavičienės bendradarbės aukojo parapijai.

— Čikagoje "Tėviškės" liuteronų parapija išleido naują plokštelę — "Pranaše Didis" (kantata). Užsakymus priima p. Šturmienė: 535-5530.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdi užuojauta V. Bilkienei, Lietuvoje mirus broliui a.a. Albinui Grigalevičiui.

— Mišios: šeštad., 8.30 v. — už a.a. S. Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; sekmad., 9 v. — už a.a. J. Mickevičių, užpr. G. Žukauskienės iš Čikagos; 10 v. — už a.a. E. Radvanskienę, užpr. J. G. Kaulių; 11.15 v. — už a.a. S. Kairį, užpr. I. Kairienės; 12.15 v. — už a.a. A. Balnį, užpr. A. B. Sapijonių.

— Kovo 4, Tikinčiosios Lietuvos Dieną, okupuotos Lietuvos Bažnyčiai suaukota $742.25.

— Pirmosios Komunijos ir religijos pamokų vaikams šį sekmadienį nebus, bet nuo ateinančios savaitės pirmosios Komunijos pamokos sudažninamos. Jos bus antradieniais ir ketvirtadieniais — kovo 27 ir 29 d. d., 7 v. v., Liet. Vaikų Namuose. Sekmadieniais jos bus įprastu laiku — po 10 v. Mišių.

— Sutvirtinimo sakramentas, susidėjus aplinkybėms, šį pavasarį nebus teikiamas.

— Lankomos šeimos, su kuriomis iš anksto susitarta.

— Lietuviški patiekalai — pietūs gaunami kas sekmadienį par. kavinėje 10-1 v.p.p.

— Vietos vyskupui prašant, visi tikintieji kviečiami aukomis prisidėti prie metinio "Share Lent" vajaus, kuris skiriamas kunigų seminarijai išlaikyti, karo, nelaimių ir neturto prislėgtiems kraštams padėti. Aukos bus renkamos balandžio 8 d.

— Ateitininkų stovykla Wasagoje — liepos 22 - rugpjūčio 4 d. d.; parapijos (Aušros) — rugpjūčio 5-18 d.

— Parapijos 20-metis bus paminėtas eile religinių, kultūrinių ir pramoginių įvykių. Jau turėta parapijos vakarienė; balandžio 8-15 d.d. bus rekolekcijos; per atvelykį bus atidaryta dviguba paroda — parapijai suaukotų meninių kūrinių ir par. 20-mečio veiklos nuotraukų; taip pat per Atvelykį bus įdomus iškilmingas par. tarybos ir visos parapijos posėdis su simpoziumu, kuriame kompetentingų prelegentų bus apžvelgta par. istorija, nuveikti darbai ir ateities perspektyvos; gegužės 6 d. — pagrindinė iškilmių diena: pirmoji vaikų Komunija, iškilmingos padėkos Mišios, oficialus minėjimas ir par. choro su solistais koncertas.

— Pakrikštyta Rimo ir Ritos Grigų dukrelė Julie Thea.

PADĖKA

Š. m. vasario 17 ir 25 d.d. su savo darbų parodomis lankantis Toronte teko pažinti ir pajusti lietuviškos visuomenės nuoširdumą bei susidomėjimą mano pastangomis. Visa tai mane skatina ir toliau nepadėti į šalį teptuko bei dažų, tapybos srityje tobulintis, kad lietuvių namus puoštų mano rankų ir širdies sukurti vaizdai.

Iš širdies dėkoju šių ir ankstyvesnių parodų iniciatoriams ir rengėjams. Be Jūsų geros valios ir pastangų man tai būtų neįmanoma. Ačiū gausiems parodų lankytojams.

Valda Šiugždaitė-Fitzpatrick,
M. Gilead, Ohio, USA

ŠV. JONO KR. PAR. KNYGYNE GAUTA: A. Baronas, ABRAOMAS IR SŪNUS (premijuotas romanas), $4.50. **Ada Karveytė, NE TIE VARPAI,** poezija, $3.50. **E. Cinzas, BROLIO MYKOLO GATVĖ,** romanas, $6.00. **A. Musteikis, KIAUROS RIEŠKUČIOS,** romanas, $4.50. **GINA ČAPKAUSKIENĖ DAINUOJA,** stereo plokštelė, $6.00. **BALTOS GĖLĖS** — Hamiltono mergaičių choras "Aidas", $6.00. **Velykiniai ir vardadienio** sveikinimai. Paštu užsakyti: **A. Aušrotas, 485 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5**

PARDUODAMAS žemės sklypas 50"x 200" į šiaurę nuo Keswicko, ežero pakrantėje. Telefonas 1-476-4073, Mercury Lodge, P. Krilavičius.

REIKALINGA MOTERIS ligoniui prižiūrėti Niujorke, JAV-se. Dėl sąlygų skambinti "reverse charge" telefonu 1-212-MI1-3308.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus stalių darbus remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor - Durie gatvių
Telefonas **762-4252**
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3 - 8008.

ST. CLAIR - BATHURST rajone išnuomojamas be baldų pirmas ir antras augštas. Iš viso yra: keturi kambariai, dvi virtuvės, dvi prausyklos, dušo ir saulės kambariai. Butus galima nuomoti ir atskirai. Tel. 651-3536.

IŠNUOMOJAMI DU KAMBARIAI ir virtuvė su atskira prausykla I-me augšte vienam ar dviem nerūkantiem asmenim. Yra automobiliui pastatyti vieta. Skambinti tel. 536-4244.

PAPILDŽIAU KRAUTUVĘ vietiniais ir europietiškais langų užuolaidų pavyzdžiais bei medžiagomis, tinkamomis vasarnamiams, namams, įstaigoms ir salėms. Darbas garantuotas. Kainos — nuo $2 iki $20 už jardą. Krautuvėje yra įvairių rūšių rankšluosčių, lovatiesių, paklodžių, pagalvėlių, prausyklos (dušų) užuolaidų ir kilimėlių, kojinių, veidrodžių rėmų ir t.t. Tinka mergvakarių ir kitų progų dovanoms. Atidaryta: pirmadieniais 1 v.p.p. — 6 v.v., kitomis dienomis ir šeštadieniais 9 v.r. — 6 v.v., penktadieniais 9 v.r. — 9 v.v. Adresas: 2235 Bloor St. W., prie pat Runnymede požeminio traukinio stoties. Tel. 762-3838. Ald. Jankaitienė, "Amber Draperies & Interiors" savininkė.

Visus kviečiame į KLEVELANDO tautinių šokių ansamblio

"Grandinėlės"

DVIDEŠIMTMEČIO

KONCERTĄ

RYERSONO TEATRO SALĖJE

41 Gerrard St. E. (Yonge ir Carlton) Toronte

balandžio 1, sekmadienį, 3 v.p.p.

Vietos numeruotos: $5, $4, $3 ir $2

Pensininkams ir studentams — pusė kainos

Bilietai gaunami: pas Nek. Pr. Marijos seseles, Šv. Jono Kr. ir Prisikėlimo parapijose bei jų knygynuose, **Hamiltone** — pas J. Pleinį ir, jei liks — prie įėjimo.

Rengia — **Lietuvių Vaikų Namų rėmėjų būrelis**

Mokytojų suvažiavimas. Kovo 24 d. Toronte, Prisikėlimo parapijos parodų salėje, 1011 College St. šaukiamas Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas. Jo pradžia — 10 v.r.; 10.30 v. Vlado Šaltmiro paskaita "Kaikurie svarstytini lituanistinės mokyklos tradiciniai bruožai"; 12 v. Kęstučio Šeštoko paskaita "Pedagoginis Lituanistikos Institutas lituanistiniame švietime"; 1.15 v. Alfredas ir Nora Kulpavičiai žodžiu, skaidrėmis ir įgrota juostele pateiks M. K. Čiurlionį ir jo meną; 2.30 v. Antano Rinkūno paskaita "Mokinių skaityba"; 4.30 v. mokyklų atstovų pranešimai. Į suvažiavimą kviečiami ne tik visi mokytojai, bet ir lietuviškoji visuomenė.

KLB švietimo komisija

Metinis "Gintaro" koncertas — kovo 24, šį šeštadienį, Lietuvių Namų salėje. Programoje: tautiniai šokiai, mergaičių choras "Aidas" iš Hamiltono ir sol. V. Verikaitis. Be to, garbės krikšto tėvų pristatymas ir iš "Gintaro" išeinančių šokėjų pagerbimas. Visus maloniai kviečia tėvų komitetas. (Smulkiau žiūr. skelbime).

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus susirinkimas— kovo 25 d. po Sumos parapijos parodų salėje. Bus aptariami skyriaus reikalai, K. Šlekienės paskaita tema "Plaukų priežiūra—grožis". Kavutė ir loterija. Visos narės ir viešnios kviečiamos atsilankyti. **Valdyba**

Kanados sporto apygardos prieauglių klasių krepšinio pirmenybės įvyks Toronte Prisikėlimo par. auditorijoje š.m. kovo 31 d. ir balandžio 1 d. Prieauglio klasės sudarytos iš trijų grupių iki 16 metų amžiaus. Tai mūsų sportinis atžalynas. Kviečiame visus į rungtynes.

PPSK "Aušra"

A.a. Mykolas Šibelskis mirė kovo 15 d. South Waterloo ligoninėj Galt, Ont., miestelyje. Pašarvotas Odette laidotuvių namuose. Laidojamas kovo 22, ketvirtadienį, 10 v.r. lietuvių kapinėse iš Šv. Jono Kr. šventovės. Prieš 7 metus palaidota velionies duktė.

"Birbynė" nuoširdžiai dėkoja kredito kooperatyvui "Parama" už $100 auką.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame "Varpo" 20-mečio koncerto mieliems talkininkams muzikams — St. Gailevičiui, D. Viskontinei-Skrinskaitei, Vc. Verikaičiui, J. Govėdui, solistei G. Čapkauskienei; krikšto tėvams ir rėmėjų būrelio nariams—O. Indrelienei, J. Matulioniui, P. Radzevičiūtei, J. Strazdui, J. Yaremko, E. H. Stepaičiams, A. Aperavičienei, V. Dunderienei, dr. A. Dailydei, J. Pacevičienei, G. Paulionienei, F. Skrinskienei, A. Ščepavičienei, V. Sendžikui, T. Sekonienei; tvarkdariams — M. B. Abromavičiams, B. Pakštui, G. Kalinauskui, B. Sapliui, M. Rusinui; gėlėmis varpiečius ir sceną papuošusiems — p.p. Arštikaičiams, Dalindai, Gudeliams, Kudirkoms, Paršeliūnams, Urbonams; koncerto leidinio mecenatams — "Time Press" savininkams p.p. Danaičiams; "Varpą" sveikinusiems — gen. Lietuvos konsului Kanadoje dr. J. Žmuidzinui, KLB krašto v-bos pirm. E. Čuplinskui, apylinkės v-bos pirm. J. Karpiui, Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Placidui, evangelikų parapijos klebonui kun. A. Žilinskui, tautinių šokių grupei "Gintaras", skautų "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntams, Vl. Pūtvio šaulių kuopai ir visiems koncerto dalyviams.

Toronto Lietuvių Choras "Varpas"

Lietuvos Dramos Teatro aktorei

A†A

Antaninai Vainiūnaitei-Kubertavičienei

mirus Lietuvoje, jos dukrą DALIĄ KUBERTAVIČIŪTĘ-MAURUKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

V. V. Balsiai — *S. B. Sakalai*

A. S. Grigaliūnai — *A. P. Ščepavičiai*

A. V. Lukai — *A. A. Valatkos*

A. J. Yčai

Lietuvos Dramos Teatro žymiai aktorei-veteranei

Antaninai Vainiūnaitei-Kubertavičienei

mirus, velionės dukrai DALIAI ir žentui dr. JONUI MAURUKUI reiškiame gilią užuojautą —

St. Br. Marijošiai

Mečislovui Senkevičiui

mirus, jo žmoną, dukterį, sūnus ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Bukauskų šeima

KLB Toronto apylinkės valdyba kovo 19 d. buvo susirinkusi posėdžio, kuriame aptarė būsimos tautybių savaitės — karavano ir kitus einamuosius reikalus. Taipgi ji svarstė apylinkės tarybos posėdžio klausimą, nes dabartinei apylinkės valdybai suėjo jau dveji metai.

Naujai išrinkta "Paramos" valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — H. Stepaitis, vicepirm. — V. Aušrotas, sekr. — S. Masionis, ižd. — dr. J. Yčas, narys — S. Kuzmas. Nariai, norį užsisakyti "Paramos" asmeninius čekius (personal cheques), prašomi kreiptis į "Paramos" raštinę. Jie būtų spausdinami persikėlus į naujas patalpas su nauju adresu. Spėjama kaina — apie 1 ct. už čekį. Pirmieji morgičiai iki šiol buvo išduodami iki 60 - 66% turto vertės. Nuo š.m. kovo 6 d. tas procentas pakeltas iki 75%. — Kovo 8-9-10 d.d. Royal Yorko viešbutyje įvyko Ontario Credit League suvažiavimas, dalyvavo apie 2000 atstovų iš visos Ontario provincijos. Šį kartą ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į etninių grupių kooperatyvus. Ta proga kovo 8 d. vienoje salėje buvo suorganizuotas pobūvis — ragavimas "maisto iš kitų kraštų". "Parama" dalyvavo su lietuviškais "cepelinais", kurie turėjo didelį pasisekimą. "Paramos" tarnautojos — A. Ramanauskienė ir V. Dalindienė, pasipuošusios tautiniais drabužiais, šeimininkavo prie stalų. Joms talkino p. Simonaitienė, o p. Smilgis tvarkė visą technišką darbą. **Vedėjas**

Lietuvių Namuose kovo 18, sekmadienį, 1 v.p.p., įvyko skelbtieji pietūs. Susirinko apie 70 tautiečių, kurie grojant lietuviškos muzikos plokšteles, stiprinosi lietuviškais valgiais ir gaivinosi stipriaisiais gėrimais. Tokie pietūs numatomi rengti kiekvieną sekmadienį.

Remonto darbai Lietuvių Namuose vyksta pilnu tempu. Juos baigus, bus įrengta keletas mažesnių salių — skaitykla, kavinė, muzėjus, patalpos "Paramai".

Pabaltijo valstybių — Estijos, Latvijos, Lietuvos pašto ženklų, medalių ir pinigų paroda buvo surengta Prisikėlimo Parodų salėje. Kovo 17 d. ją atidarė Toronto miesto burmistro vardu G. Ben. Rengėjų (baltiečių) vardu žodį tarė estų atstovas. Atidaryme dalyvavo apie 60 asmenų. Per abi dienas parodą aplankė apie 600 asmenų. Buvo išstatyta 120 rėmų. Iš lietuvių dalyvavo keletas filatelistų ir numizmatikų, gyv. Kanadoje ir JAV-se. Filmus apie nepriklausomus Lietuvos laikus rodė iš JAV atvykęs C. Motūzas. Parodos proga iš pašto vadovybės buvo gauti specialūs laiškams atžymėti antspaudai. Apie parodą rašė Toronto dienraščiai "The globe a. Mail" ir "TV Toronto Star". Tik pirmojo autorius Douglas Patrick apsiribojo vien latvių pašto ženklais ir savo rašinį pavadino "Latvian Collection on Display" (kovo 17 d. laidoje). Parodą rengė visų trijų tautybių filatelistų draugijos. Prie jos finansavimo prisidėjo Toronto lietuvių bankeliai "Parama" $25 ir Prisikėlimo—$50.

Lietuviai stalo tenise vis garsėja. Didžioji Toronto spauda rašo, kad į Britų Bendruomenės varžybas Cardiffe iš Kanados išvyko 8 žaidėjai su Violeta Nešukaityte priešaky (moterų grupėje), kuri Br. Bendruomenės stalo teniso žaidėjų tarpe laikoma nr. 2. Su ja kovo 21 d. išvyko Flora Nešukaitytė, Shirley Gero iš Montrealio ir kapitonė A. Sharara iš Kvebeko provincijos. Vyrų grupę sudaro: gimnazijos mokinys Errol Caetano, torontietis, Derek Wall, Larry Lee, Peter Gonda ir Paulius Klevinas — jauniausias narys (15 m.), Kanadoje laikomas nr. 5. Vyrų grupės kapitonas—Ken Kerr. Varžybos Cardiffe prasideda kovo 26 d., o pasaulio teniso varžybos Jugoslavijoje — balandžio 5 d. "The Toronto Star" įdėjo ir V. Nešukaitytės nuotrauką. Apie ją bei kitus žaidėjus rašė sporto skyriuje ir "The Toronto Sun".

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Parapijos taryba prieš keletą savaičių išsiuntinėjo visiems parapijiečiams laiškus ir anketas-klausimų lapus į kuriuos jau atsakė virš 30%. Balandžio 1 d. po 11 v. pamaldų parapijos svetainėje par. taryba kviečia parapijiečius į pasitarimą. Tarybos nariai prisistatys parapijiečiams ir pateiks savo sumanymus, o parapijiečiai iš savo pusės galės pateikti savo klausimus bei sumanymus. Šiame susirinkime paaiškės ir anketos duomenys.

— Nedaug laiko beliko iki rekolekcijų pradžios, t.y. balandžio 12 d. Jos bus tik 3 vakarus, tad prašoma į jas kiek galint gausiau atsilankyti ir tuo būdu tinkamai pasiruošti Kristaus Prisikėlimo šventei.

— Choras pradėjo giedoti 11 v. pamaldose visai naują giesmę "Šventas Kryžiau". Muziką parašė mūsų jaunoji choro vadovė Ag. Petrauskaitė, o žodžius — K. A.

— Parapijos k-to nariai perdažė — pagražino šoninių altorių statulų fonus, kurie gražiau išryškina pačias statulas.

— Parapijiečiai prašomi įsigyti pakvietimus į Velykų ryto pusryčius. Juos platina par. k-to nariai ir klebonas.

— Primename, kad naujiems skaitytojams "T. Žiburiai" pirmaisiais metais tekainuoja $5. Pasinaudokim proga — užsisakykim juos ir paraginkim tuos, kurie jų neskaito. **K.A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Kovo 13 d. Brazilijoje mirė kun. Jonas Bružikas, SJ, visiems gerai žinomas misijonierius. Jis paskutiniu laiku dirbo lietuvių parapijoje Sao Paulo mieste — buvo jos klebonu ir lietuvių jėzuitų vyresniuoju. Kartu su juo dirbo kun. J. Kidykas, kun. P. Daugintis ir kun. A. Saulaitis. Brazilijoje jėzuitai neteko dviejų kunigų — J. Bružiko ir V. Mikalausko. Jie palaidoti Sao Paulo mieste.

— Kovo 16 d. mirė Simas Volungevičius. Palaidotas kovo 20 d.

— Kovo 12 d. p. Gruodienės bute posėdžiavo šeštadieninės mokyklos mokytojai. Jie mielai pritarė minčiai įvesti savo pamokose dorinio-religinio auklėjimo valandėlę, kuri būtų kaip integralinė mokymo dalis.

— Seselė Paulė ruošia vaikučius pirmajai Komunijai. Gegužės 13 d. atvyks vysk. V. Brizgys teikti Sutvirtinimo sakramento. Jei manote ruošti vaiką pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui, paskambinkite ses. Paulei telefonu 766-9397.

— Užpraėjusį sekmadienį suaukota $233.68. Vokeliais įteikė: dr. J. Mališka $30, V. Jakoniai $10, R. Ottai $5, E. H. Cote $5. J. Dapkus iš karto įteikė vokeliais $50, nes negali kiekvieną sekmadienį atsilankyti. Mindaugo šaulių kuopa ir medžiotojų-žvejotojų klubas paaukojo bažnyčiai $50, Iz. Mališka — $50 ir par. mokestį. E. Vileniškienė ir A. Baršauskas paaukojo bažnyčiai ir par. mokestį, O. Vilimienė, M. Burčikienė ir Pr. Skrubiai — po $5, kad parapijos biuletenis būtų siuntinėjamas į namus.

Klebonas kun. J. Kubilius, pailsėjęs sausoje ir saulėtoje Arizonoje, grįžo į Montrealį.

Šv. Onos draugija kovo 11 d. po pamaldų kun. Juozui Aranauskui pagerbti parapijos salėje suruošė gražius pietus. Juozams buvo specialus stalas, prie kurio sėdėjo visi varduvininkai. Kun. J. Aranauskas susilaukė daug sveikinimų ir dovanų. Jį sveikino: Br. Staškevičius — parapijos komiteto vardu, O. Ūsienė — Šv. Onos Draugijos, D. Styraitė — jaunųjų ateitininkų, Urbonavičienė — jūrų šaulių, J. Šiaučiulis — "Nidos" ir Mindaugo kuopos šaulių, seselė Paulė ir sol. E. Kardelienė. Kun. J. Aranauskas padėkojo už suruoštus pietus, sveikinimus ir dovanas, linkėdamas visiems Juozams ir dalyviams gausios Dievo palaimos. Juozinių pobūviui vadovavo J. Šiaučiulis.

Regina Staškevičiūtė, Danutės ir Broniaus Staškevičių duktė, kovo 17 d. keliom savaitėm atostogų išskrido į Europą. Žada aplankyti Angliją, Prancūziją, Ispaniją, Portugaliją, Italiją ir kitas Europos valstybes. 1972 m. Regina labai gerai baigė Lojolos kolegijoje komercinius mokslus. Baigimo proga aplankė Lietuvą ir tėvo gimtinę. Regina dirba "Lito" banke. Kadangi Reginai plunksna nėra svetima, lauksime jos kelionės įspūdžių spaudoje.

Lituanisitnės mokyklos mokslo metų užbaigimas nustatytas gegužės 13 d. Kartu bus ir Motinos Dienos minėjimas. Programą atliks mokyklos mokiniai. Tuo laiku Montrealyje žada būti ir vysk. V. Brizgys. **A. A.**

Spaudos pristatymas Montrealyje labai vėluoja. Įvairių tautybių kanadiečiai, jų tarpe ir lietuviai, kreipėsi tuo reikalu į augščiausias instancijas, bet iki šiol ir tai nieko nepadėjo.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.

Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.